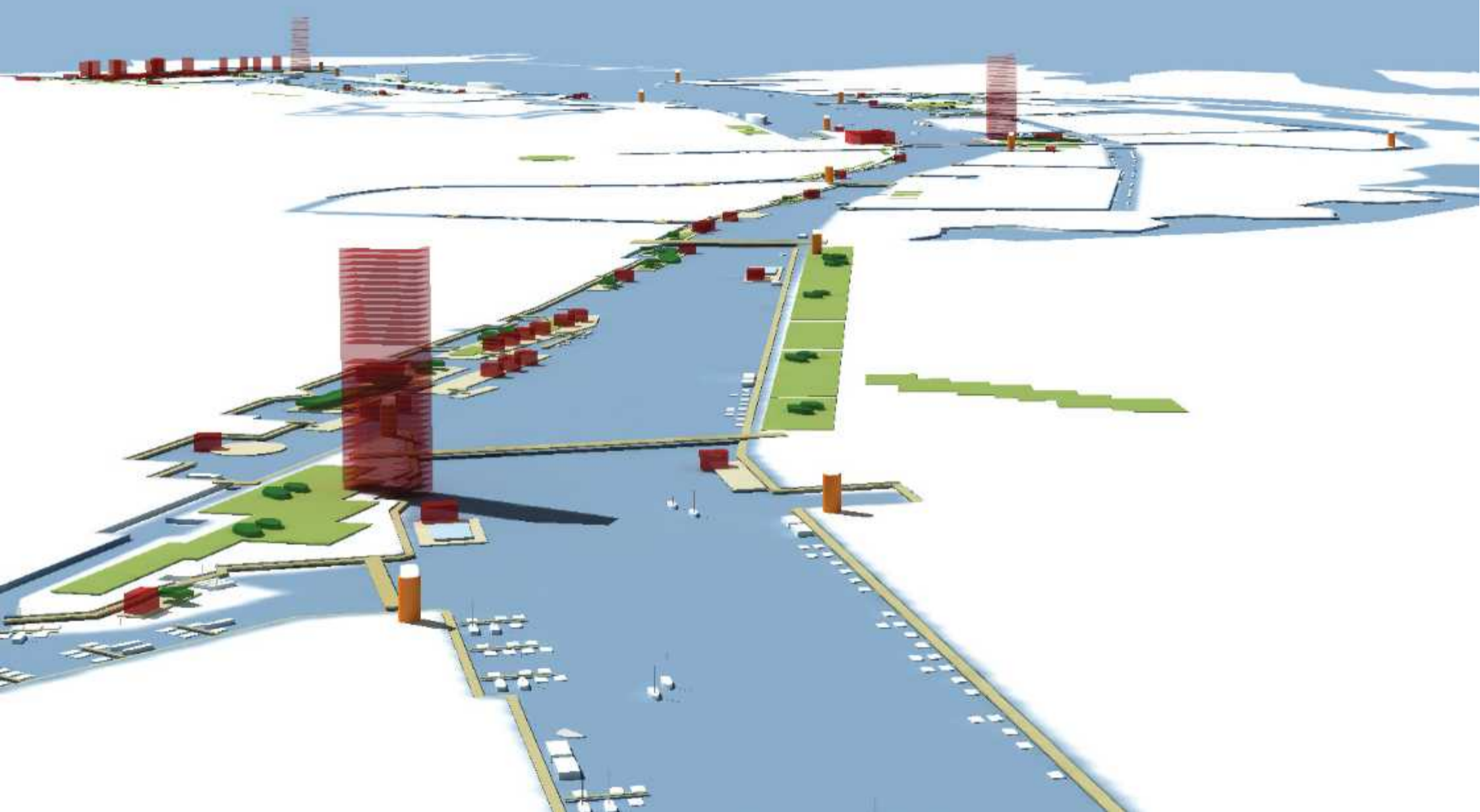

DEN BLÅ PLAN
KØBENHAVNS HAVN
IDÉKATALOG
01.06.03

KØBENHAVNS HAVN A/S
KØBENHAVNS KOMMUNE

JWH ARKITEKTER

I SAMARBEJDE MED:

GEHL ARCHITECTS ApS

FRODE BIRK NIELSENS TEGNESTUE

DOMUS ARKITEKTER A/S

PLURA FUTURA

NIRAS RÅDGIVENDE INGENIØRER A/S

PROFESSOR JENS KVORNING

INDHOLDSFORTEGNELSE

BLÅ PLAN	
Sammenfatning	04
Indledning	05
Metode	06
De store tegn	08
Det foldede - det profilerede - det lådne	10
HAVNENS LANDSKABER	
Det grønne landskab	12
Det faste	14
Havnens opstikkere	14
Det flydende - det flygtige	15
Det blå landskab	16
Det demografiske landskab	18
Havneformål / byformål	20
Miljø- og fredningsafhængige arealer	21
HAVNEN, BYARKITEKTONISK OG RUMLIGT	
Tre havnebyer	22
Havne i havnen	24
Sigtelinier	26
Tværakser	26
Udsigtsteder	28
HAVNENS FUNKTIONER / AKTIVITETER	30
Visioner for tilgængelighed	31
Erhvervsbesejling	32
Lystbesejling	33
Kørende tilgængelighed	34
Kollektiv tilgængelighed	35
Cyklende og gående tilgængelighed på land	36
Cyklende og gående tilgængelighed på vand	37
Bevægelige broer	38
Broer	38
Husbåde	40
Badeanlæg	42
Fiskeri	44
Camping	44
Rosport	45
Bådpladser	46
Anløbspladser	47
Kultur	48
Veteranskibe	50
Ruter	51
Tyngdepunkter	52
Indsatsområder	52
HAVNENS BYLIV	
Liv i havnen	54
Politik for avertering langs havnen	56
Krav til grundstrukturen	57
Grundstrukturen - del af det faste	58
Zone for lokale aktiviteter	59
Destinationer på land / vand	60
Begivenheder, festivaler og events	61
Brugere fra lokalområdet	62
Brugere fra nærområdet	63
Brugere fra Storkøbenhavn	64
Brugere fra Danmark og udlandet	65
Zone for regionale aktiviteter	66
Zone for nationale aktiviteter	67
Havnen sommer	68
Sommeraktiviteter på havnen	69
Havnen vinter	70
Vinteraktiviteter på havnen	71
Matrix sommer	72
Matrix vinter	73
Havnen nat	74
Havnen belysning	75
Havnen som proces	76
TYPEMODELLER	78
Blød kant	78
Brygge	80
Bolværk	82
ARKITEKTONIKKER	
Nordbassinet	84
Frihavnen	86
Flådens Leje	88
Kvæsthusbroen	90
Havnegade	92
Knippelsbro/Langebrogade	94
Kalvebod Brygge	96
Fisketorvet	98
Frederiksholmsløb	100
Teglværkshavnen	102
PERSPEKTIVER	104

Københavns havn urbaniseres.

Og ikke uden grund. Havnens samlede vandareal er på størrelse med Københavns areal inden for søerne, og vandet rummer potentialer, der kan gøre havnebydelene omkring det til enestående gode og smukke bydele.

Alle søger derfor til vandet, hvor det både er godt at bo, arbejde, rekreere sig eller blot færdes, og nærheden til Københavns centrum gør havnen til et krydsfelt for mange interesser. Københavns rolle som hovedstad, centrum for Københavnsregionen og hjemsted for selvbevidste bydele betyder, at spillet om pladsen ved vandet foregår mellem nationale/ internatio-

nale, regionale og lokale interesser plus en mangfoldighed af interesser på kryds og tværs af disse skillelinier. Skal de mange interesser afbalanceres og gives muligheder for konstruktivt at del-

tage i havnens urbanisering og skabelsen af gode havne i havnen, er følgende sammenhængende forudsætninger vigtige:

- 1 At der skabes god tilgængelighed til havnene og vandet.
- 2 At der skabes direkte kontakt med vandet
- 3 At der skabes "byliv" i havnene
- 4 At der skabes smukke byarkitektoniske rammer om havnene i havnen.
- 5 At der etableres regionale, urbane havnetyngdepunkter i Københavns Havn.

God tilgængelighed til havnene gælder både fra landsiden og fra vandsiden. Tilgængelighed for kørende, cyklende, gående, roende og sejlede, hvilket igen betyder at havnenes broer bør kunne åbnes. God kontakt med vandet kan opnået ved at folde overgangen mellem land og vand - føre byen ud på vandet og vandet ind i byen - med kanaler, pierer, broer og øer. Og ved at gøre nærkontakten mellem land og vand »lodden« ved hjælp af brygger, både-

broer, trapper, flydende platforme etc.

Livet i Københavns havne kan skabes ved at folde byens normale funktioner ind i havnemiljøet. Havnene kan rumme aktiviteter for både de lokale beboere, de daglige brugere og de besøgende fra nær og fjern. Den tætte blanding af hverdagsgøremål, organiserede og uorganiserede sports- og fritidsaktiviteter, forlystelser og kulturevents kan være en del af havnens attraktion svarende til et nutidigt byliv.

Havnene kan gøres attraktive ved at skabe byarkitektonisk smukke rammer omkring deres liv, historie og fremtidige udvikling. Og ved at bygge videre på deres allerede eksisterende karakter, miljø og arkitektur skabt af havnenes tætte relationer til ud-syn, vand og skibe.

De regionale havnetyngdepunkter er tænkt som trafikalt velplacerede og koncentrerede byudviklingsområder henvendt til hele København, Vesterbro og Østerbro.

Tyngdepunkterne kan hindre øvrige dele af havnen i at blive oversvømmet af byfunktioner og sikre forskellighed i det samlede havnemiljø.

SAMMENFATNING

Københavns Havn og Kalvebod Brygge set fra syd

INDLEDNING

Anledningen til den Den Blå Plan er havnens urbanisering.

Gennem de seneste årtier er den tunge skibsfart og det tunge erhverv langsomt rykket væk fra Københavns inderhavn og sydhavne ud til kysten langs Øresund og senest til Malmø.

Denne udvikling skulle slutte med det sidste fragtskib i 2012, hvorefter Langebro og Knippelsbro i teorien vil kunne svejSES fast.

Københavns indre havn er således allerede i fuld gang med at forvandle sig fra en kommerciel havn til en byhavn eller en vandby, en integreret del af bylandskabet, byens rum og byens liv.

Det tomme havnerum og de frigjorte havnearealer langs vandet giver mulighed for at tilføje København et helt nyt bymiljø forankret i vand, kajer og pierer, et byvandskab der nok er foldet ind i Københavns øvrige byrum og byliv men med sin egen karakter og sine egne attraktioner.

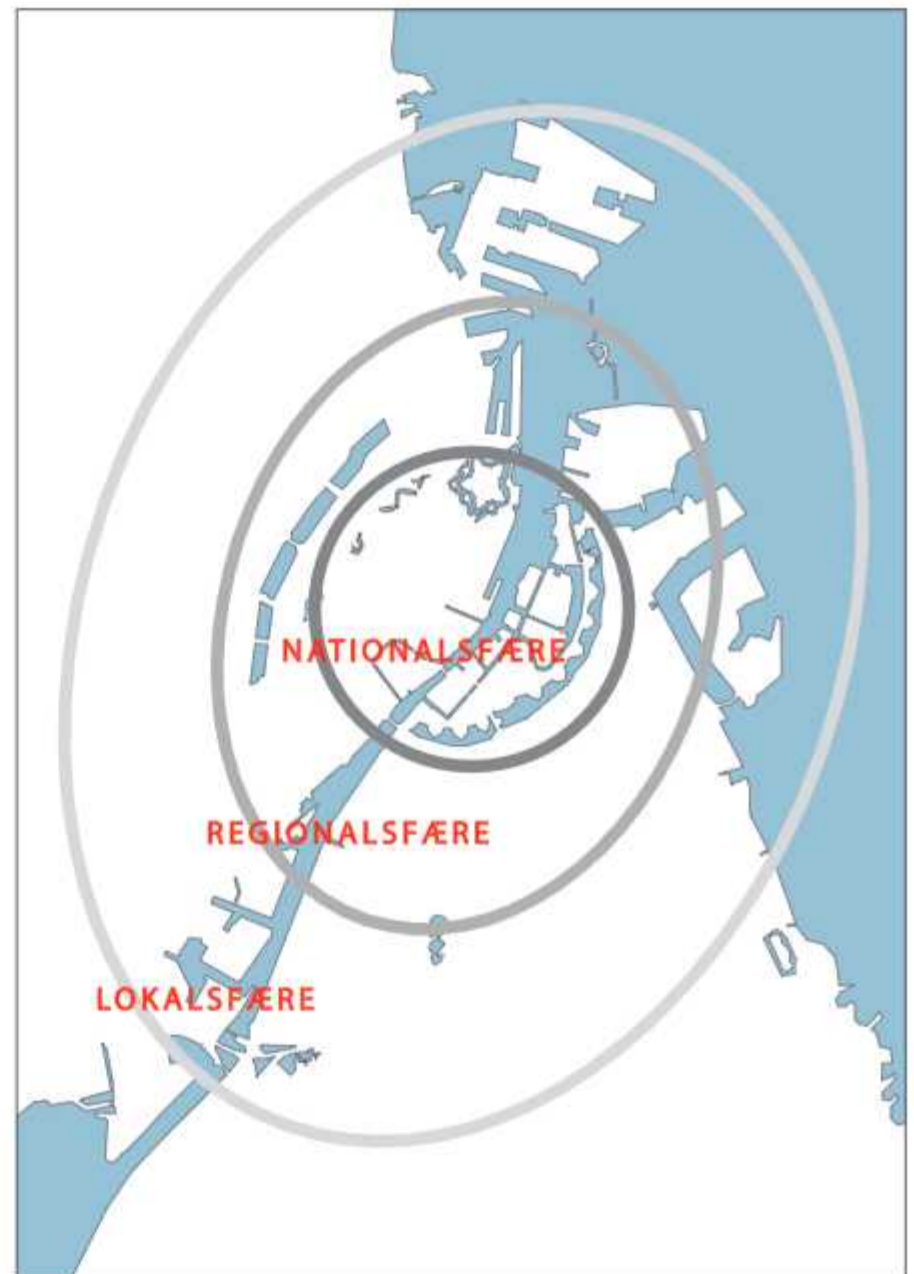
På samme måde som byudviklingen urbaniserer det bynære landskab for at gøre det til et grønt rekreativt kulturlandskab på forstadens præmisser, vil havnen blive forvandlet til et kulturvandskab på centrums præmisser.

Havnen bør således planlægges og udvikles som et byskab på vandet, et vandskab. De centrale havneafsnit i København vil komme til at leve på byens præmisser men bør søge at fastholde sine særlige havnekvaliteter som en integreret del af bymæssigheden.

Selv om det nu skal være muligt at bo, arbejde, holde fri eller bare færdes i havnen og på vandet, bør dens særlige karakter og historie fastholdes, ikke blot som aftrykket af pakhus, kajer, pierer, brygger, pullerter etc., men også i form af store og små skibe og både, der til stadighed besejler havnen. For en by, der har havn i sit navn, må dette være en særlig forpligtelse.

Set fra land - set fra vand

Vandet og havnen har som oftest været betragtet fra land, fra bydelene på hver side af et vand.

Med kajernes fremrykning og udbygningen af havnens centralt beliggende »sider« med høje huse er vandet blevet inddraget i byens rum og liv som et byvandrum på linie med byens øvrige gader, pladser og torve. Dermed er det blevet lige så oplagt at betragte byen fra vandsiden som fra landsiden.

Den fremtidige urbanisering og »befolkning« af vandet gør den samme synsvinkel relevant såvel direkte visuelt og arkitektonisk som mentalt og bylivsmæssigt.

Byhavn for alle

Urbaniseringen af havnen betyder havn for alle.

Som historisk centrum i en national hovedstad og centralt beliggende i forhold til hele Københavnsregionen må der knytte sig såvel nationale og regionale interesser til havnens udformning og anvendelse som lokale interesser.

Den blå plan har ingen ambition om at overskue endsige løse de mange og ofte modstridende interesser, der er i spil omkring havnens udvikling, men planen kan måske fungere som redskab og inspiration i den planlægningsproces, der kommer til at foregå omkring den videre udvikling og udformning af byhavnen.

Havnens foldninger

Havnens særlige bylandskabelige, byarkitektoniske, bysociologiske, kulturelt og betydningsmæssige karakter kan måske anskueliggøres som foldninger.

Det lavvandede sund mellem Amager og Sjælland har oprindeligt været en tæt sammenslyngning af land og vand, en

foldning der, som det fremgår af historiske prospekter, er blevet fastholdt gennem den historiske kultivering og inddragelsen af vandarealet til byareal.

Efterhånden som skibene voksede og godshåndteringen rationaliseredes, rettedes den foldede havn ud til de skarpt afskårne kajer og kanter, vi ser i dag.

Byarkitektonisk og rumligt er forholdet mellem den glatte vandflade i havnens kanaler og bugter og den ru landflade af bygningsmasser og rum en grundlæggende spænding, der er med til at skabe byhavnens særlige byarkitektoniske fascinationskraft.

Vandet som repræsentant for »det andet«, naturen i modsætning til kulturen, repræsenteret af byen, er måske mere intakt i havnen end i forstædernes udflydende kulturlandskab.

Urbaniseringen af havnen bør trække på vandets stoflige, rumlige og mytologiske »andethed« for at gøre denne synlig og mærkbar tilgængelig.

Den glatte vandflades forbindelse til hele den globale overflade foldes ind i det lokale byrum, ligesom historie og nutid foldes i havnens monumenter og bygværker. Denne foldning af rum og tid gør byhavnen til et intenst og betydningsfuldt sted, hvor fortid, nutid og fremtid foldes ind i drømme og virkeligheder, virtualiteter og realiteter.

Byhavnen rummer eksistentielle kvaliteter og har potentialer til at blive stedet, hvor det nye byliv folder sig ud.

Mulighederne for i havnen at folde bo-, arbejds-, rekreations- og cirkulationsfunktioner til et unikt bylandskab er enestående.

METODE

Dynamisk planlægning

Den nutidige by og byudvikling er dynamisk.

I Københavns havne vil dette måske i særlig grad finde udtryk, fordi rummet og pladsen til en dynamisk udbygning findes, og fordi scenen i sig selv inviterer til det.

Planlægningen af havnen må derfor også være dynamisk og fleksibel. Den må være i stand til at imødekomme og håndtere skiftende udviklingsretninger, stykvisse udbygninger og forskellige og modstridende interesser.

Havnens urbanisering kræver således en planlægningsmetode, der kan tage højde for planlægningsprocessens kompleksitet.

Planlægningsmetoden skal være procesrettet uden at miste sit mål af syne, og den skal frembringe en plan, der er fleksibel i en fortløbende planlægningsproces.

Den blå plan – proces og plan

Den blå plan er en proces, idet den altid er under forandring og udbygning afhængig af den planlægningsproces den indgår i, og den er en plan, fordi den til enhver tid og i et hvert stadium af færdiggørelse kan betragtes som den sidste plan. På den måde er den tillige et plan- og styringsredskab i havneudviklingen.

Den blå plan skal fungere som et **idékatolog** for planlæggere og interessenter i udbygningen af Københavns havn. Den blå plan er samtidig et **planlægningsredskab**, idet dens kortlægninger, forudsætninger og planforslag kan suppleres og forandres løbende. Og den blå plan er en **plan**, idet den til enhver tid kan fikseres som en færdig plan for havnens udvikling, en rammeplan, en strategisk plan, et kommuneplantillæg, en lokalplan etc.

I stedet for én gang for alle at fastlægge en plan udvikler den planforslag og planrammer.

I stedet for at fastlægge byformer foreslår den strukturer, attraktorer eller planfigurer.

I stedet for at tegne bygværker fremstiller den typer, modeller og arkitektonikker.

Planmetoden

Planmetoden indeholder tre komponenter:

- 1 Kortlægning
- 2 Type- / arkitektonikudarbejdelse
- 3 Illustration

Kortlægningen kan rumme følgende kort:

- a) **Registrerende kort**
- b) **Analyserende kort**
- c) **Kreerende kort**

Et hvert kort repræsenterer altid et valg eller en stillingtagen og burde som sådan være påført forfatteren, kortets emne og dets sted.

Den blå plans kortlægning er en proces- og projektrettet kortlægning, hvor mere »objektive« eller registrerende kort blandes med mere subjektive, forslagsstillende kort.

Kortene kan kontinuerligt suppleres med nye, hvis forfattere kan repræsentere planinstanser eller mere uautoriserede interesser, eller hvis indhold kan være nye fortolkninger af havnens forhold f.eks. nye funktionsplaceringer eller nye aktiviteter. Forskellige kortkombinationer kan skabe forskellige planudkast, og de sammenlagte kort udgør den til enhver tid gældende plan.

Metoden tillader planlægningen at bevæge sig relativt frit mellem forslagsstilling og færdig plan.

Planen suppleres med typer eller typemodeller af funktioner, bygværker eller aktiviteter, der kan omhandle alt fra abstrakte tre-dimensionelle planudsnit til rumlige arkitektonikker.

Typemodeller og arkitektonikker kan placere sig mellem volumenstudier og færdige projekter.

Den sidste komponent i planmetoden er illustration af helheder eller enkelte elementer i planen. Illustrationerne kan bevæge sig mellem abstrakte scenarier og virkelighedstro afbildninger.

Den blå plans indhold

En blå plan for Københavns havne må sigte mod at skabe:

- Smukke, oplevelsesrige og trygge havne

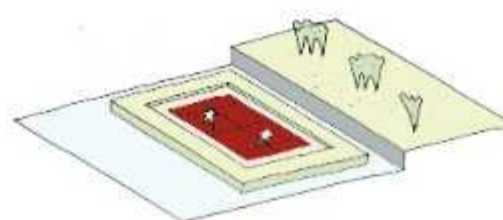
I havnen

- Godt fungerende havne i havnen
- Aktive og livlige havne i havnen for borgere og tilrejsende

Planen burde derfor ideelt set behandle alle havnemæssige aspekter:

- Havnelandskabeligt/ økologiske
- Havnearkitektonisk/ rumlige
- Havnefunktionelle/ aktivitetsmæssige
- Havnekulturelt/ sociale
- Havnementalt/ betydningsmæssige

Den blå plan koncentrerer sig især om den havnelandskabelige, havnearkitektoniske, havnefunktionelle og havnelivsmæssige side af Københavns havne. De øvrige aspekter ses gennem disse fire optiker. Især bylivsbetragtningerne søger mere bredt at omfatte alle de bymæssige aspekter.

Typemodel

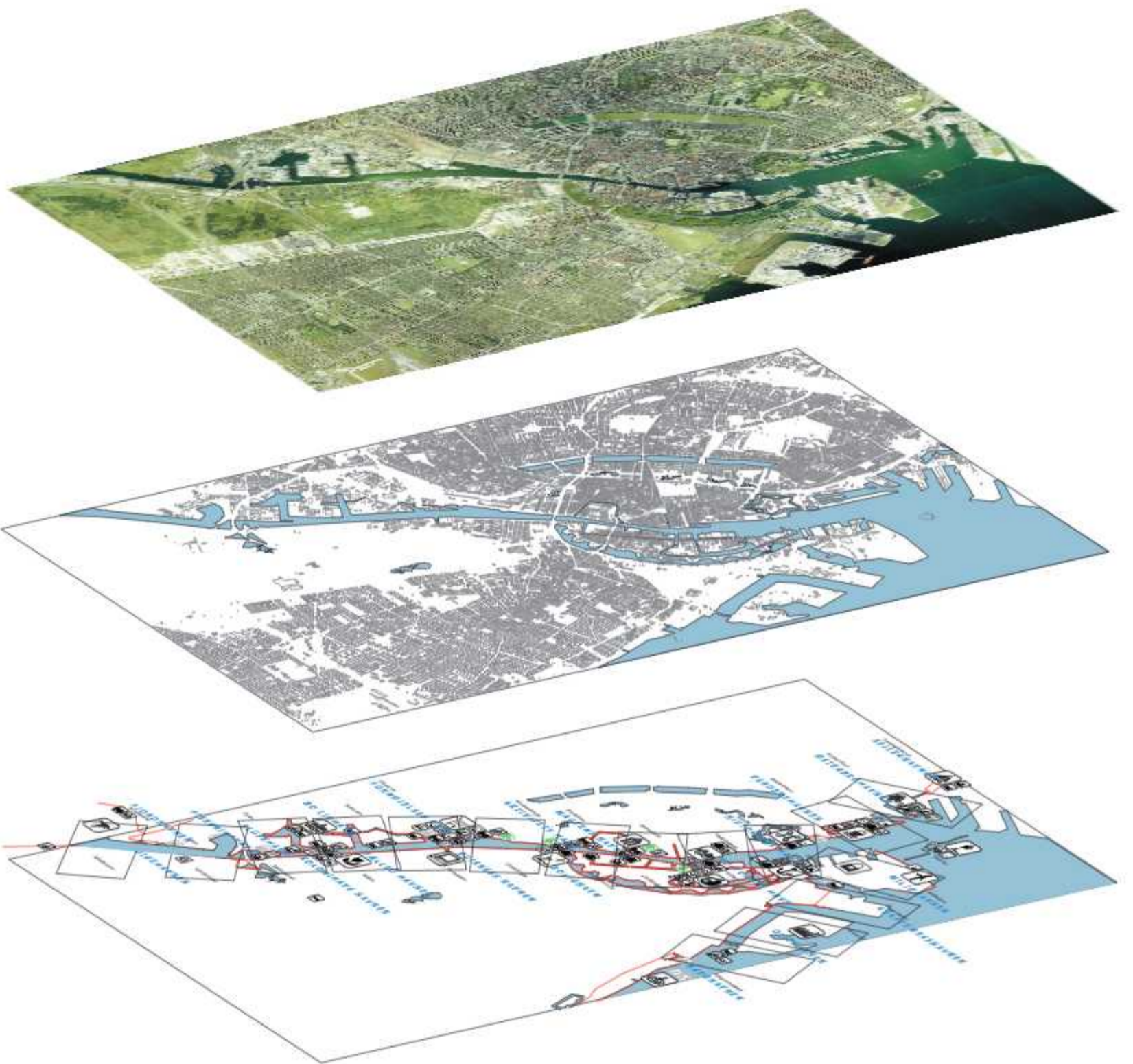

Arkitektur

Perspektiv

MAPPING

BYERNE KOMMER

© 2008 ARQUITECTOS EN COMÚN EMERGING CITIES

DEN BLÅ PLANEN KØBENHAVNS HAVN

Venedig
set fra luften

DE STORE TEGN

Set fra flyvehøjde fremstår Københavns Havn som et stort foldet eller fraktaliseret tegn på lige fod med andre tydelige tegn i bylandskabet, f.eks. Københavns cirkulære voldfigur og Kastrup Lufthavns store kryds.

Hvor de to sidste figurer er tidstypiske repræsentanter for klassicismens og modernismens bygeometrier, kan havnens frie

figurlighed repræsentere eftermodernismens dynamisk, fragmenterede geometri. Et forsøg på at etablere et samlet syn på Københavns Havn som geografi, struktur og »byform« og som forudsætning for et samlet greb om havnens urbanisering kunne tage udgangspunkt i denne geometri.

Modstående side:
ortofoto, København

Satellitfoto
Sjælland og Amager

Foldning, stor skala -
tre havnebyer i Københavns
Havn - kysthavnen, byhavnen
og fjordhavnen.

New York, East River waterfront park, Rockwell/Diller + Scofidio, 2002

DET FOLDEDE - DET PROFILEREDE

Bylandskabelige og byarkitektoniske foldninger

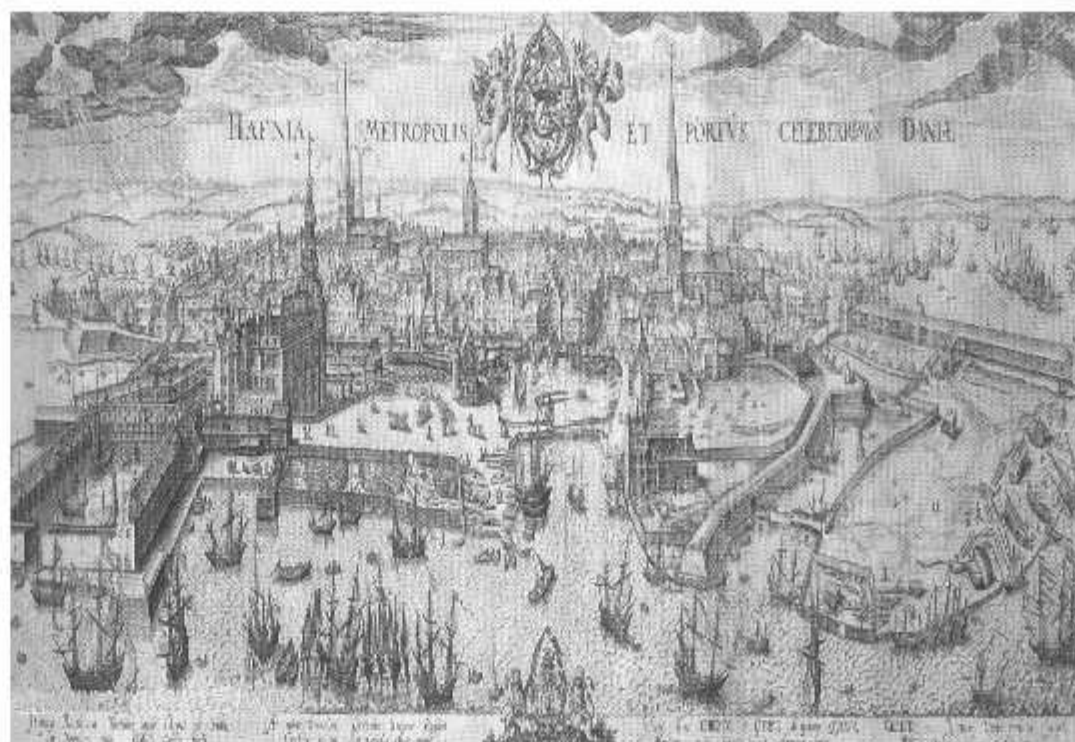
Den bylandskabelige og byarkitektoniske foldning kan iagttages i den store byskala, i bydelens- eller havnedelens mellemskala og i den lille skala langs havne- og kajkanter.

Stor skala

På byniveauet skaber land-vandfoldningen tre havne i Københavns havn: **Kysthavnen**, **Byhavnen** og **Fjordhavnen**, der hver især er karakteristiske i context, struktur og form.

Mellemskala

I mellemskalaen skaber kanaler og pierer en dyb foldstruktur mellem land og vand, hvor vandbrohoveder fra havnen føres dybt ind i bymassen og omvendt, landbrohoveder i form af pierer og brygger føres ud i vandspejlet.

Københavns historiske byprofil, Stik efter Van Wijck, Nationalmuseet

Det profilerede - Nyhavn / Sankt Annæ Plads, København

Venedig

DET FLIGEDE

Lille skala

I den lille skala folder pierer, kajkanter, brygger og skrænter sig omkring vandkanten.

Den blå plan ønsker at skabe størst mulig kontakt mellem land og vand ved at genfolde havnens vand- og landkant:

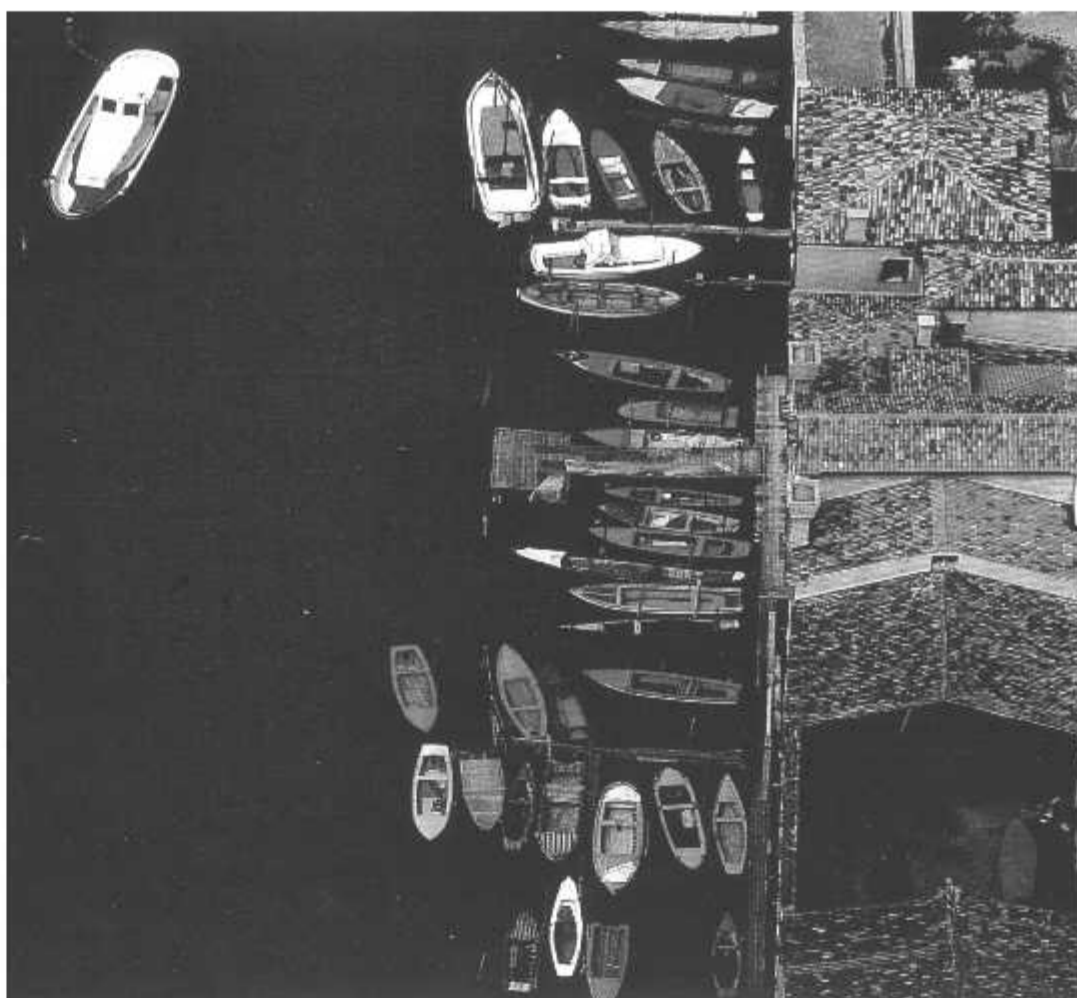
At fastholde og styrke den karakteristiske form og struktur som foldningen af vand og land, vandrum og byrum giver havnens bydele og havnens havne.

At profilere havnekanten ved at sikre vandet og havnen »brohoveder« ind i bymassen og byen brohoveder ud i havnen.

At gøre vandkanten »lodden« ved at bearbejde den med trapper, ramper, sten-sætninger, forgrønninger etc. og ved at addere brygger, broer, anløb etc.

Det fligede

Venedig

Kirkegård i Venedig

DET GRØNNE LANDSKAB

Havnens grønne landskab omfatter grønne pusterum, beplantede promenader, grønne anlæg, parker, fælleleder og landskabstræk.

Den blå plan kortlægger de eksisterende større grønne elementer i deres bymæssige sammenhæng. Den udpeger desuden steder, hvor det p.g.a. de bymæssige sammenhænge kunne være en idé at placere nye grønne anlæg.

Placeringen af de grønne anlæg er sket ud fra følgende kriterier:

- Afstand til eksisterende parker.
- Afstand til befolkningskoncentrationer.
- Mulighed for at tilføre havnedelene grønne karakterer.
- Mulighed for at kontrastere grønt og blåt, beplantning og vand.

Den blå havneplan foreslår grønne anlæg i relation til planens regionale- / tyngdepunkter.

Anlæggene kan udformes som bryggeøer til rekreation og ophold.

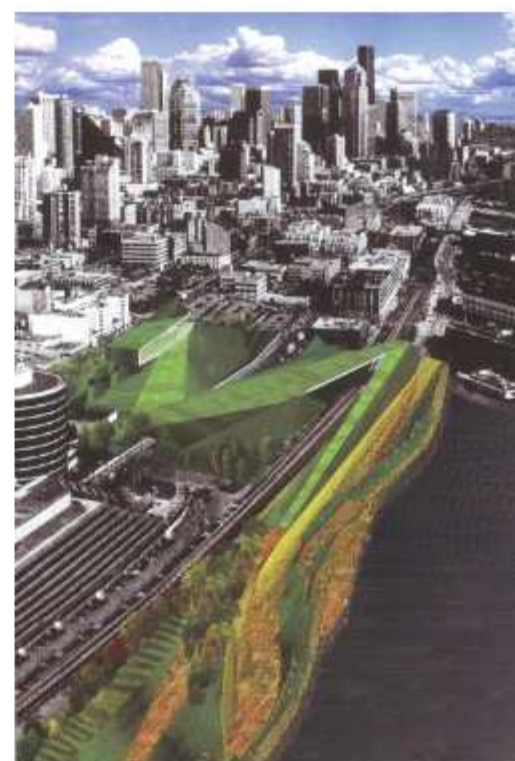
Med kajarealernes voksende rekreative værdi, kan en begrønning af visse strækninger og opholdssteder være værdifuld, som lægivende og stemningsskabende element, i divergerende niveauer, fra opstammede træer til busketter og bunddækker.

Ved valg af plantearter er det især afgørende, at disse tåler den relativt store vindpåvirkning i de blå korridorer, og i øvrigt generelt er velegnede som bytræer og planter. Endelig kan det have betydning, at de tåler den øgede saltpåvirkning over vand.

Ved plantning over vand på pæle- eller pontonkonstruktioner gælder principielt de samme betingelser og begrænsninger som ved plantning på tagflader. En havepræget bevoksning med stauder, buske og småtræer behøver et vækstlag på 25 centimeter, mens en egentlig trævækst kræver et vækst- og drænlag på 1 meter. Et sådant anlæg i Københavns indre havnearealer vil kunne blive et nyt værdifuldt åndehul for byens befolkning, ligesom det vil kunne udgøre et dragende element for byens besøgende.

Park i Ørestaden

Park i Seattle

Park på vand, Finland

DET GRØNNE LANDSKAB

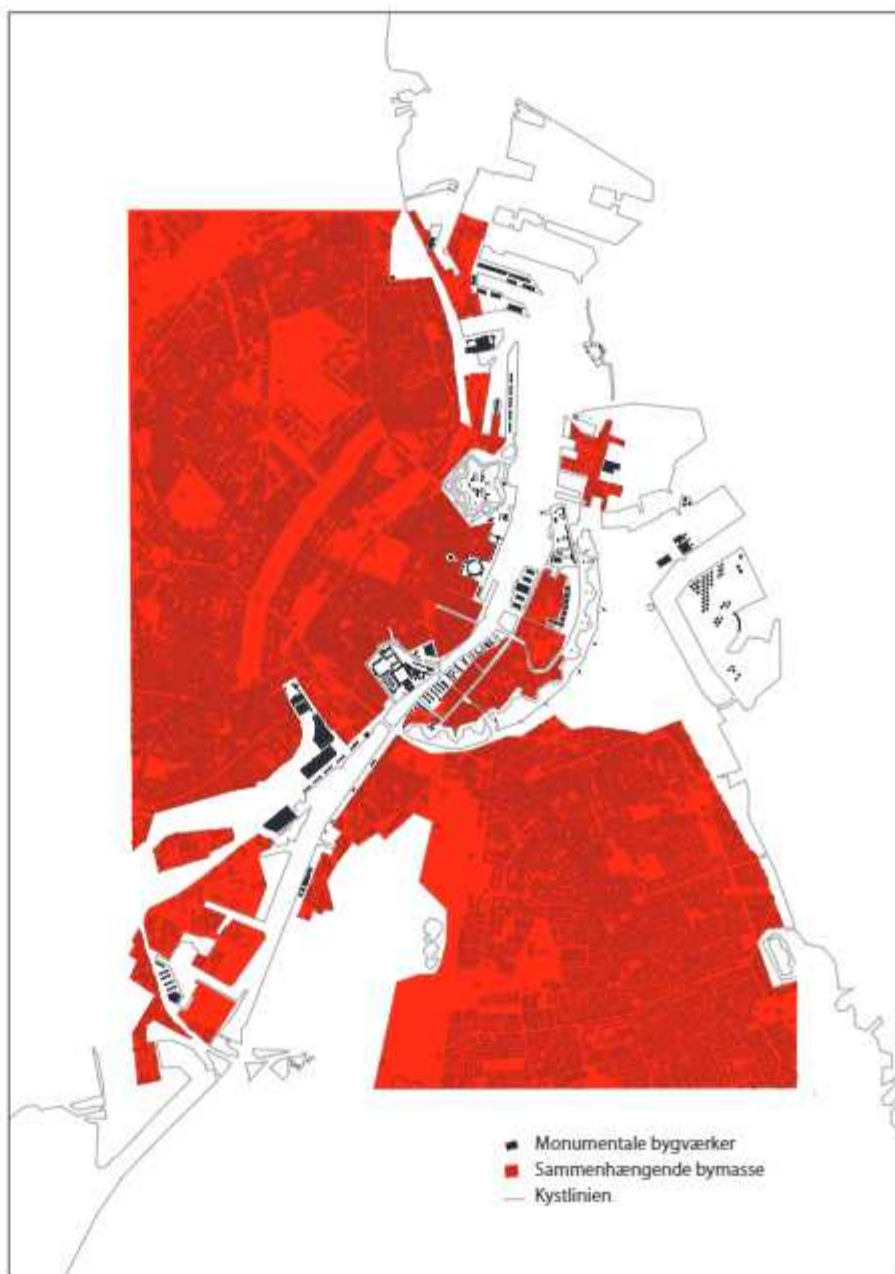
DET FASTE

En af de centrale bestræbelser i den blå plan er at skabe byarkitektonisk kompleksitet i byvandskabet som en inspirerende ramme om bylivet.

En dynamiskskabende kompleksitet kan opstå i samspillet / modspillet mellem byrummets, bymassens og bygningernes forskellige »frekvenser« eller livslængder - det historiske monumentalbyggeri's flere hundredårige livscyklus, den profane bygningsmasses kortere varighed, kroppenes korte byliv og begivenhedernes øjeblikkelige flygtighed.

Betragtningssmåden søger at sammenfolde bylandskabet, by- og bygningskulturen og betydningslandskabet under en samlet betragtningssmåde.

Den blå plan ønsker at kontrastere byhavnens tunge, »faste ramme« med flydende arkitektur og flygtige begivenheder for at skabe mangfoldighed, variation og dynamik i byhavnens miljø og liv.

HAVNENS OPSTIKKERE

For at understrege havnens betydning og markere dens løb gennem København, foreslår den blå plan en række landmarks i havnens synsaksler.

Disse høje bygninger vil fungerer som orienteringsskabende fyrtårne i havnelandskabet, på samme måde som Københavns tårne og spir er en vigtig del af Københavns profil og identitet.

Opstikkerne indgår i netværket af høje bygninger i det centrale København og peger videre ud mod opstikkerne i Ørestaden, Malmö (Turning Torso) og Øresundsregionen.

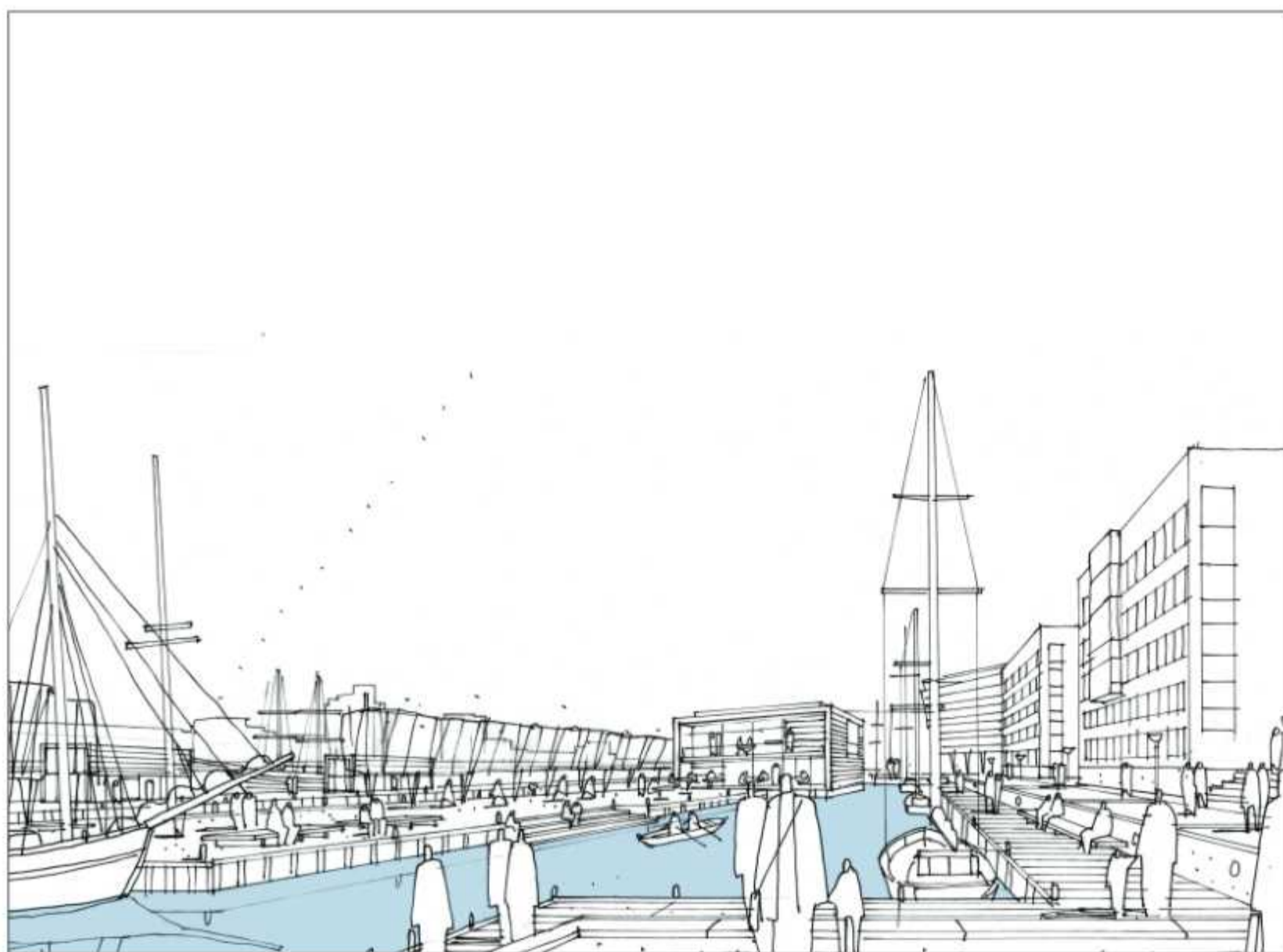

DET FLYDENDE - DET FLYGTIGE

Havnens blå »landskab« er en geometrisk og let labyrintisk figur, der bevæger sig fra havnens »hovedstrøm« ind i de små sidegrene af voldgrave, kanaler og bassiner. Det blå vandskab afgrænser øer og bydele i havnene eller fungerer som de enkelte havnedeles identitetsskabende vandelement. Den blå plan ønsker at fastholde havnens enestående vandskab og om muligt folde det yderligere ind i bylandskabet ved anlæg af nye kanaler og havneindskæringer til frilæggelse af nye øer og holme.

DET BLÅ LANDSKAB

Vision Kalvebod Brygge

Kalvebod Brygge

PROJEKT_NY BOLIGØ

I forbindelse med udviklingen af Nordhavn Vest til nyt byområde, skitseres en ny boligø i henhold til Københavns Havns plan - vision 2010

PROJEKT_NY BOLIGØ

Som en del af West 8's planer for udviklingen af Frihavnen, er der skitseret et forslag om en ny boligø i Nordbassin

DET BLÅ LANDSKAB

PROJEKT_FULDENDELSE AF BLÅ RING

Pieren på Refshaleøen ved Krudtløbet fjernes, for at fuldende det gamle fæstningsanlæg som et halvt cirkelslag tegnet med vand.

PROJEKT_BOLIGOMRÅDE I SYDHAVNEN

Forslaget til udviklingen af Sydhavnen er tegnet af Soeters Van Eldonk Ponc Architecten. Projektet skitserer en række af city-blocks gennemskåret af kanaler.

PROJEKT_NY Ø I TEGLVÆRKSHAVNEN

I forbindelse med udviklingen af Sydhavnen til nyt byområde, er der p.t. en konkurrence om en ny boligø.

PROJEKT_AMAGER STRANDPARK

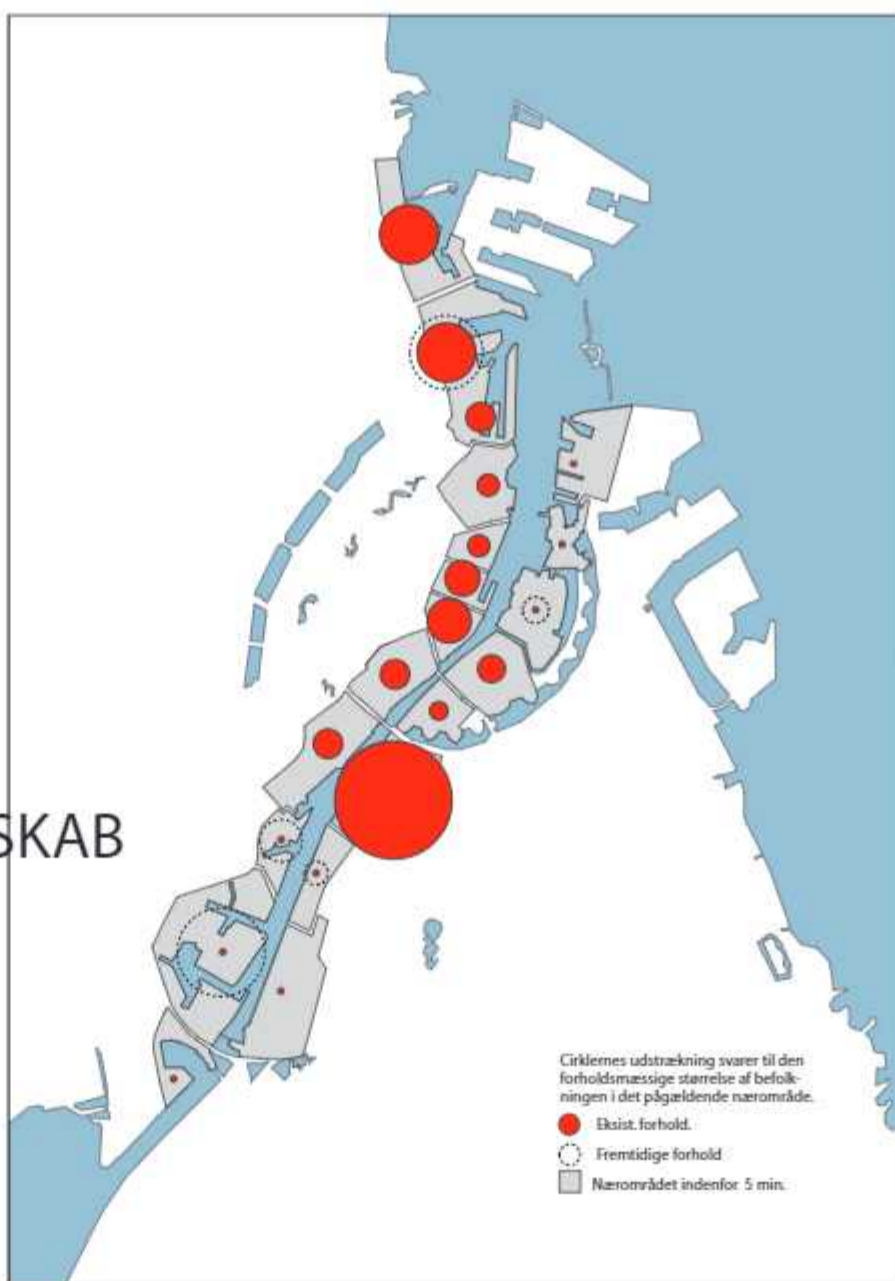
Planerne for en ny Amager Strandpark er p.t. til behandling.

- Havnens øer
- Nye øer eller opfyld
- Nye kanaler
- Dæmninger der konverteres til bro
- Der lægges jord til
- Der trækkes jord fra

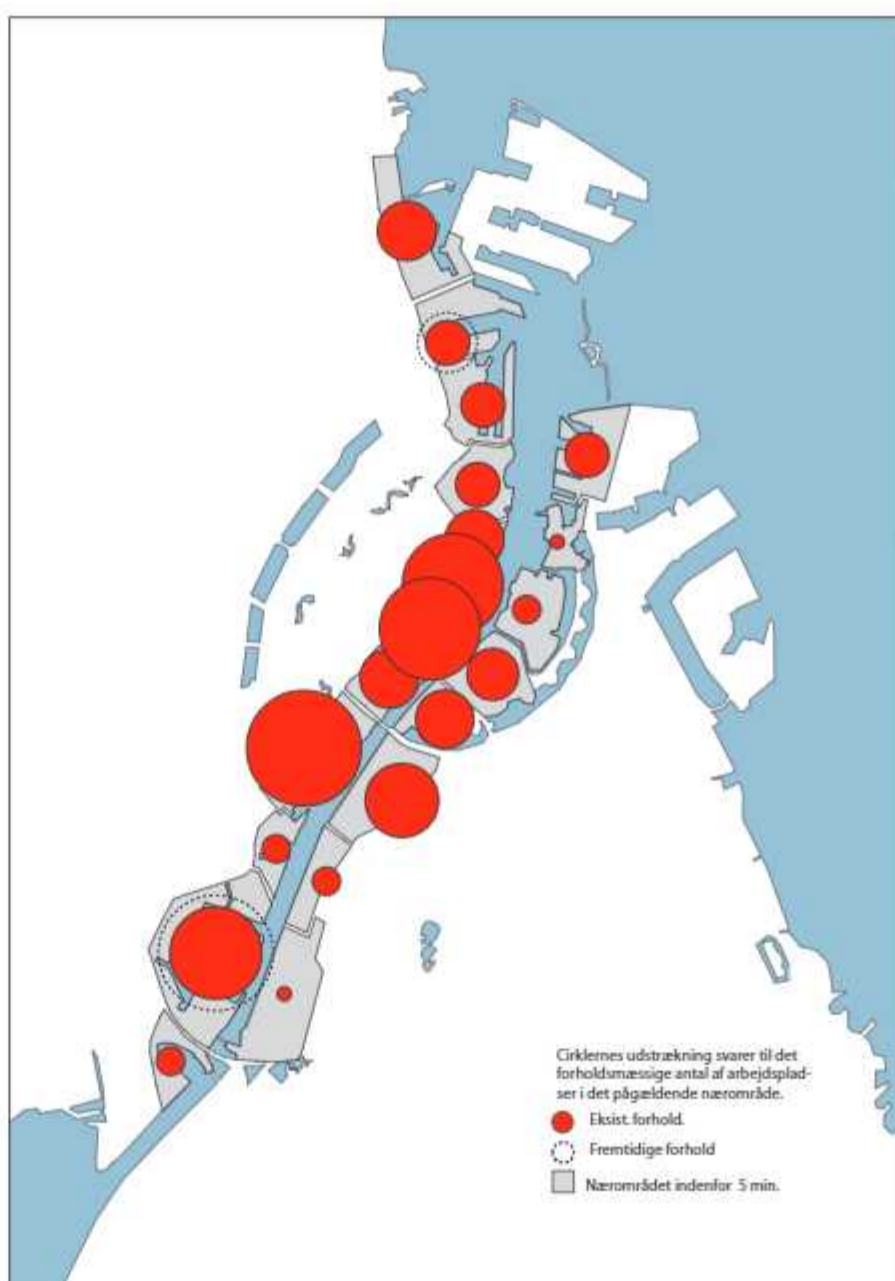
DET DEMOGRAFISKE LANDSKAB

Den demografiske kortlægning viser placeringen af de befolkningsmæssige tyngdepunkter i havnens bagland herunder antallet af beboere og arbejdspladser i de havnenære bydele.

Den blå plan viser relationen mellem befolkningstyngdepunkterne, de nærmeste havnearealer og de regionale tyngdepunkter.

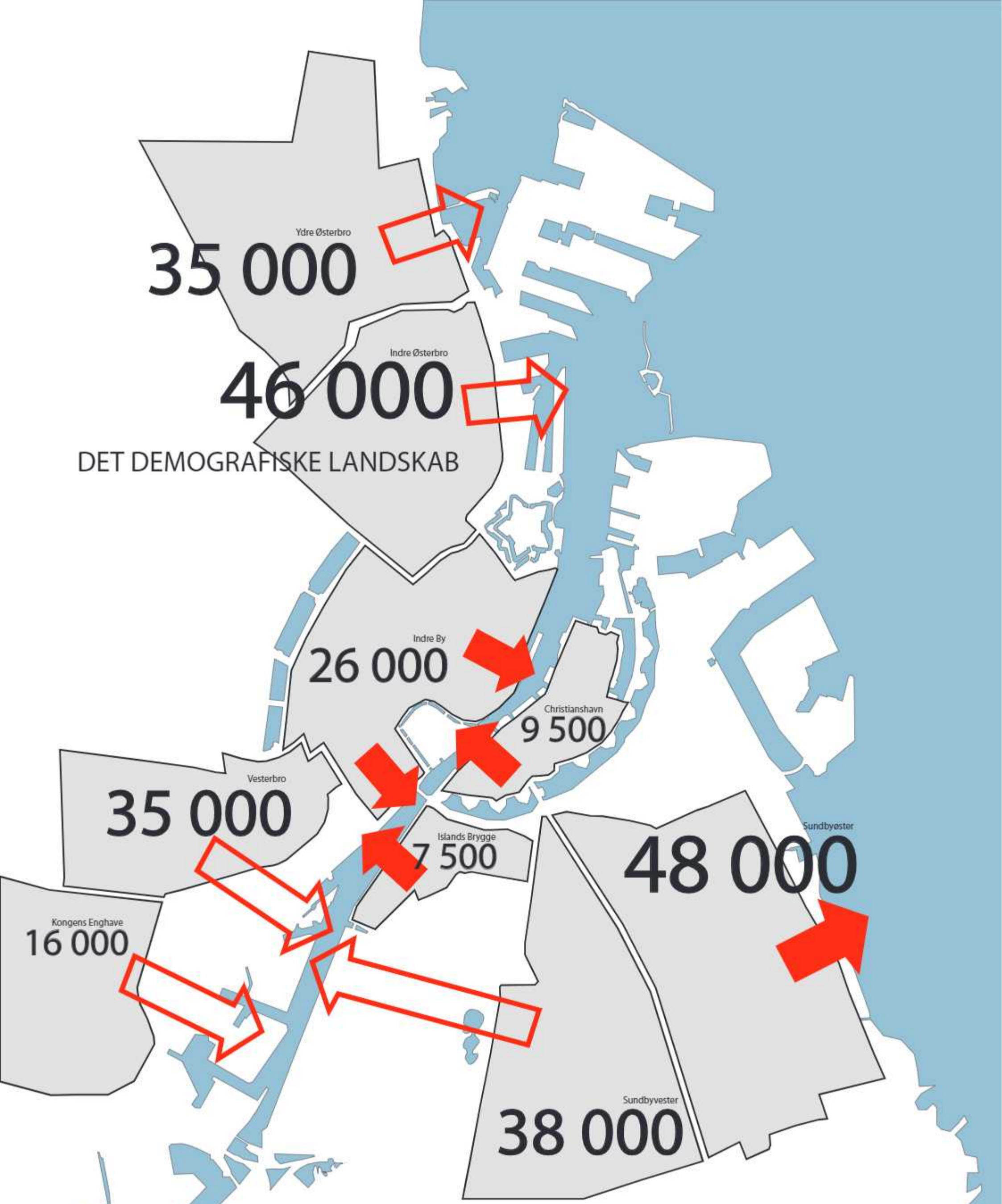

Indbyggere

Arbejdspladser

DET DEMOGRAFISKE LANDSKAB

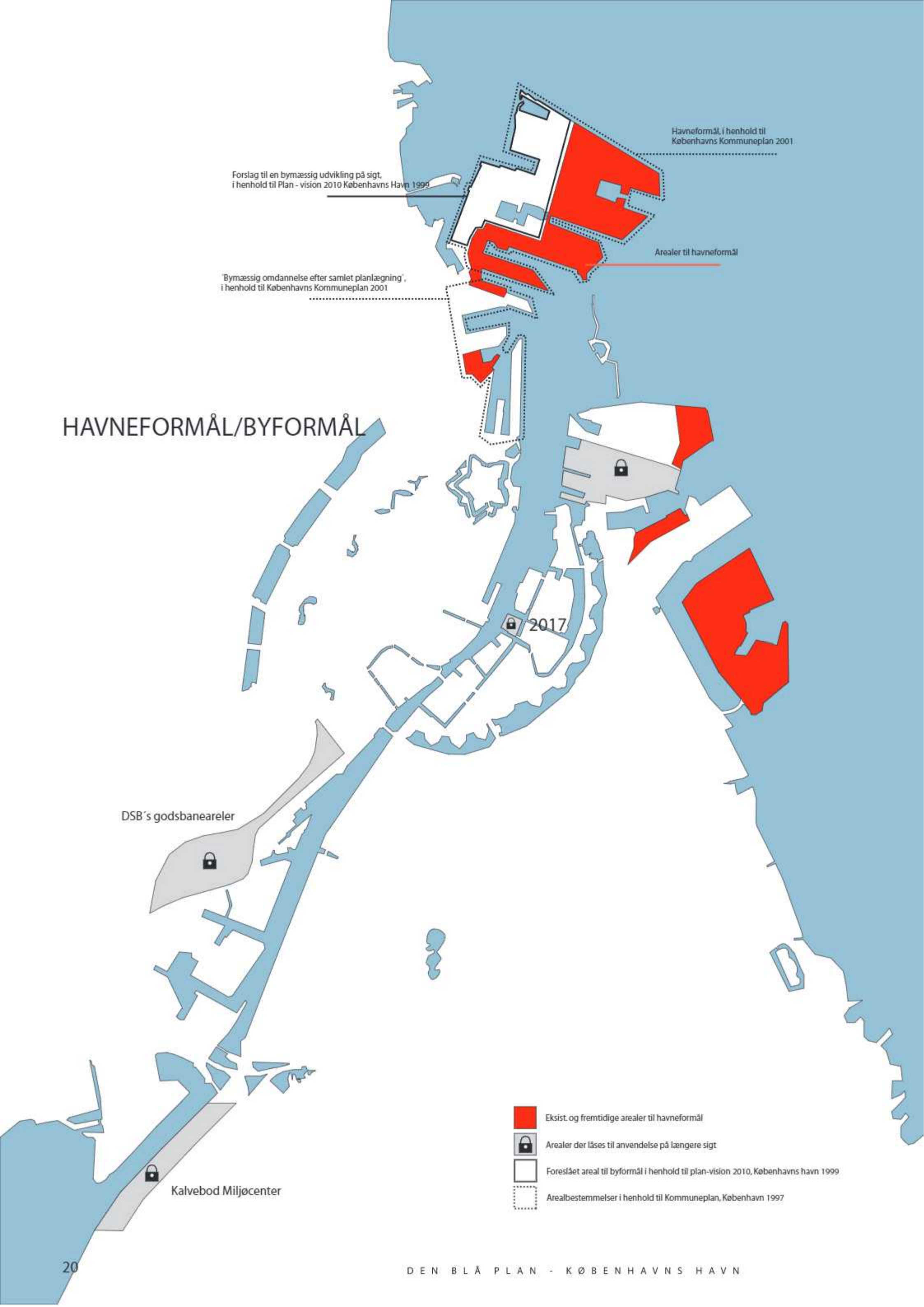

Tallene refererer til bydelenes indbyggere.

 God tilgængelighed

 Mindre god tilgængelighed

HAVNEFORMÅL/BYFORMÅL

Forslag til en bymæssig udvikling på sigt,
i henhold til Plan - vision 2010 Københavns Havn 1999

Havneformål, i henhold til
Københavns Kommuneplan 2001

'Bymæssig omdannelse efter samlet planlægning',
i henhold til Københavns Kommuneplan 2001

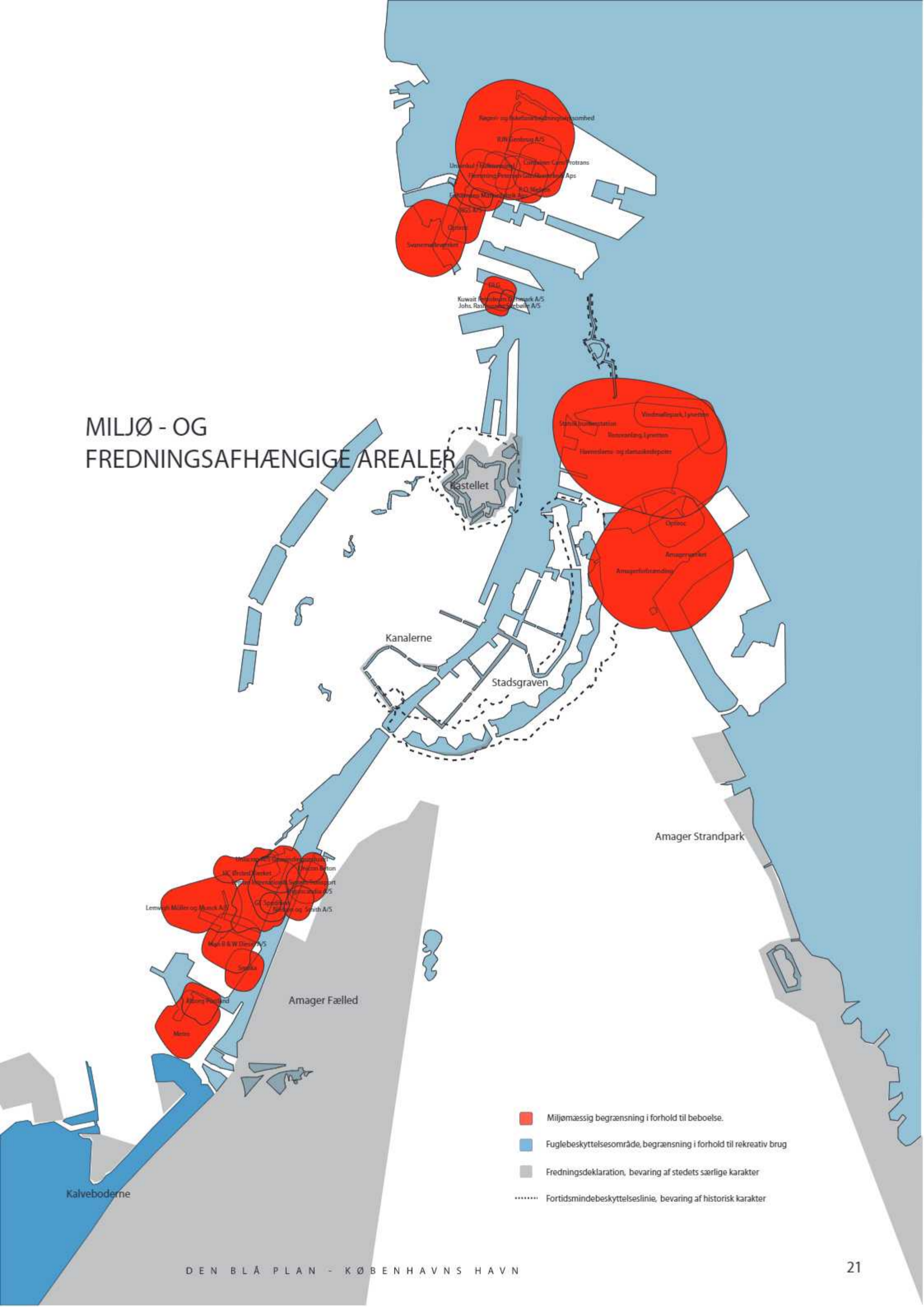
Arealer til havneformål

DSB's godsbanearealer

Kalvebod Miljøcenter

- Eksist. og fremtidige arealer til havneformål
- Arealer der låses til anvendelse på længere sigt
- Foreslået areal til byformål i henhold til plan-vision 2010, Københavns havn 1999
- Arealbestemmelser i henhold til Kommuneplan, København 1997

MILJØ - OG FREDNINGSafhængige AREALER

- Miljømessig begrænsning i forhold til beboelse.
- Fuglebeskyttelsesområde, begrænsning i forhold til rekreativ brug
- Fredningsdeklaration, bevaring af stedets særlige karakter
- Fortidsmindebeskyttelseslinie, bevaring af historisk karakter

Kysthavnen:
Nordhavnen

TRE HAVNEBYER

Ud fra en bylandskabelig/ byvandskabelig og byarkitektoniske betragtning kan Københavns havn deles op i tre havnebyer i havnebyen med hver deres karakteristiske struktur skabt af relationen mellem vand og land og med hver deres særlige bebyggelsesmønstre:

En kysthavn langs Øresund karakteriseret af bygningsobjekter på en åben opfyldt flade.

En byhavn i Københavns centrum karakteriseret af bygningsmasser og byrum.

En fjordhavn fra Sydhavnen ud langs Kalveboderne karakteriseret af åbne bebyggelser i et grønt terræn.

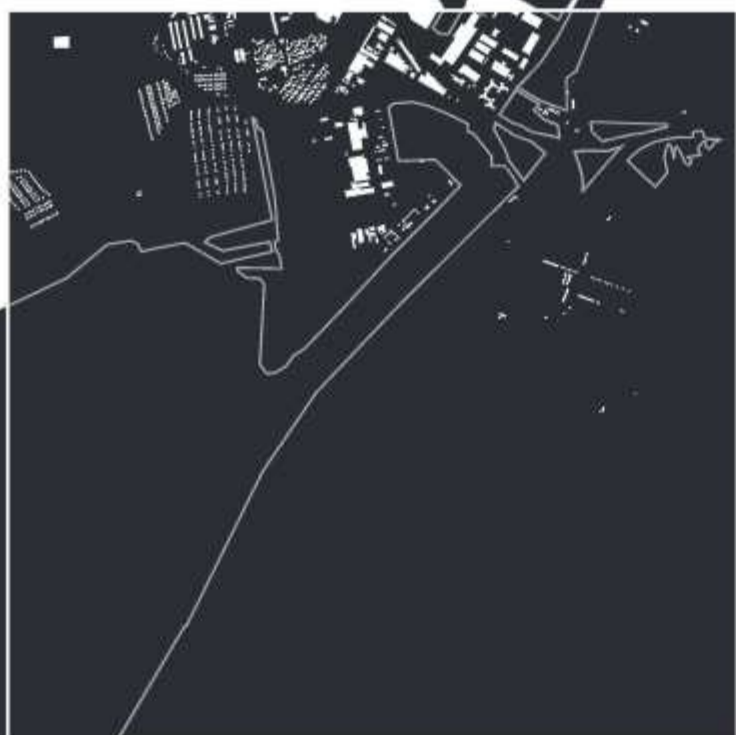
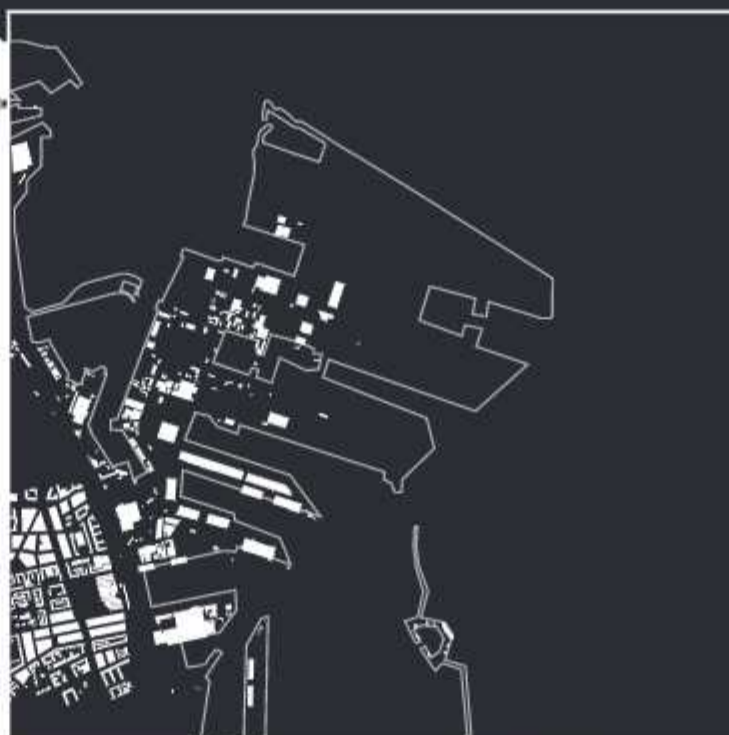

Byhavnen:
Slotsholmen

Fjordhavnen:
Kalveboderne

TRE HAVNEBYER

HAVNE I HAVNEN

Foruden de tre havnebyer i havnen består Københavns havn af flere havnebydele eller havne dele i havnen.

Hver af havnedelene er karakteriseret af:

- Havnedelens bymønster og morfologi
- Havnedelens vandmønster og vandrum
- Havnedelens øvrige indhold, historisk, arkitektonisk, kulturelt, socialt etc.

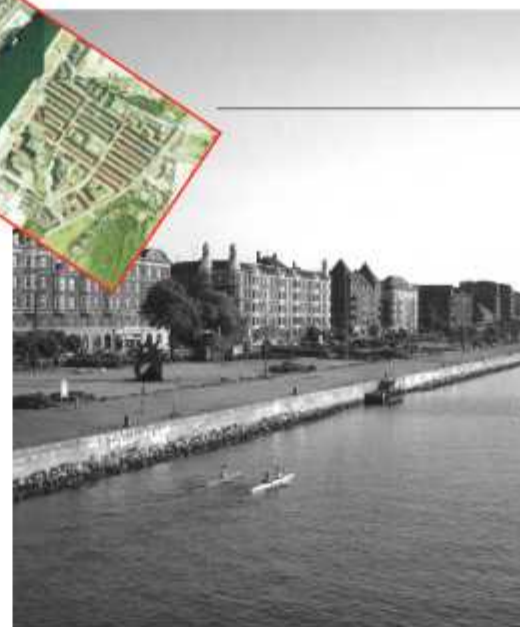
Den blå plan ønsker på én gang at fastholde og forstærke de enkelte havnedeles særlige karakter og havneform, samtidig med at nye funktioner og aktiviteter foldes ind i havnedelene for at profilere og kontrastere dem og for at skabe nyt liv i dem.

Søndre Frihavn

Frederiksstadens

Islands Brygge

Teglværkshavnen

HAVNE I HAVNEN

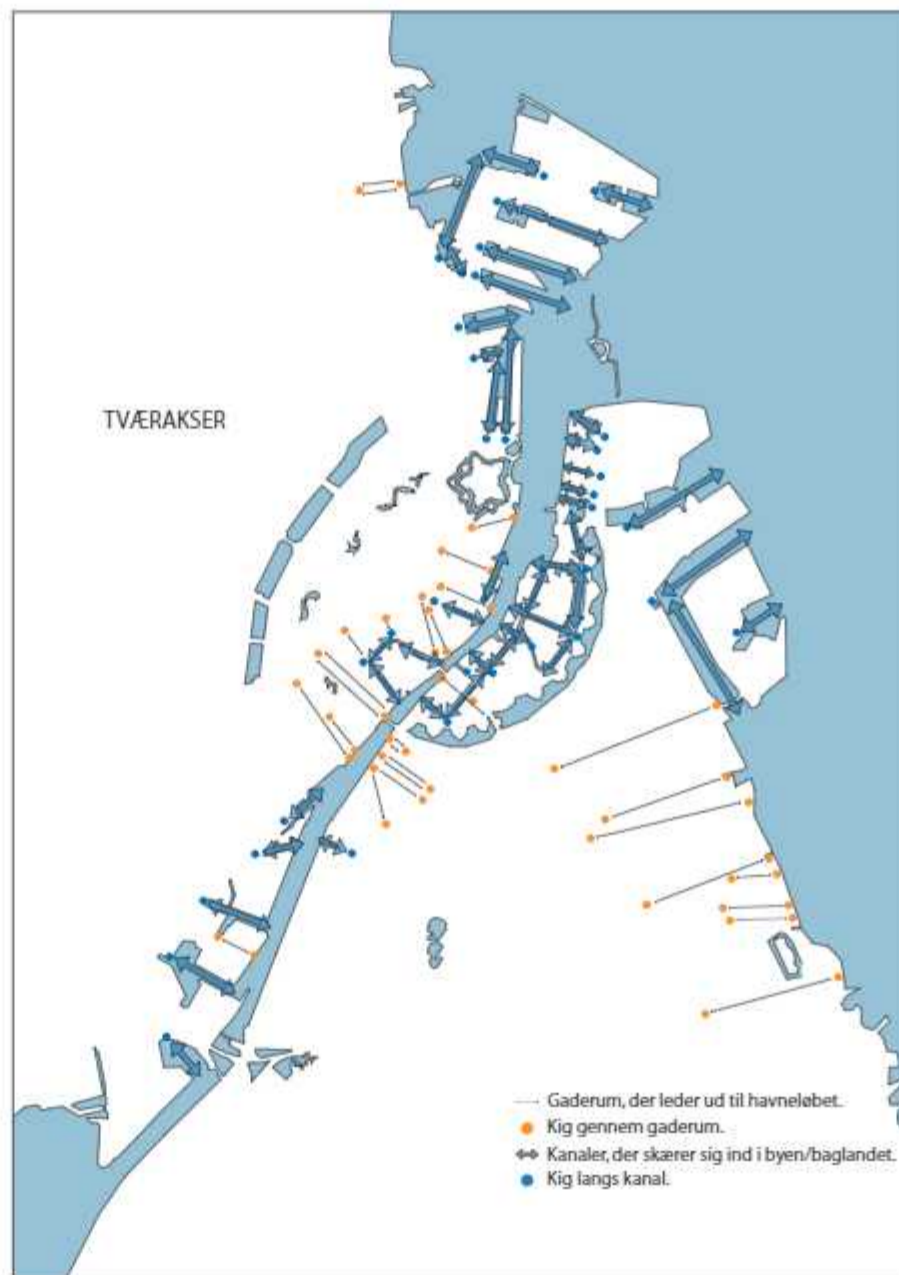
SIGTELINIER

Udsigter - indsigter

Den blå plan anbefaler at havnens store langsgående synsaksler friholdes for forstyrrende permanente elementer, byggeri, faste opankringer etc.

Aksernes udsigtspunkter reserveres til opholds- og udflugtsarealer.

Havnens indsigtspunkter gennem kanaler, gader og pladser til bymassens indre bør ligeledes friholdes for at sikre havnen horisontal dybdevirkning, visuelt og mentalt. De tværgående ind- og udsigters brohoveder i havnen bør friholdes til opholdsarealer.

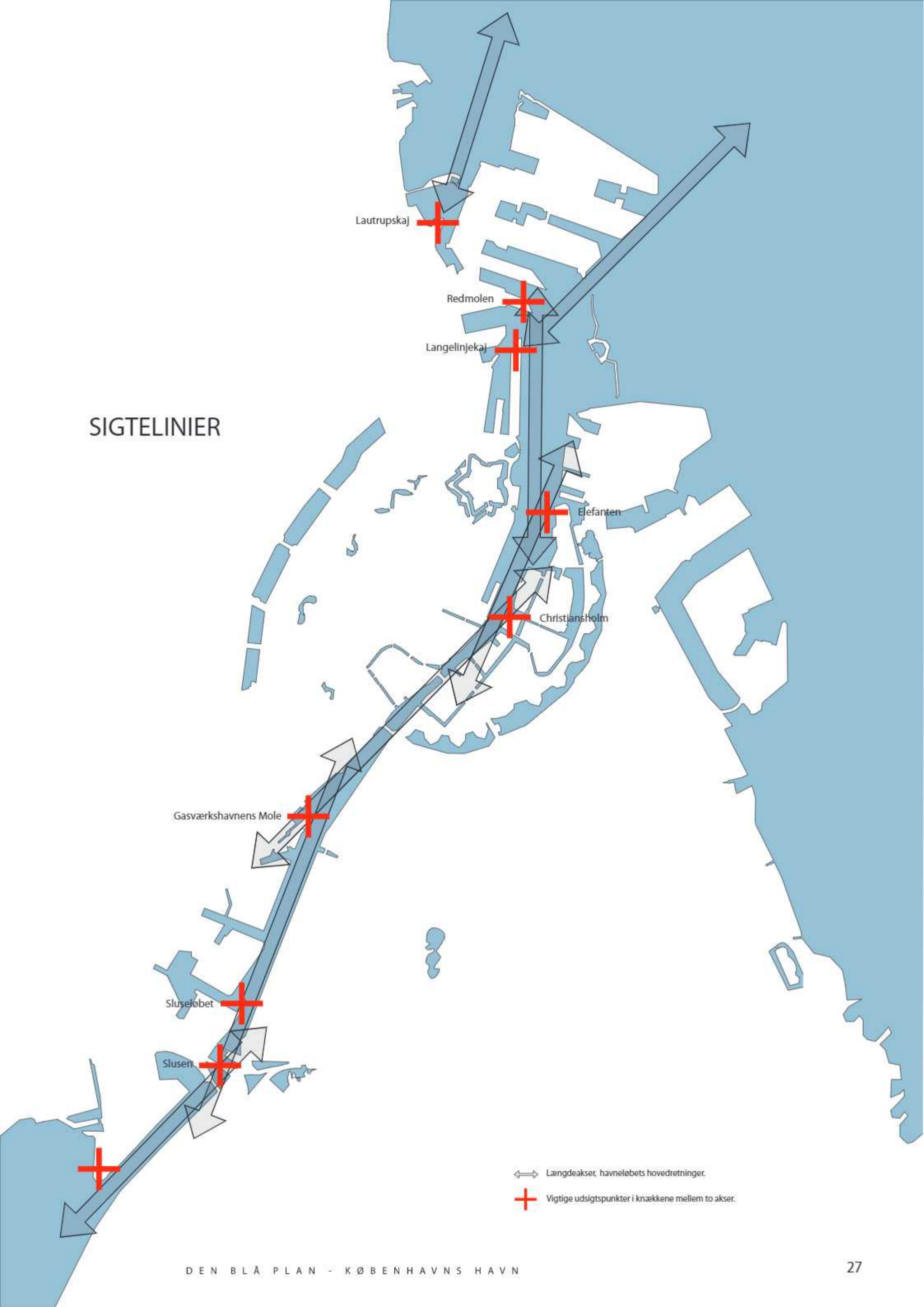

Vision - udsigt fra Fisketorvet

Kalvebod Brygge, set fra Fisketorvet

SIGTELINIER

Lautrupskaj

Redmolen

Langelinjekaj

Elefanten

Christiansholm

Gasværkshavnens Mole

Sluseløbet

Slusen

↔ Længdeakser, havneløbets hovedretninger.

+ Vigtige udsigtpunkter i knækkene mellem to akser.

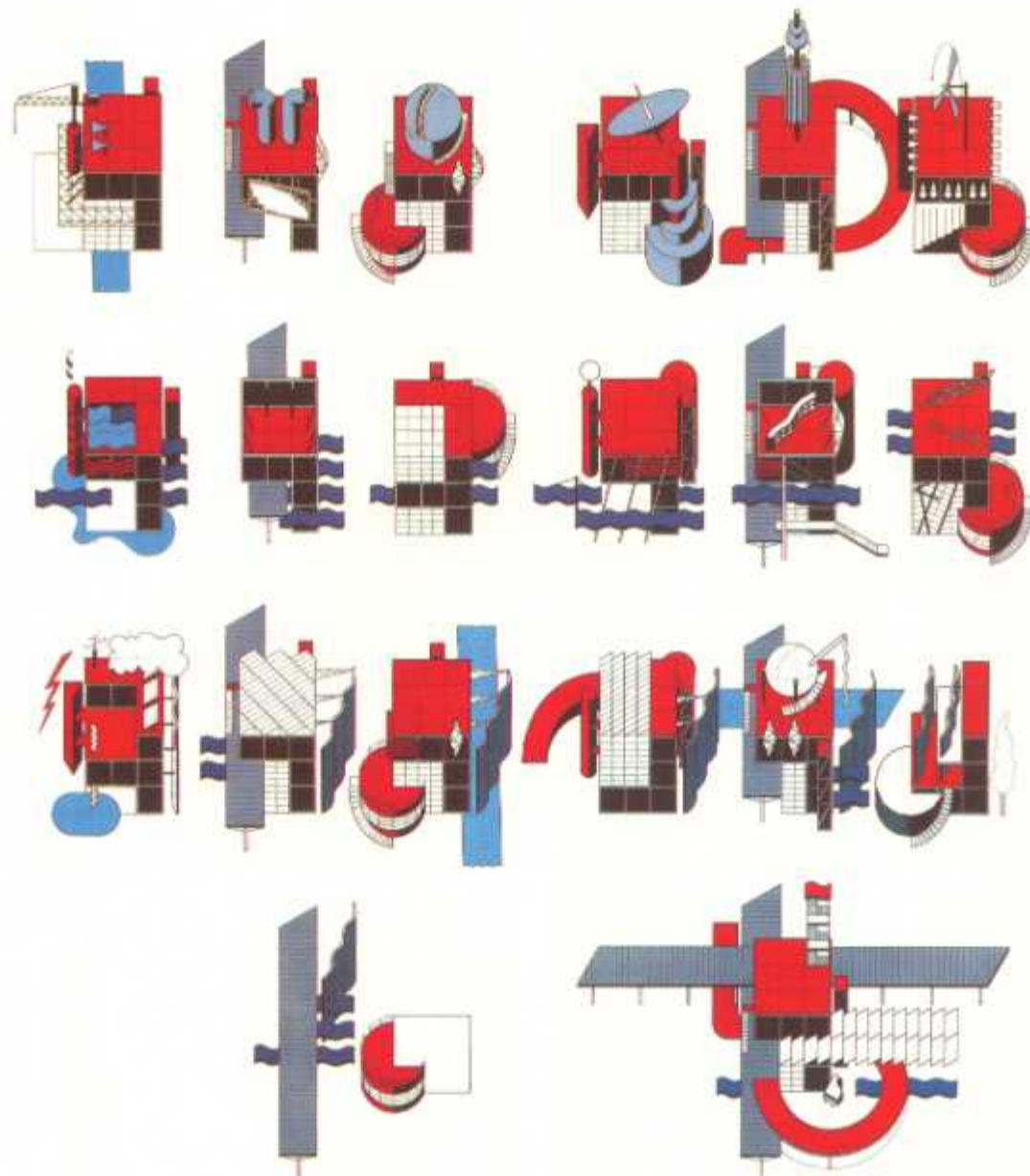

Udsigt over Nordhavnen

UDSIGTSTEDER

Fyr, Langelinimolen

Follies, Tschumi
Le Park De La Villette

UDSIGTSTEDER

Tuborg Havn Nord

Tuborg Havn Syd

Fiskerihavnen

Færgehavns Brygge

Svaneknoppen

Færgehavn Nord

Lautrupskaj

Restaurant La Kaj

Redmolen

Unicef

Langeliniekaj

Søndre Frihavn

Lynetten

Lynettehavnen

Lynetten

Lynetten

Nordre Toldbod

Elefanten

Refshalevej

Krudtløbet

Kvæsthusbroen

Dokøen

Eik Skæløes Plads

Skuespilhuset

Christiansholm

Arsenaløen

Knippelsbro

Christianshavns Kanal

Langebrogade

Sundby Gasværk

Kalvebod Brygge

Hf. Helgoland

Fisketorvet

Islands Brygge

Enghave Brygge

Nordkaj

Støberikaj

Nordkaj

Sluseløbet

Slusehuset

Fiskerihavnen

Kalvebodløbet

Jernbanebroen

Femøren

Kalvebodstien

Kalveboderne

Tippen

Kalvebodløbet

Steder hvor byen bevæger sig ud i vandet. Panoramisk kig.

Follies, udkigspavillioner

Helsingborg Havn

HAVNENS FUNKTIONER / AKTIVITETER

Den blå plan forholder sig til alle byens funktioner og aktiviteter, i relation til dens interessenter og aktører:

Funktioner

At bo
At arbejde
At rekreere
At cirkulere/ informere

Den blå plans funktionskort kan være både registrerende, analyserende og kreerende.

De registrerende kort udpeger eksisterende funktioner og deres placering, mens de analyserende og kreerende kort kan udpege nye funktioner og funktionsplaceringer på basis af:

- Behovsvurderinger kombineret med ønsket om at skabe karakterfulde havne.
 - Betingelsesvurderinger i forhold til placeringsmuligheder eller begrænsninger.
- Den blå plan ser havnens vandflade som et enestående ledigt arealer, der kan modtage de funktioner og aktiviteter, der er behov for, men som har svært ved at finde plads i byen eller på havnens smalle kajkanter. Tankegangen er at alt, hvad der kan ligge på land, også kan ligge på vandet.

Interesser

Funktionerne foldes desuden ind i havnene efter de overordnede kriterier om **lokalt, regionalt og nationalt/ internationalt** tilhørsforhold.

Aktiviteter og aktører

Den blå plan kortlægger havnens by-

livspotentialer gennem en kortlægning af havnens nuværende og kommende brugere, og den aktivitet de genererer henholdsvis efterspørger.

Kortlægningen omfatter desuden de nødvendige bymæssige betingelser og arkitektoniske rammer for, at byhavnene kan fungere som en attraktion, der skaber havne- og byliv (se afsnit »Strategi for liv i havnen«).

Sammenlægningen af havnens landskabs-, funktions- og aktivitetskort giver et samlet billede af havnens potentielle udbygningsmuligheder.

Sammenhængen mellem kortlægningen af byhavnens interesser, funktioner, aktiviteter og aktører kan skematiseres på følgende måde:

Interesser:

Lokale

Regionale

Nationale /
Internationale

Funktioner:

Bo

Arbejde

Rekreere

Cirkulere /
informere

Aktører:

Faste garnison

Gæster / kunder

Fornøjelses-
besøgende

Begivenheds-
besøgende

Aktiviteter:

Hverdagsaktiviteter

Valgfrie aktiviteter

Fornøjelser

Begivenheder

Kortlægning:

Eksisterende
funktioner / aktiviteter

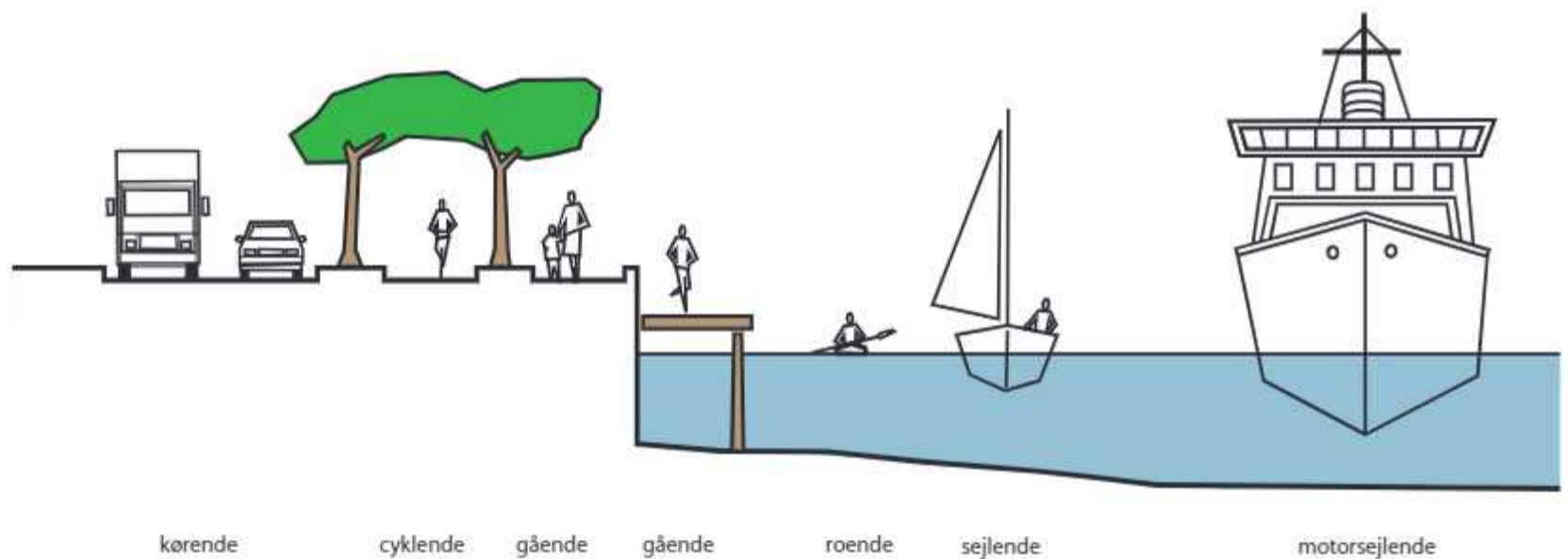
Nye
funktioner / aktiviteter

Udformning:

Det faste

Det flydende

Det flygtige

VISIONER FOR TILGÆNGELIGHED

En af de vigtigste betingelser for at urbanisere havnen er tilgængelighed både fra landsiden og fra vandsiden. Tilgængelighed for kørende, cyklende, gående, roende, sejlede.

Den blå plan kortlægger forslagsstillende den erhvervssejlende, lystsejlende, roende og gående tilgængelighed i havnene.

Den private bilkørende tilgængelighed med tilhørende parkeringsbehov behandles kun principielt bl.a. med henblik på at betjene de udpegede tyngdepunkter og ellers kun mere præcist i forhold til havnens vejbroer. Det samme gælder den kollektive trafik.

Planen foreslår at en cykel- og gangsti føres igennem langs begge sider af vandet i hele havnens længde. Hvor dette kræver anlæg af nye broer, foreslås disse anlagt.

På samme måde anbefaler planen, at der føres brygger igennem langs alle vandkanter og bolværker, hvor dette er muligt og under hensyntagen til skibsfarten.

Bryggerne kan have karakter af gang eller cykelbrygger, anløbsbrygger, opholds-

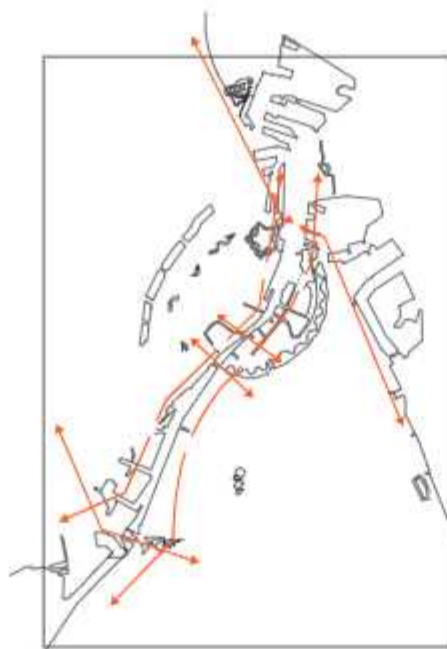
brygger, bryggeøer el. lignende. Bryggerne danner havnens »lodne« kant og tænkes hovedsageligt udført som lettere konstruktioner tæt på vandfladen.

Den lystsejlende og roende tilgængelighed sikres ved at gøre så mange af havnens broer oplukkelige som muligt og ved at sikre anløbspladser for kortere ophold i de centrale havnedele.

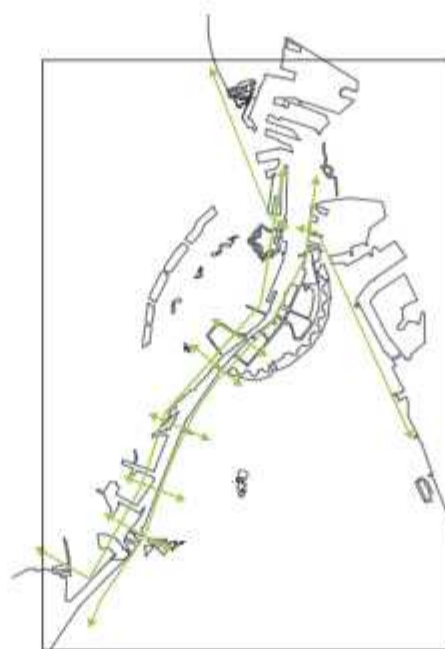
Krydstogtskibe lægger til ved Langelinie mens mindre turbåde og lystyachter kan lægge til ved Toldbodgade og Havnegade.

Store og små regattaskibe kan ligeledes lægge til ved Toldbodgade, Kvæsthusbroen, Christiansbro, den sydlige arm af Christianshavns Kanal, Asiatisk Plads og Dokøen.

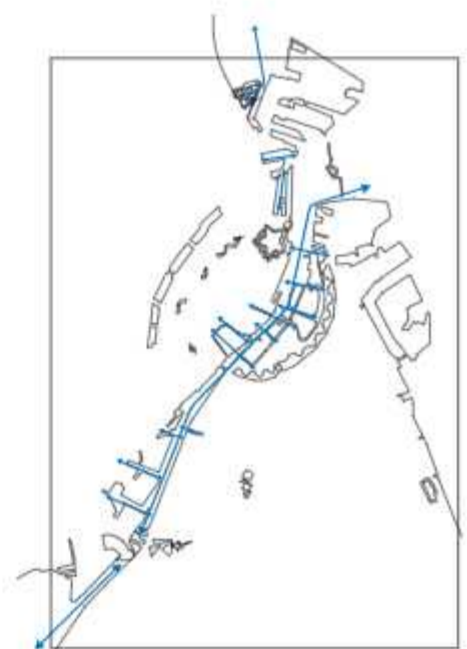
Den erhvervs-mæssige godsbejling til sydhavnen fortsættes indtil 2012 og derefter udelukkende til kysthavnene langs Øresund. På længere sigt kan den vestlige del af Nordhavnen med fordel inddrages til byformål.

PRINCIPDIAGRAM FOR KØRENDE TILGÆNGELIGHED

PRINCIPDIAGRAM FOR CYKLENDE/GÅENDE TILGÆNGELIGHED

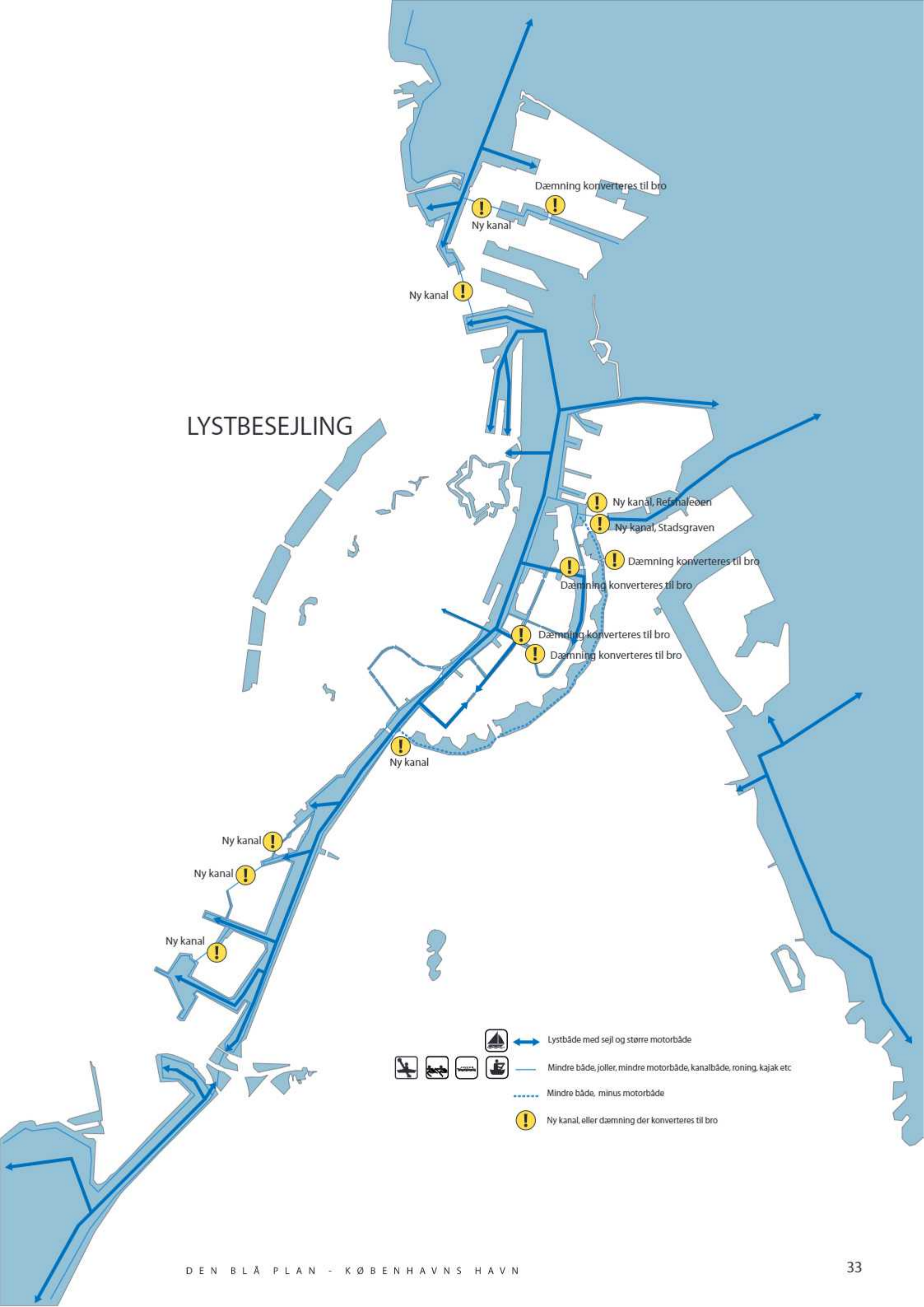
PRINCIPDIAGRAM FOR LYSTSEJLENDE TILGÆNGELIGHED

ERHVERVSBESEJLING

- Erhvervsmaessig besejling
- Bymaessig erhvervsbesejling
- Erhvervsmaessig besejling, der kan afvikles pa laengere sigt
- - - - Erhvervsmaessig besejling under afvikling

LYSTBESEJLING

-   Lystbåde med sejl og større motorbåde
-   Mindre både, joller, mindre motorbåde, kanalbåde, roning, kajak etc
- Mindre både, minus motorbåde
- Ny kanal, eller dæmning der konverteres til bro

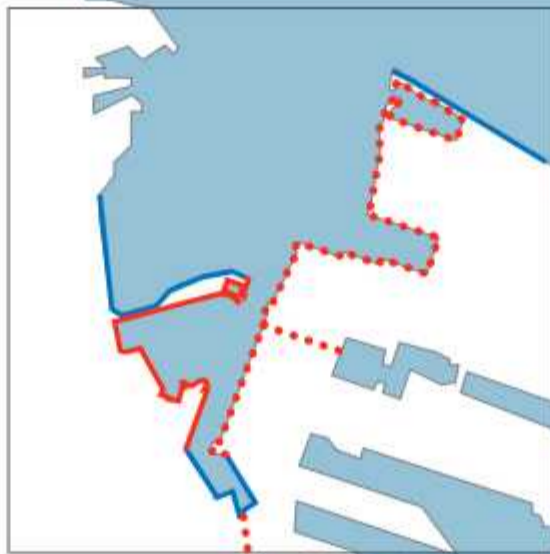
KØRENDE TILGÆNGELIGHED

KOLLEKTIV TILGÆNGELIGHED

CYKLENDE OG GÅENDE TILGÆNGELIGHED PÅ LAND

Promenade strækningen på den vestlige side af Nordhavnen er skitseret i henhold til Københavns Havns plan - vision 2010

Promenaden og gang- og cykelbroerne i Sydhavnen er skitseret i henhold til Københavns Havns plan - vision 2010 og Københavns Kommunes forslag til promenader langs havnen, 1999. Undtaget er forslaget til en ny forbindelse på tværs af Tømmergraven.

Promenaden i Byhavnen er skitseret i henhold til Københavns Kommunes forslag til promenader langs havnen, 1999. Vi foreslår dog en række nye forbindelser udover kommunens 2 forslag.

Ny forbindelse i Søndre Frihavn

Ny forbindelse på tværs af Sømnergraven

Ny forbindelse på tværs af Maskingraven

Ny forbindelse fra Christiansholm til Holmen

Ny forbindelse fra Grønlandsk Handelsplads til Christiansholm

Ny promenadebro over Nyhavn

Ny forbindelse på tværs af Wilders Kanal

Ny forbindelse på tværs af bassin ved Asiatisk Plads

Ny forbindelse på tværs af Christianshavns Kanal (I henhold til Københavns Kommunes forslag til promenader langs havnen, 1999)

Ny forbindelse på tværs af Christianshavns Kanal. (I henhold til Københavns Kommunes forslag til promenader langs havnen, 1999)

Ny forbindelse fra Kalvebod Brygge til Islands

Ny forbindelse på tværs af Tømmergraven

Ny forbindelse på tværs af Frederiksholmsløbet

Ny forbindelse på tværs af Teglværkshavnen

Ny forbindelse fra sydhavnen til Nøkken

Ny forbindelse på tværs af Teglværkshavnen

- Eksist. promenade el. sti
- Ny promenade el. sti
- Ny promenade el. sti på længere sigt
- Københavns Kommunes el. Københavns Havns forslag til ny gang- og cykelbro
- Blå Plans forslag til ny gang- og cykelbro

CYKLENDE OG GÅENDE TILGÆNGELIGHED PÅ VAND

- Eksist. bådebroer
- Eksist. brygger
- Nye brygger
- ... Nye brygger på længere sigt

Millenium Bridge,
London

BROER

Ønsket om at fastholde en havnekarakter og at skabe størst mulig sejrende tilgængelighed i alle Københavns havne betyder, at havnens broer skal være oplukkelige. For at sikre turist- og turbåde direkte adgang til de centrale dele af København, Gammelholm og Slotsholmen foreslår planen en lille færge mellem Skt. Annæ Plads og Operaholmen. På længere sigt kan en lille færge mellem Islands Brygge og den nye havnedel langs Kalvebod Brygge og Tømmergraven tænkes. Principielt bør alle dæmninger i havnene erstattes af broer.

Millenium Bridge,
Gateshead

Vippebro,
Barcelona

Millenium Bridge,
London

Fodgængerbro,
Amsterdam

BROER

- Ny bro til cyklister og gående
- Ny bro til bil trafik
- Eksist. dæmning konverteres til bro
- Eksist. bro

Vision - husbåde i Erdkehlgraven,
Pernille Bisgaard Arkitekt MAA

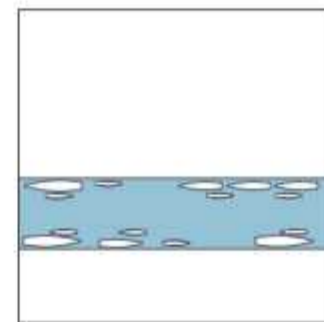
HUSBÅDE

Som princip ønskes private bolighusbåde placeret i havnenes kanaler og sidebasiner, mens offentlige regional- og nationalt orienterede flydende funktioner (hoteller, restauranter etc.) samt private og offentlige servicebåde kan tænkes lagt til kaj i havnens hovedrum og i de regionale tyngdepunkter.

Den blå plan skitserer modeltyper af anløb og bådebroer for husbådene, der skal sikre, at de ikke privatiserer og blokerer adgang

til vandkanten og udsynet til vandet. Afhængig af husbådstype, størrelse, placering og tæthed kan de udpegede husbådslejer rumme 500 – 1000 bolighusbåde.

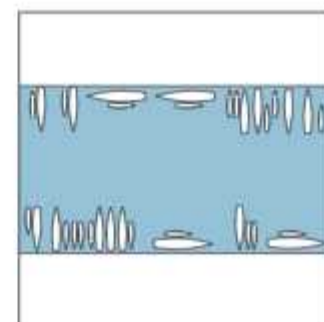
Den blå plans udlæg af husbåde er i overensstemmelse med kommuneplanens tillæg om husbåde.

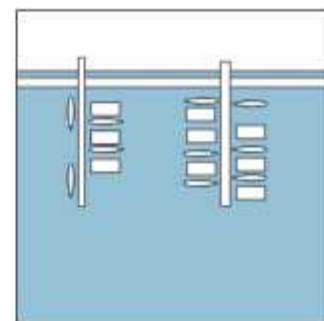
Husbåde langs kaj.

Husbåde i Sausalito,
Californien

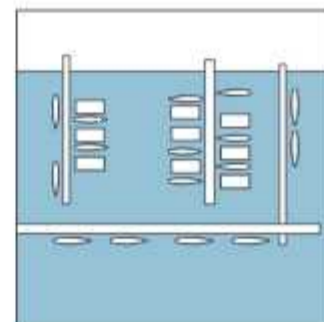

Husbåde vinkelret på kaj.

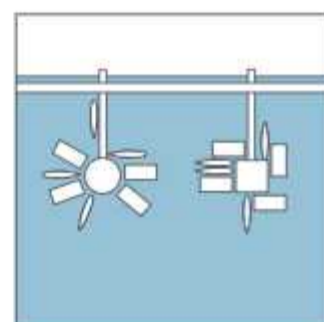

Ostebåden,
Holmens Kanal

Placering ud i havnen,
Husbåde langs flydebro.

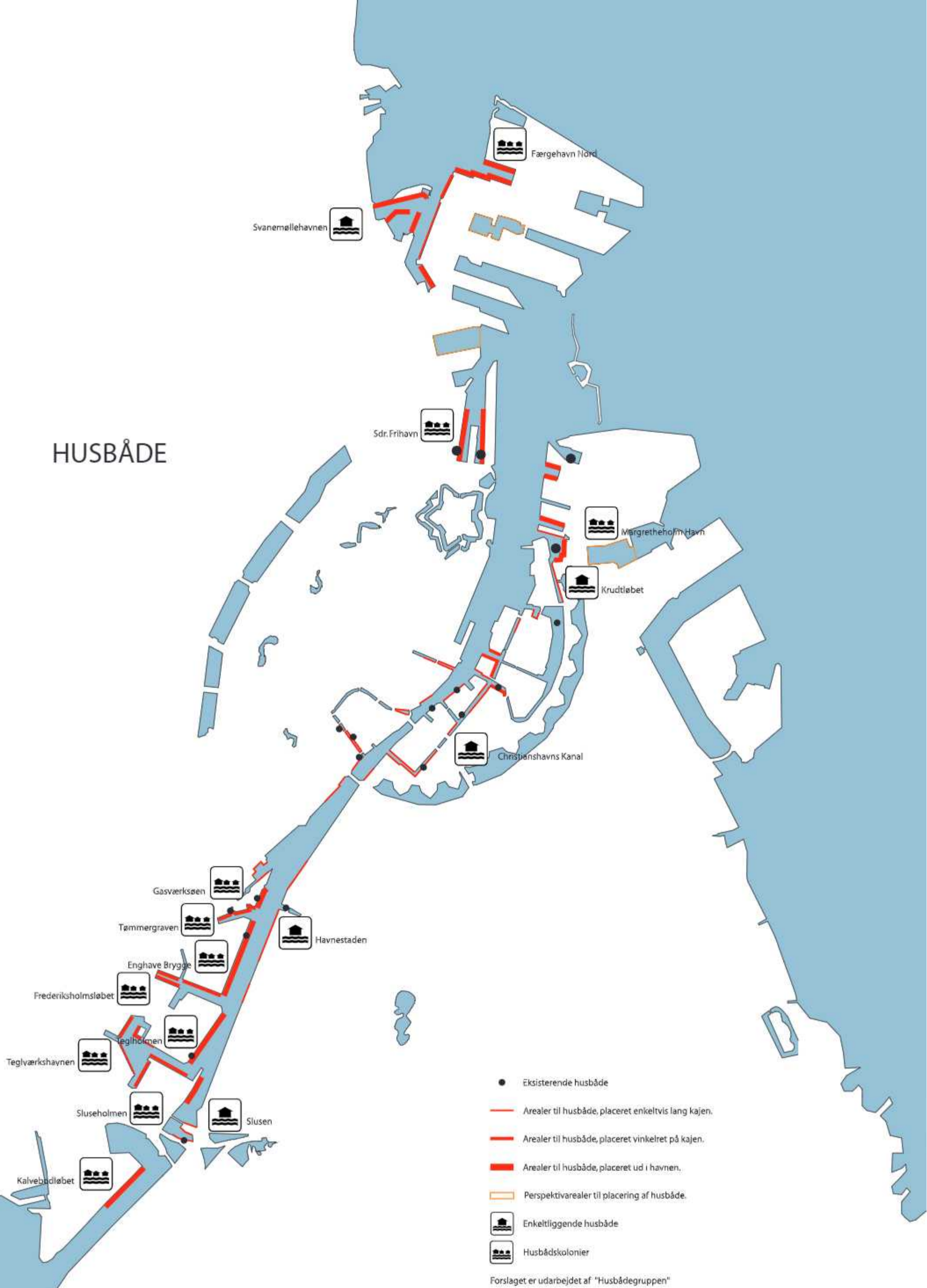
Placering ud i havnen,
Husbåde langs flydebro.

Husbåde,
Amsterdam

Placering ud havnen,
Husbåde omkring øer.

HUSBÅDE

Badeanlæg:
Islands Brygge, 2002

BADEANLÆG

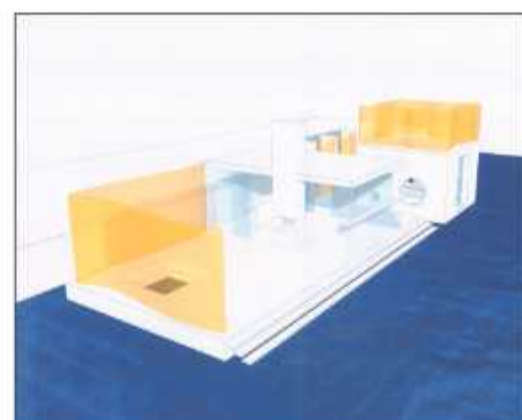
New York, East River waterfront park, Rockwell/Diller + Scofidio, 2002

Havbad

Flydende Sauna:
Stockholm

Flydende Sauna

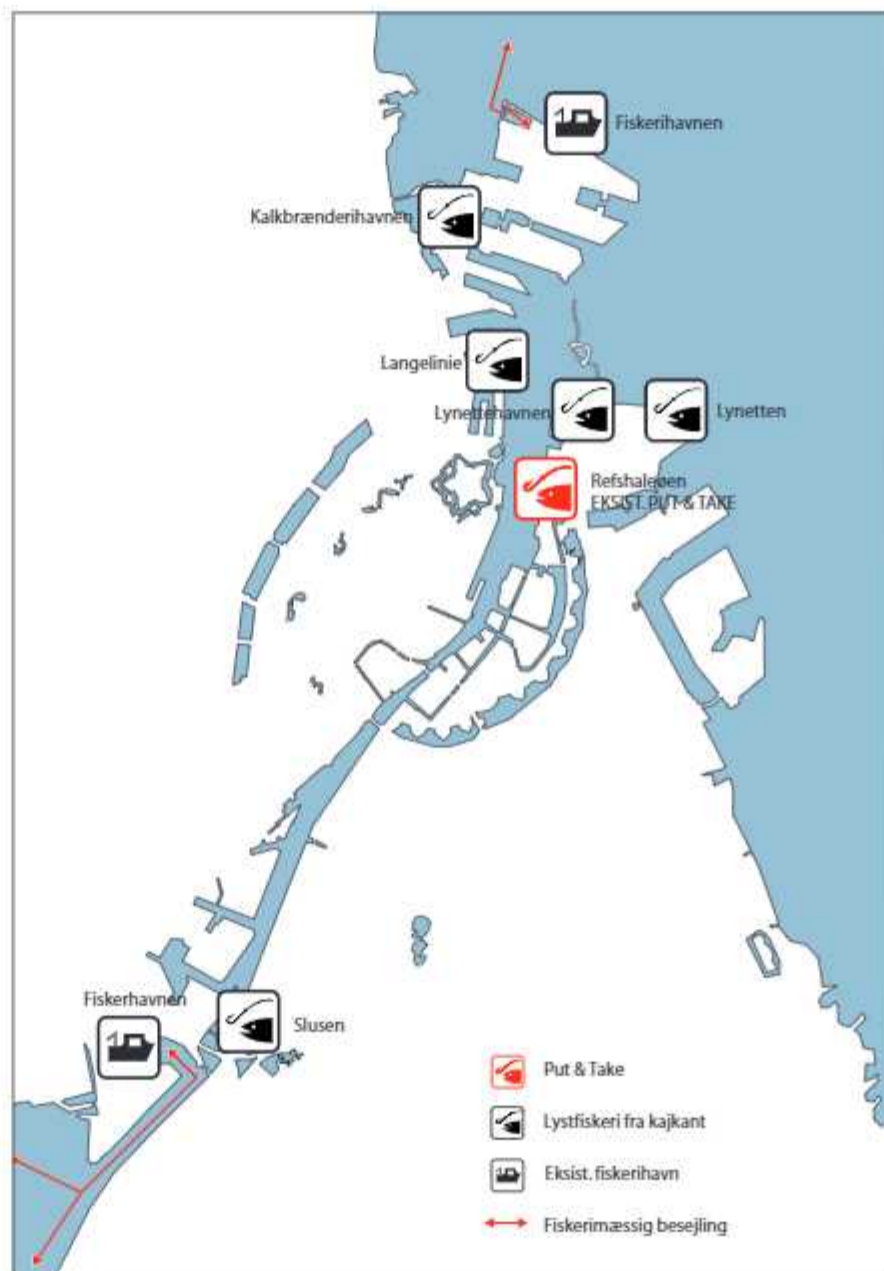
BADEANLÆG

VANDKULTUR CENTER

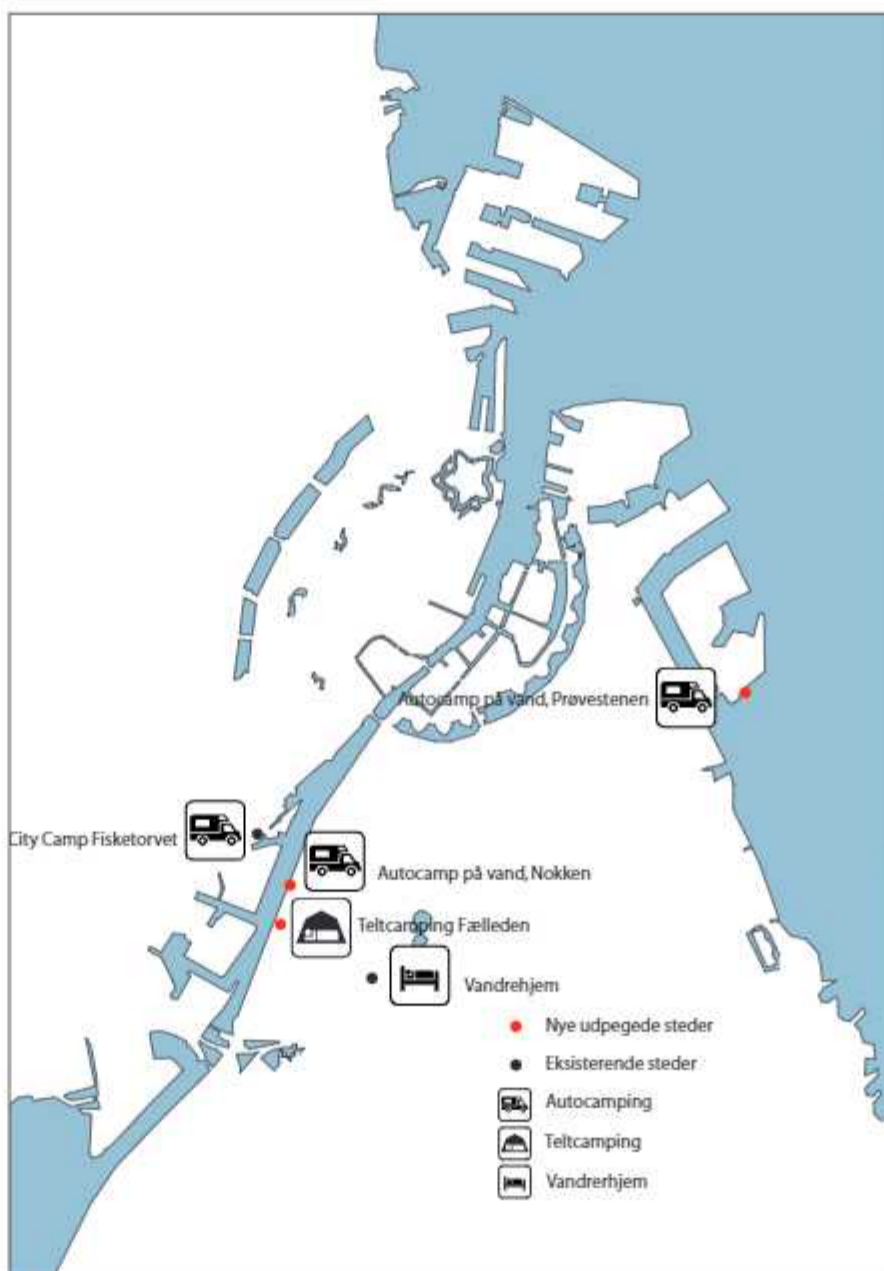
- Placering der er godkendt eller realiserbar i nær fremtid
- Nyt forslag til placering på længere sigt
- Eksist. badeanlæg
- Badeanlæg
- Strand
- Vinterbad fac.

FISKERI

CAMPING

Camping på vand, Sverige

Svanemøllebugten
VANDSPORTS CENTER

Den skitserede kanal der forbinder Svanemøllehavnen med Københavns Havn, giver mulighed for roerne på en sikker og hurtig måde at komme sydpå. Derudover er Skudløbet et oplagt sted for roklubberne at træne nye medlemmer.

ROSPORT

Den blå plan forslår en robaneafmærkning i sydhavnen. Robanen er ikke permanent, men må betragtes som en eventagtig foranstaltning, hvis tilhørende faciliteter som f.eks. dommerplatform og tilskuerpladser er mobile og flydende.

Gammel Lystbådehavn

RO-ANLØB

Havnegade Syd
RO-ANLØB

Nordatlantisk Center
KAJAK FACILITETER

Kalvebod Brygge
RO-ANLØB

Fisketorvet
RO-ANLØB

Tømmergraven
RO-KLUB

FLYDENDE TRIBUNE
Opstilles - flydes i stilling når København skal være vært for et nationalt / regionalt rostævne. Der kan i havneløbet opmærkes en ca 2 km lang bane.

Nokken
ROBANE

Kalveboderne
ROKLUB / ROBANE

● Nye faciliteter

○ Flydende tribune

● Eksist. faciliteter

↔ Mulig route

⋯ Midlertidig robane der kan mærkes op ved særlige robegivenheder

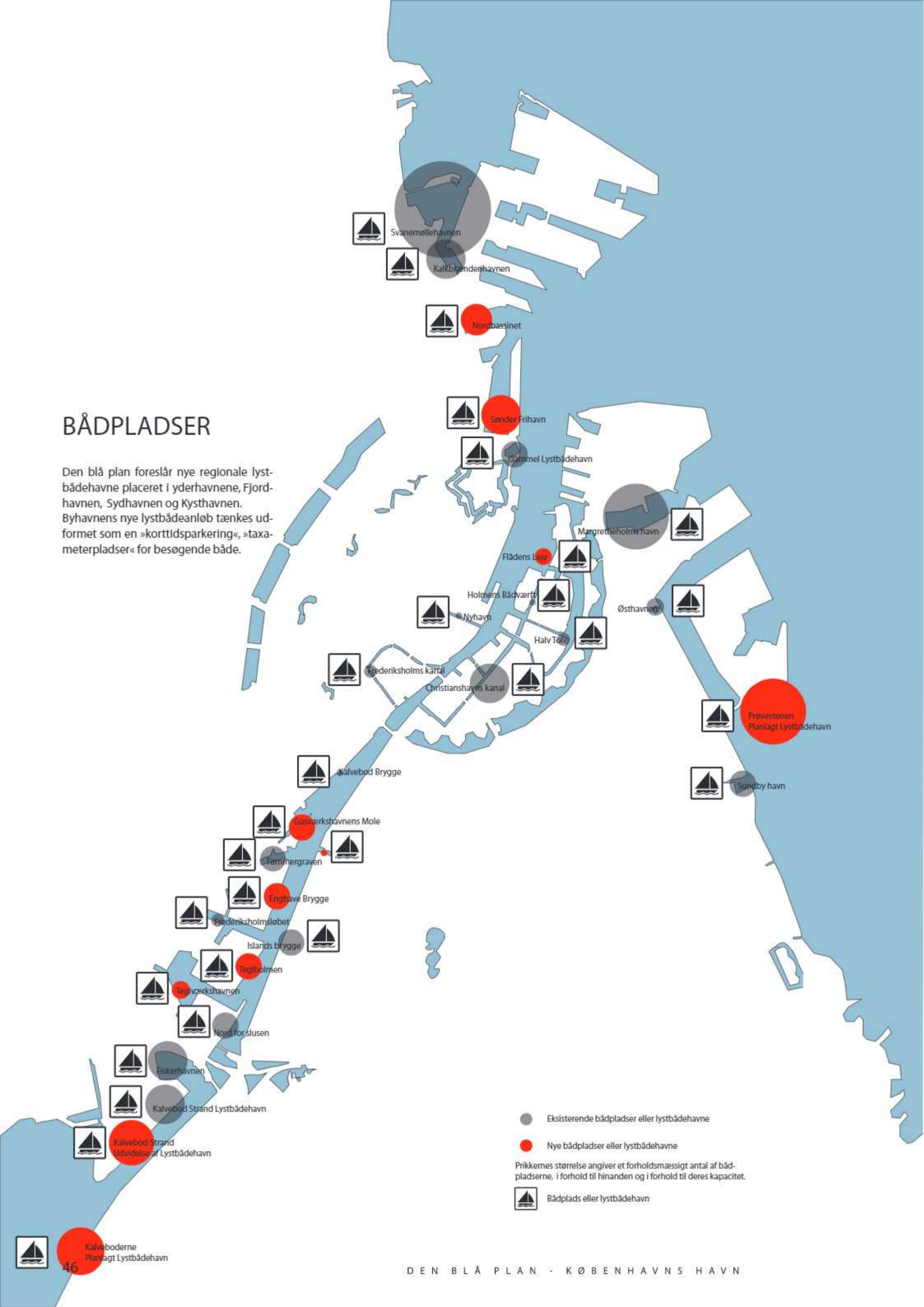
☐ Ro faciliteter

☐ Kajak faciliteter

☐ Motor vandsports faciliteter

BÅDPLADSER

Den blå plan foreslår nye regionale lystbådehavne placeret i yderhavnene, Fjordhavnen, Sydhavnen og Kysthavnen. Byhavnens nye lystbådeanløb tænkes udformet som en »korttidsparkering«, »taxameterpladser« for besøgende både.

● Eksisterende bådpladser eller lystbådehavne

● Nye bådpladser eller lystbådehavne

Prikkernes størrelse angiver et forholdsmæssigt antal af bådpladserne, i forhold til hinanden og i forhold til deres kapacitet.

⚓ Bådplads eller lystbådehavn

⚓ Kalveboderne
Planlagt Lystbådehavn

ANLØBSPLADSER

A Anløb for lystsejlere eller mindre både på visit i byen.
Parkeringen på vandet foregår på timebasis, og kan sammenlignes med parkometer-parkering på land.

Teatro Del Mondo,
Aldo Rossi

KULTUR - EVENTSPACES

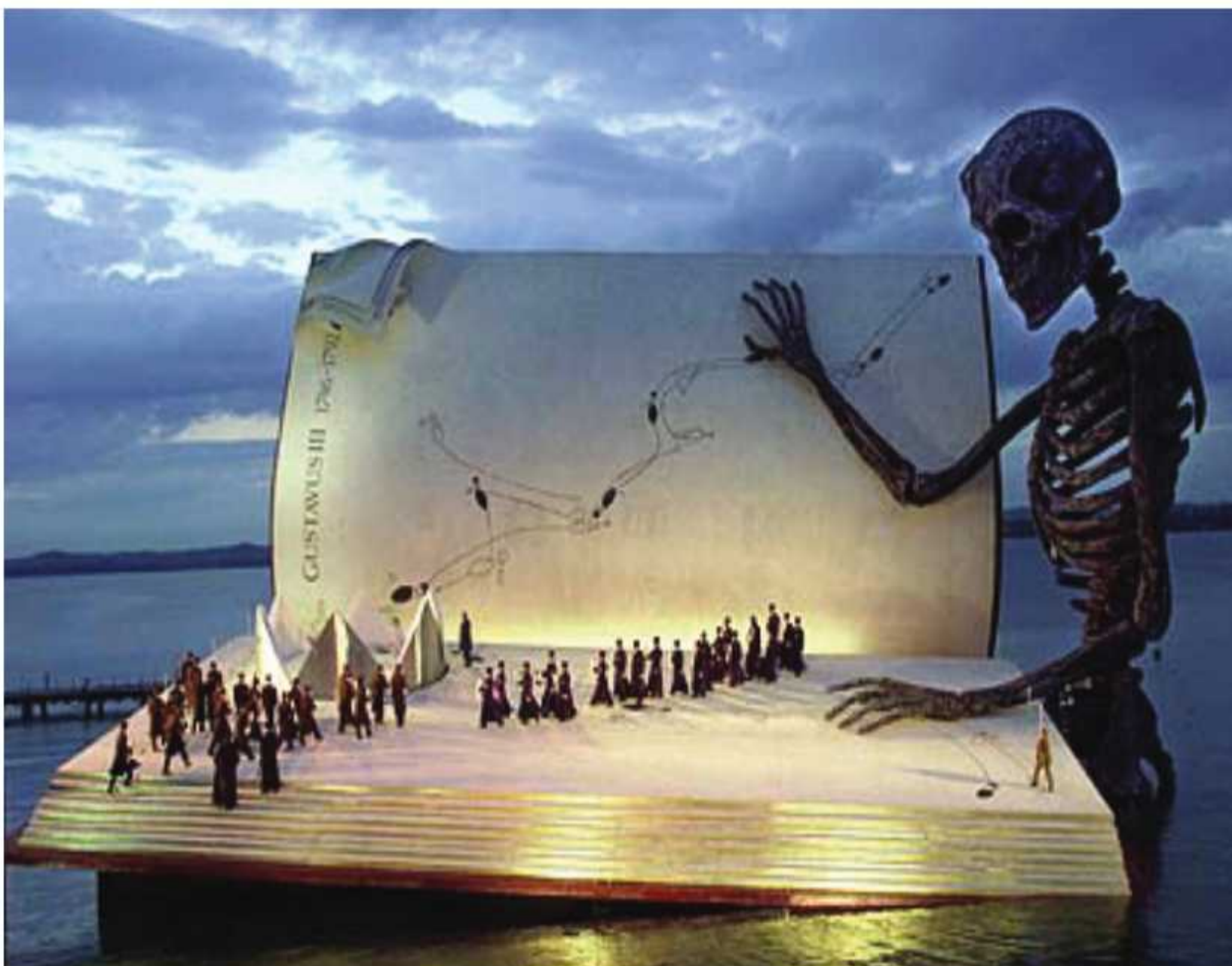
Havnens sports- og kulturfunktioner er efter tilhørsforhold lagt til rette i det lokale, regionale eller nationale/ internationale kraftfelt. Funktionerne er desuden placeret, hvor de er med til at profilere en havnedels særlige karakter, for eksempel Kalvebod Brygge som sportshavnedel i kontakt med DGI-byen og Islands Brygges fritidsfaciliteter eller Skt. Annæ Plads som teaterhavnedel i relation til Skuespilhus og Opera, Flådeholmen og Kastellet som militærhistorisk havnedel etc. Kulturelle begivenheder kan foregå på eventplatforme, der efter behov bugseres

rundt til de enkelte havneafsnit. Mere permanente flydende scener, trappe- og tilskueranlæg etc. kan ligeledes fungere som steder for optræden og særlige begivenheder.

Placeret ved havnenære museer og historiske monumenter kan eventplatformene rumme flydende separatudstillinger, animationer, forevisninger etc. Regattaer, vandorgelkoncerter og festfyrværkeri betragtet fra flydende tilskuerpladser indgår i havnens mulige kulturrepertoire.

Flydende udstilling
Jean Nouvel
Schweitz

Flydende Scene:
Bodensee Bregenz

KULTUR/EVENTSPACES

VETERANSKIBE

- Flådens skibe
- Andre veteranskibe
- Lejlighedsvis placering af veteranskibe
- Fast placering af veteranskibe

TRIATHLON

TYNGDEPUNKTER

De sammenlagte kort kan betragtes som en blå plan, der har afvejet eksisterende forhold, aktuelle muligheder og nye forslag i ét kort. Eksempelvis er funktionerne placeret, hvor de tjener et formål, men også hvor de kan styrke havnens byarkitektoniske kvaliteter.

Funktionerne er endvidere placeret i relation til få men vigtige overordnede bydemografiske kriterier som f.eks. befolkningskoncentration, boliger og arbejdspladser og endeligt i relation til en vurdering af hvor, der kan skaffes plads i vandrummet - afvejning af **ønsker, betingelser og restriktioner**.

Det sammenlagte funktionskort afslører en serie »tyngdepunkter« i Københavns havne, steder hvor funktioner og aktiviteter har en tendens til at klumpe sig sammen, og hvor der er et sammenfald af behov og muligheder for at tilgodese dem. Disse tyngdepunkter kan gøres til indsatsområder i havneudviklingen.

PRIORITEREDE INDSATSOMRÅDER

Følgende tyngdepunkter er synliggjort i kortlægningen:

Kalvebod Brygge
Havnegade/ Kvæsthusbroen
Sydhavnen
Svanemøllehavnen
Prøvestenen syd
Frihavnen
Nordhavnsbassin
Tippen

De udpegede tyngdepunkter ved Kalvebod Brygge og Nordbassin har karakter af regionale tyngdepunkter, der henvender sig til et større regionalt bagland.

De regionale tyngdepunkter er karakteriseret ved at rumme et varieret udbud af offentlige byorienterede havnefunktioner så som restauranter, caféer, butikker, værksteder, kiosker, sportsfaciliteter, opholdsfaciliteter, grønninger etc.

Tyngdepunktet ved Gammelholm har både national og regional tyngde.

TYNGDEPUNKTER

Erhvervsfiskeri	Husbåde
Lystfiskeri	Usigtspunkt
Lystbåde	Eventspace
Rosport	Udendørsforestilling
Vandski	Forlystelser
Actionsport på vand	Detailhandel
Vintersport	Teltcamping
Badestrand	Campingplads
Badeanlæg	Autocamping
Vinterbadefaciliteter	Vandrehjem
Færgeanløb	Park
Krydstogtanløb	Låst område
Veteranskib	

Nyhavn, Kbh.

STRATEGI FOR LIV I HAVNEN

Liv i havnen - hvordan?

Overfor ønskerne om liv i havnen, er det vigtigt at stille skarpt både på de sædvanlige daglige aktiviteter og på de særlige begivenheder. Både på de små og de store begivenheder, på hverdage og fest. Interessen fokuseres naturligt omkring de særlige begivenheder som Havnefester, Tall Ship Ragattaer og festfyrværkerier m.v. samt de spektakulære funktioner og anlæg som Svømmebadet, Roklubben, Veteranskibet, Havfruen o.s.v.

Studeret livet i Københavns Havn og andre havne nøjere, fremgår det tydeligt, at havnelivet består af flere lag, hvilket drejer sig om: Det daglige, det særlige, de små og de store begivenheder, de hyppige besøg og de sjældne o.s.v.

For at skabe liv i havnen, er det af afgørende betydning, at disse dimensioner indgår i overvejelserne om en Blå Plan for Københavns Havn.

En strategi for etablering af liv i havnen, handler om følgende emner: Brugergrupper, aktiviteter, steder, lokaliseringer og tilbud.

Beretningen om forudsætningerne for livet på havnen, vil derfor i det følgende blive opbygget omkring følgende kategorier:

Brugergrupper:

- Brugere fra Lokalområdet: kommer ofte.
- Brugere fra nærområde: kommer ret tit.
- Brugere fra regionen: Kommer af og til
- Brugere fra øvrige Danmark samt turister: kommer sjældent.

Aktiviteter:

To principielt forskellige aktivitetskategorier:

- De almindelige, daglige aktiviteter: gå, sidde, løbe, lege, cykle langs havnen.
- De særlige aktiviteter: opsøge særlige tilbud langs havnen.

Steder:

Til aktiviteterne svarer to forskellige typer af steder for udfoldelse/oplevelse:

- Grundstrukturen: Det indbydende menneskelandskab for de almindelige daglige aktiviteter langs hele havnen.
- De særlige funktioner/attraktioner: Placeres langs havnen på land eller på vand.

Lokaliseringer:

- Grundstrukturen: Menneskelandskabet etableres overalt hvor by og vand mødes.
- De særlige funktioner og attraktioner placeres i forhold til brugergrupperne enten i en central/national zone eller i de regionale zoner nord og syd for centralzonen.

Tilbud:

For at skelne imellem forslagernes placering og karakter anvendes 3 begreber:

- De faste anlæg placeret på land eller på vand.
- De flydende elementer som skibe, platforme osv. der er placeret på vand og er flytbare.
- De flygtige begivenheder af kortere varighed, som afholdes i havnen.

HAVN FOR ALLE

Havn for alle er en overordnet målsætning for den Blå Plan i Københavns havn. Målsætningen er en havn med muligheder og tilbud for københavnere fra hele byen.

Havnen – byens største attraktion

I alle gode havnebyer er havnen – mødet mellem by og vand – en af byens væsentligste herlighedsværdier, et sted med helt særlig karakter og muligheder. Dette potentiale tilbydes i meget høj grad i København.

København har en lang række »små og større herligheder«. Dette drejer sig om natur- og vandelementer som: Søerne, Utterslev Mose, Damhussøen, Kanalerne i de indre bydele samt grønne områder som Fælledparken, Tivoli og Parkerne i det gamle Voldterræn, Frederiksberg Have/Søndermarken, Dyrehaven, Strandparkerne i Ishøj, Bellevue og Amager etc.

Endelig og ikke mindst har man i København også en række byområder med stor herlighedsværdi: Den indre by og Christianshavn.

I mange år har den indre by fungeret som byens væsentligste attraktion. Når København har en stor tiltrækning som turistmål, skyldes det i høj grad den fredeliggjorte indre by.

Enkelte dele af havnefronten har også fungeret som attraktion og turmål: Nyhavn, Langelinie, Kysten ved Kastellet, Amaliekajen og nu senest Islands Brygges Havnepark.

Øvrige dele af havnefronten er gradvist blevet forladt af havnefunktioner, men er ikke i samme takt blevet udviklet som attraktioner og besøgsmaal for rekreation og fritidsaktiviteter.

I kraft af havnens størrelse, markante karakter og det interessante møde mellem by og havet, er Københavns havn ubestridt placeret som byens væsentligste herlighedsværdi. Det smukkeste og mest spændende sted i byen.

Havnen fremstår foreløbig relativt uforløst, men med uhyre stort potentiale.

Potentialet kan belyses ved at se på udviklingen i Nyhavn. I 1970'erne foregik Københavns byliv inde i den gamle by, hvor især Gråbrødretorv var »stedet«, hvor alle aktiviteter samledes. Da Nyhavn blev bilfrit område i 1980 flyttedes byens tyngdepunkt meget hurtigt fra den indre by ned til havnen. Nyhavn har flere væsentligere herligheder at byde på end rummene i den indre by. Foruden alt det andet har Nyhavn: Vandet.

Havnens betydning som byens centrale element, afspejles også i byens navn. En by ved navn København.

Den Blå Plan har som vigtigste formål, at give byens borgere adgang til de enestående herlighedsværdier, der karakteriserer netop denne by.

Havnepromenade, Toronto

I år 2000 blev Aker Brygges bænke udskiftet. I stedet for 215 siddepladser øgedes tilbudet til 460 siddepladser (forøgelse: 122%). I 2001 konstateredes, at antallet af personer der sad på bænke og nød udsigterne var øget med 128%. Med dobbelt så mange siddepladser, var der nu, på sommerdage, dobbelt så mange siddende gæster langs denne del af Oslo havnefront.

POLITIK FOR HAVNENS APTERING

Grundstrukturen er det gode, indbydende menneskelandskab, der tilbydes langs hele havnen for de mange daglige aktiviteter samt den almindelige rekreative brug: Gå, stå, sidde, løbe, lege (og cykle).

Almene krav til grundstrukturen er beskrevet i skemaform. For at menneskelandskabet skal være af god kvalitet, må langt de fleste af kravene imødekommes.

Afgørende betydning er tilbudene om gode opholdsmuligheder. Opholdsmulighederne giver de gående mulighed for at slå sig ned for at nyde stedet, stemningen, vejret, udsigten og hinanden. I Nyhavn er det siddebolværket samt de 800 caféstole, der giver anledning til de mange ophold og det myldrende liv.

Langs havnen vil der være brug for tre typer af opholdstilbud:

350 gode bekvemme bænke

Ca. 350 bænke med 1000 bænkesiddepladser fordelt langs havnen, placeres med omhu i forhold til udsigt, læ og solforhold. Gode bekvemme bænke er især vigtige af hensyn til de voksne og ældre aldersgrupper, der gerne gør langvarige ophold, men kun hvis det er rimeligt bekvemt. Brug af bænke kan foregå året rundt på de gode dage (sæson: hele året).

3.000 caféstole

Ca. 3.000 caféstole fordeles langs havnen og placeres ligeledes omhyggeligt i forhold til klima, udsigter, attraktioner m.v. Og efter variation i cafétyper, udbud, priser, karakter m.v. (sæson: forår, sommer, efterår).

Sekundære sidde- og opholdsmuligheder

På de gode sommerdage bruges de sekundære sidde/opholdsmuligheder såsom trapper, bolværker, trædæk, græsplæner og plinte m.v. intensivt, dog overvejende af den yngre aldersgrupper (siddepladser for mellem 0 og 100.000!) (sæson: forår-sommer-(efterår).

Langs havnen vil der som en del af grundstrukturen være brug for en række særlige "steder" med udfordringer og oplevelses-tilbud.

30 »steder«

Havneparken ved Islands Brygge tilbyder en variation af udfoldelses- og oplevelsesmuligheder med mange udfordringer og invitationer til ophold og leg for alle aldersgrupper. Havneparken kan tjene som inspiration til en lang række af mindre, mere ydmyge, herlige tilbud, der kan optræde indenfor grundstrukturen og berige gåturene samt udfordre store som små til leg og udfoldelse.

Siddepladser på Aker Brygge i Oslo

En af årsagerne til at Aker Brygge i Oslo er blevet en af Skandinavien mest levende havnefronter er, at mange mennesker søger ned til Bryggen for at promenerer og nyde stemningen ved Fjorden. På en almindelig sommerhverdag færdes 36.000 fodgængere på Bryggen. Det er flere end på Købmagergade i København på tilsvarende dage.

En anden væsentlig faktor er, at de besøgende opholder sig længe på Bryggen. (For aktivitet og vitalitet i et byområde er opholdstiden ligeså vigtig som antallet af besøgende).

Aker Brygge tilbød i 1998 de besøgende: 3.450 caféstole (sammenlignet med Indre København: 4.800 stole samt 215 siddepladser på bænke sammenlignet med Indre København: 1340 siddepladser).

På en almindelig tirsdagsaften i august opholder der sig gennemsnitligt 2300 mennesker på Aker Brygge. Bryggen syder af liv, fordi Bryggens indretning inviterer til ophold.

Primær siddeplads: Bænk nær vandet, Toronto

Primær siddeplads: Caféstole

Sekundær siddeplads: Græsplæne ved vandet

Promenade - god fremkommelighed, Bo01, Malmø

Belægning - tydelige markeringer af gangarealer

Gode opholdsmuligheder - Attraktiv beliggenhed i forhold til klima

Belysning skaber tryghed om aftenen, Aker Brygge, Oslo

Stikordsliste vedrørende fodgængerlandskabets kvalitet. Hovedparten af disse krav bør imødekommes i grundstrukturen.

Krav til grundstrukturen

Omfanget af hverdagsaktiviteter - her specielt den gående trafik - vil være afhængig af en god tilrettelæggelse af fodgængerforbindelserne til havnen og fremkommeligheden i havneområdet. Fodgængerne skal føle at havnen inviterer til at gå. Desuden skal der arbejdes med at skabe tryghed, blandt andet ved en samlet belysningsstrategi.

De valgfri, rekreative aktiviteter er afhængige af havnerummenes placering og kvalitet samt herlighedsværdier såsom udsigt, oplevelser, gode solforhold m.v. Disse forhold sikrer gode muligheder for ophold.

Til de vigtigste aktiviteter hører promenader langs vandet og aktivitetspramme på vandet. Klosker, cafeer, spisesteder og andre »aktivitetsgeneratorer« vil kunne styrke rummenes funktioner som promenade og opholdsrum.

Ved udformningen af gode pause og pusterum er det vigtigt at indtænke beplantning, belægning og belysning, ligesom man kan designe et møbel/byelement, som skaber et sted der beskytter mod klimaet.

BESKYTTELSE	<p>1. Beskyttelse mod trafik og ulykker</p> <ul style="list-style-type: none"> - oplevelse af tryghed i relation til trafik, så hverken børn, forældre eller ældre behøver at være bekymrede når de færdes på stedet. 	<p>2. Beskyttelse mod kriminalitet og vold - oplevelse af tryghed</p> <ul style="list-style-type: none"> - levende byrum - funktioner der overlapper dag/nat god belysning 	<p>3. Beskyttelse mod ubehagelige sansepåvirkninger</p> <ul style="list-style-type: none"> - ubehagelig klima - forurening - støj m.v. 	
	<p>4. Mulighed for at gå</p> <ul style="list-style-type: none"> - plads til at gå komfortabelt - gode overflader - ingen forhindringer - interessante facader - at gå langs - adgang for alle, ramper, elevatorer - m.v. 	<p>5. Mulighed for at stå/ophold</p> <ul style="list-style-type: none"> - opholdszoner/kanteffekt - støttepunkter at stå ved - facader med gode detaljer, der inviterer til ophold 	<p>6. Mulighed for at sidde</p> <ul style="list-style-type: none"> - siddezoner - maksimering af fordele: udsigt, sol, mennesker at se på gode siddesteder - gode siddemøbler - godt lokalt klima 	
	<p>7. Mulighed for at se</p> <ul style="list-style-type: none"> - rimelige se-afstande - uhindrede kig - interessante kig - belysning (aften/nat) 	<p>8. Mulighed for at tale og høre</p> <ul style="list-style-type: none"> - lavt støj niveau - samtalevenlige siddearrangementer 	<p>9. Mulighed for udfoldelse/aktiviteter</p> <ul style="list-style-type: none"> - invitation til fysisk aktivitet, leg og underholdning - ved dag og nat, og både sommer og vinter - løbe, motion - lege - (cykle) 	
MULIGHEDER FOR UDFOLDELSE	<p>10. Skala</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dimensionering af bygninger og rum i forhold til den menneskelige skala 	<p>11. Mulighed for at nyde det gode vejr</p> <ul style="list-style-type: none"> - sol - varme - læ - opleve vejret - blæst i håret 	<p>12. Æstetiske kvaliteter/positive sanseindtryk</p> <ul style="list-style-type: none"> - godt design og gode detaljer - god udsigt - gode materialer - træer, planter, vand 	
	HERLIGHED			

Promenade, Toronto

GRUNDSTRUKTUREN - DEL AF »DET FASTE«

Strategien for liv i havnen består af flere lag:

1. Den generelle struktur/grundstrukturen.
2. De særlige attraktioner og besøgsmaal, placeret langs kajerne - enten på land (det faste) eller på vand (det flydende).

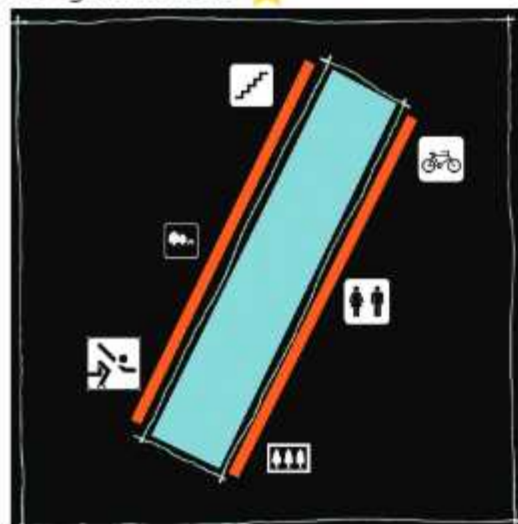
Det faste - Grundstrukturen.

Grundstrukturen - det gode »menneskelandskab« - udgør en generel struktur, der sikrer såvel dagligdagens brugere som stedets gæster alment gode forhold langs vandet. Denne grundstruktur fungerer som et »gadenet« langs vandet, hvortil havnens særlige attraktioner og besøgsmaal er knyttet.

De lokale brugere (<0,5 km) og brugere fra nærområdet (< 2 km)

Høj kvalitet af »grundstrukturen«, har især betydning for de mennesker, der bor og arbejder i nærområdet. Netop her - på de korte afstande - er kvaliteten af havnens »menneskelandskab« af stor betydning for om små pauser i hverdagen anvendes til at besøge havnen (for at gå tur, slikke solskin m.v.), eller om man blot finder et andet sted i nærområdet. Nærområdets sammensætning af boliger, institutioner og erhvervsfunktioner vil præge både hyppigheden og længden af besøg i nærlandskabet, hvor »grundstrukturen« anvendes.

Lokal: hvis du bor i Gammelholm kvarteret - gåturen Værd ★

»Grundstrukturen« karakteriseres ved en god kvalitet af kantzonen langs hele havnen

Legesteder

Rulleskøjte - og cykellandskab langs Seinen, Paris

Nærhed mellem by og vand - god aptering, Barcelona

1.

2.

1. Opholdstrappe ved vandet, Bo01, Malmö
2. Rulleskøjtesti

Zone overvejende knyttet til lokalområdet og nærområdet, men også lejlighedsvis benyttet af folk fra andre dele af byen.

Kriterier:

Lokale aktiviteter placeres i et kontinuerligt forløb langs havnen i umiddelbar nærhed af beboere og arbejdende.

ZONE FOR LOKALE AKTIVITETER / GRUNDSTRUKTUR

Grundstruktur, zone overvejende knyttet til lokalområdet og nærområdet

Havnebad, Kbh.

DESTINATIONER PÅ LAND - »DET FASTE / DET SÆRLIGE« DESTINATIONER PÅ VAND - »DET FLYDENDE«

Det faste

Et nyt havneliv kræver en indsats med nye rekreative tilbud, der kan invitere folk fra regionen ned til vandet. Tilbuddene må have en sådan karakter, at man rundt om i byens kvarterer får lyst til at besøge havnen. Langelinie er over længere tid blevet en sådan attraktion, men en række andre attraktioner, som bringer folk i nærheden af vandet, findes allerede i dag, selvom deres formål ikke direkte har med vandet at gøre. Det gælder bl.a. en række publikumsorienterede kulturinstitutioner, som f.eks. Det kongelige Bibliotek. Flere attraktioner i denne klasse mellem det regionale og det nationale er undervejs i havnen f.eks. den nye Opera og det kommende Skuespilhus. Andre kunne skabes f.eks. et skibsmuseum, specielle restauranter, et opvarmet palmehus mv.

Ideer:

- Teater
- Opera
- Skibsmuseum
- Restauranter
- Marked
- Værksteder for kunsthåndværk
- Grønne øer/biotoper
- Badstuer/Saunaer

Regional: Hvis du bor i Valby -
Turen Værd ★★

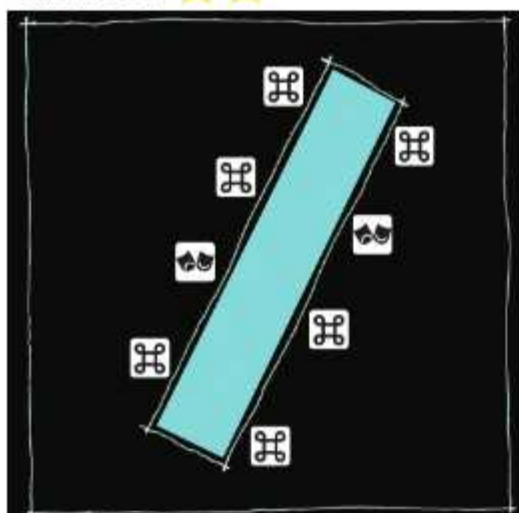

Diagram for faste destinationer i havnen

Det flydende

Aktivitets-, kultur- og oplevelsestilbud på vandet kan antage mange former. Sejl- og robådeklubberne ligger allerede spredt gennem havneområderne. De har deres eget liv og flere er yndede udflugtsmål som f.eks. Svanemøllehavnen. Andre sportsaktiviteter som optimistsejls, dykning m.v. kunne også finde sted.

I kraft af sit monopol på badning i havnen fik det nye svømmebad langs Islands Brygge i sommeren 2002 et regionalt gennemslag, hvorved den ellers lokale havnepark blev en regional attraktion. Flere nye svømmeanlæg er planlagt, men andre flydende destinationer kunne introduceres som f.eks. scener til optrædende og musik, der kan flyttes fra sted til sted, restaurantskibe, flydende skøjtebaner og større flydende parkanlæg.

Ideer:

- Husbåde:
- Private
- Kollegier
- Gæsteboliger
- Både:
- Kajak
- Motorbåde
- Robåde
- Sejlbåde
- Udlejningsbåde

Turen Værd ★★

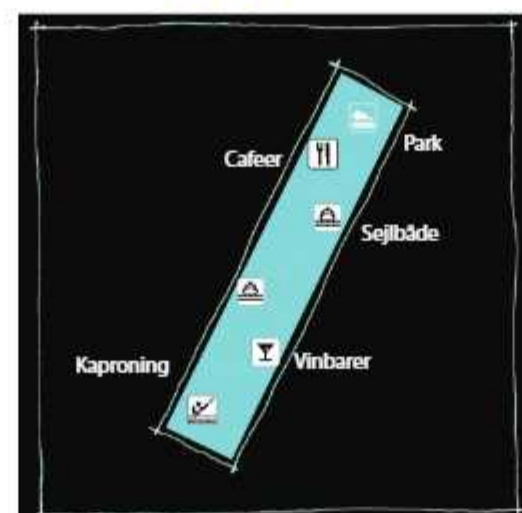

Diagram for flydende destinationer i havnen

Pramme (aktivitetsflader):

- Isskøjtebane
- Scene
- Servering/café/restaurantskib
- Udstilling for kunst og installationer
- Follies
- Leg og sport (klatrevæg, skateboard, basket og beach volley)

Ideer til andre flydende funktioner:

- Badeanlæg
- Vandrehjem
- Vandbusser
- Parker
- Gallerier

Faste destinationer:

Park ved vandet, Perth

Marina museum, Australien

Flydende destinationer:

Scene på pram, Donau, Østrig

Flydende skøjtebane, Melbourne

Kaproning, Kbh.

BEGIVENHEDER, FESTIVALER OG EVENTS - »DET FLYGTIGE«

De nationale og internationale brugere (+lokale +regionale)

Denne gruppe kommer hovedsageligt til attraktioner af national og international klasse. Steder, der opsøges fordi de er kendt fra guidebøger eller på anden måde har fået status af en særlig attraktion. Attraktioner af denne »3 stjernede« type, som anbefales i turistguidebøgerne for København er »Den lille Havfrue«, Nyhavn og Amalienborg med Amaliegården. Det er attraktioner, der bringer internationale og nationale turister ned til havnen.

Samfundsudviklingen i Danmark har på en række punkter ændret sig indenfor de sidste 40 år, idet husstandene er blevet mindre og fritiden er blevet mere omfattende. Fritiden har fået en vigtig rolle som den tid, hvor man får sine sociale og rekreative behov dækket. Byen er så at sige blevet et stort underholdningstilbud, som formidler oplevelser af forskellig karakter og til forskellige brugere. Dette har bl.a. gjort, at omfanget af kulturbegivenheder, byfester og opvisninger er steget stærkt indenfor de sidste 15 år. Samtidig viser dette en lyst til både at igangsætte og deltage i de mange tilbud.

Der ligger således et stort potentiale i de mange besøgende, som gerne vil deltage i havnens begivenheder.

Dette kunne bl.a. tænkes at være flådebesøg, besøg af krydstogtskibe og sejlskibsregattaer samt festivaler med musik og optræden eller med andre temaer som f.eks. en »Vand og lys festival«.

Vandkunst og vand i mange former sammen med lys og fyrværkeri kunne ligeledes skabe opmærksomhed omkring havnen.

Ideer:

- Koncerter/Jazzfestival
- Havnedage
- Kulturnat
- Marked
- Særlige temadage
- Regattaer
- Kaproning
- Vinterbegivenheder
- Karneval
- Biennale med kunst etc.
- Krydstogtskibe
- Sejlskibsregatta
- Flådebesøg

Kunstbiennale, Aker Brygge, Oslo

Kulturfestival/kulturnat, Vor Frue Plads, Kbh.

Hockeykamp ved Palads, en midlertidig aktivitet i bymidten

Karneval i havnen, Kbh.

Jazzfestival, Kbh.

National: Hvis du bor i Jylland - Rejsen Værd ★★★★★

Diagram for begivenheder i havnen

Arrangement ved Operahuset i Sydney

Brugere fra lokal området kommer til havnen med:

Havnebesøgene karakteriseres ved:
1. Mange besøg
2. Stor variation hvad angår aktiviteter

BRUGERE FRA LOKALOMRÅDET (0.5 KM. FRA VANDET)

1 million

ca. 95.000 potentielle brugere i lokalområdet (500 m. fra vandet)

(Tallene for hver lokalzone omfatter beboere, arbejdspladser og studerende)

Teglholmen - 6000

Fisketorvet/Tømmergraven - 275

Kalvebod Brygge - 11.530

Eks. frokost-pause på kajen

Islands Brygge (N/S) - 11.340

Fælleden - 100

Strand kvarter - 7750

Christianshavn - 9500

Gl.holm - 12.300

Amaliekaj - 10.700

Sct. Annæ Kvarter - 7000

Kastellet - 2800

Holmen (N/S) - 320

Søndre Bassin - 3700

Nordre Bassin - 5260

Kalkbrænderihavnen - 5200

Refshaleøen - 860

1. På vej til arbejde
2. Frokost på kajen
3. Arbejde på vandet

1.

2.

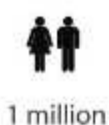
3.

Brugere fra nærområdet kommer til havnen med:

Havnebesøgene karakteriseres ved:
 1. Færre besøg
 2. Mindre variation af aktiviteterne

BRUGERE FRA NÆROMRÅDET (INDEN FOR 2 KM. FRA VANDET)

1 million

ca 140.000 potentielle brugere fra nærområdet (indenfor 2 km. fra vandet)

Vesterbro
35.000

Eks. Fisketorvet

Kgs. Enghave
16.000

Vest Amager
7.500

Østerbro
46.000

Indre By
26.000

Christianshavn
9500

1. Tur på kajen
2. Ophold ved vandet
3. Pause på cykelturen

1.

2.

3.

Brugere fra Storkøbenhavn kommer ned til havnen med:

Havnebesøgene karakteriseres ved:

1. Få besøg
2. Måltrettede besøg
3. Lejlighedsvis rekreation

BRUGERE FRA STORKØBENHAVN (MERE END 2KM. FRA VANDET)

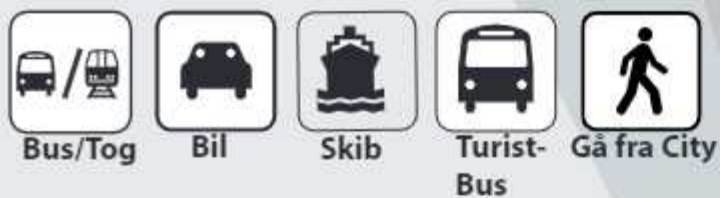
ca 1.000.000 potentielle brugere fra Stor København (> 2 km. fra fra vandet)

1. Volleyball v/ havnepark
2. Søndagspromenade
3. Shopping v/ Langelinie

Brugere der kommer langvejs ankommer med:

Havnebesøgene karakteriseres ved:

1. Få besøg
2. Meget målrettede besøg
3. (Lejlighedsvis rekreation)

BRUGERE FRA DANMARK OG UDLANDET / NATIONALT OG INTERNATIONALT

Besøgende /turister ialt 3 mill. hotel-
overnatninger i København, 2001

Jylland

Toronto

Japan

London

1. Amaliekajen en vinterdag
2. Nyhavn om sommeren
3. Turister v/ Den Lille havfrue

1.

2.

3.

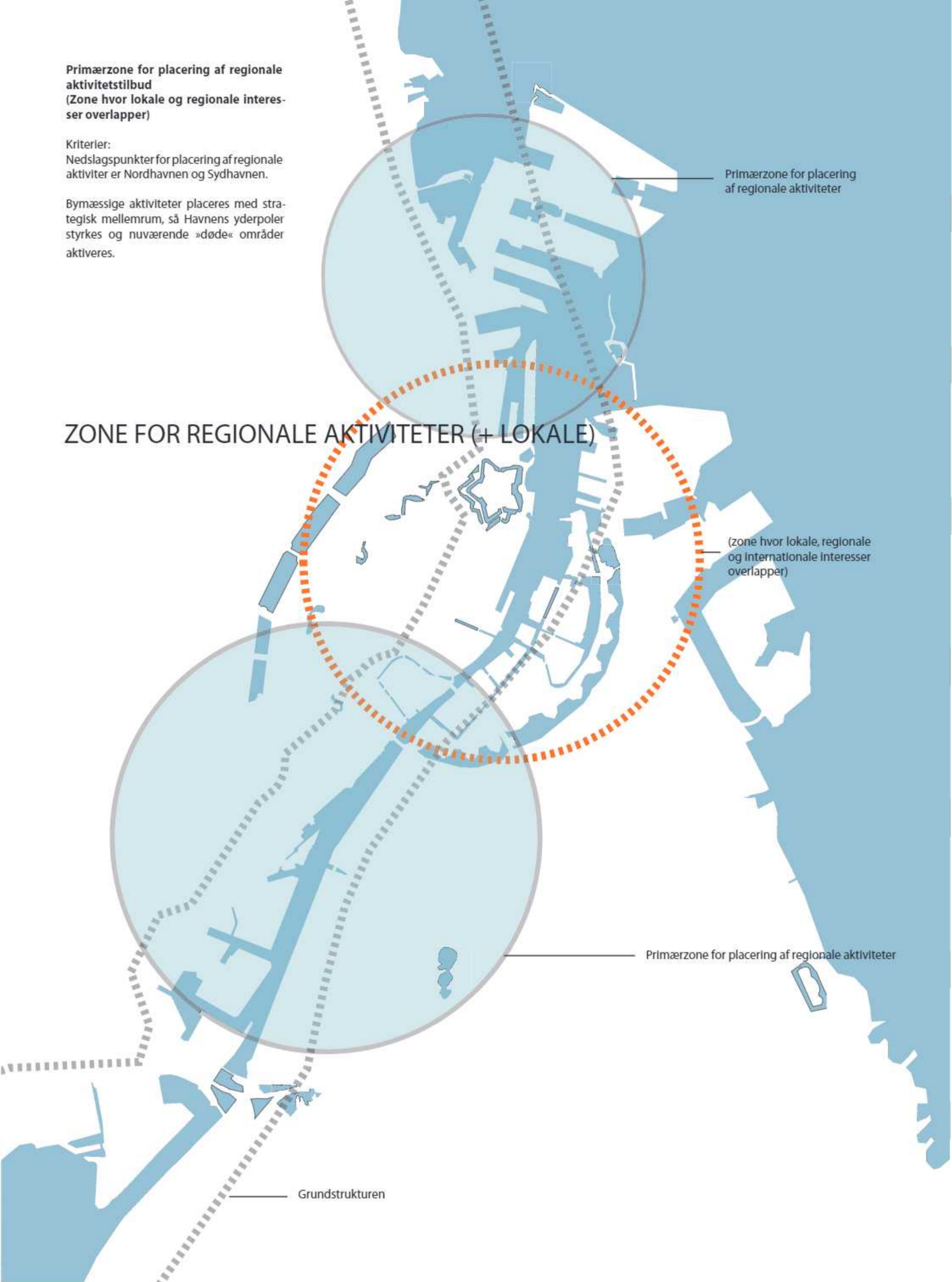
Primærzone for placering af regionale aktivitetstilbud
(Zone hvor lokale og regionale interesser overlapper)

Kriterier:

Nedslagspunkter for placering af regionale aktiviteter er Nordhavnen og Sydhavnen.

Bymæssige aktiviteter placeres med strategisk mellemrum, så Havnens yderpoler styrkes og nuværende »døde« områder aktiveres.

ZONE FOR REGIONALE AKTIVITETER (+ LOKALE)

Primærzone for placering af regionale aktiviteter

(zone hvor lokale, regionale og internationale interesser overlapper)

Primærzone for placering af regionale aktiviteter

Grundstrukturen

Primærzone for placering af nationale og internationale aktivitetstilbud
(Zone hvor lokale, regionale, nationale og internationale interesser overlapper)

Kriterier:
Nationale og internationale aktiviteter koncentrerer omkring Københavns centrum.

Overvejende regionale aktiviteter

Overvejende lokale aktiviteter

ZONE FOR NATIONALE AKTIVITETER (+ LOKALE + REGIONALE)

Primærzone for placering af nationale og internationale aktiviteter

Overvejende regionale aktiviteter

Christianshavns Kanal en sommerdag

HAVNEN - SOMMER / DAG

I bogen "Byens rum - byens liv" (Gehl, Gemzøe, 1996) beskrives de store forskelle imellem sommerkøbenhavn og vinterkøbenhavn. Reelt er der tale om to forskellige byer - en tilknapet og mørk vinterperiode og en sprudlende, lys og levende sommerperiode.

Gåaktiviteterne i bymidten er dobbelt så store om sommeren som om vinteren, og opholdsaktiviteterne er 5 gange større.

Disse årstidsvariationer vil forventeligt være endnu større langs havnen. Sommeren vil have mange aktiviteter i vandet, på vandet og langs vandet. Om vinteren vil der næsten intet foregå på vandet. Derimod vil der på gode vinterdage, især hvis det gode vintervejr falder på fridage, være en ganske omfattende promenadeaktivitet.

Planerne for Liv i havnen bør inkorporere disse store forskelle i brugen og oplevelsen af havnen.

Sol og klima forhold

Størstedelen af havnens samlede arealer til lands og til vands vil på gode dage være solbeskinnede. Særligt opholdet, men også attraktionen ved at gå en tur på havnen forstærkes de områder, der har de bedste klimatiske forudsætninger. En god solorientering har betydning for den samlede kvalitet af de små pauser og pusterum, hvor et afslappet ophold i solen med udsigt til den glitrende vandflade kan være en af dagligdagens glæder.

Generelt vil syd- og vestvendte havnestrækninger være privilegerede i forhold til en rekreativ anvendelse, fordi denne

er størst omkring frokosttid og hen over eftermiddagen. Data fra Oslos havnefront, Amaliehaven og Nyhavn viser at de største antal besøgende findes i disse tidsrum både på hverdage og i weekender. På særligt gunstige steder, som f.eks. Nyhavn fortsætter udelivet på højt niveau til hen mod midnat på gode sommerdage.

Potentialer

1. Langs Kalvebod Brygge ligger promenaden og de fleste af de små opholdssteder med bænke i kraftig skygge om eftermiddagen. Her må nye funktioner lægges ud på vandfladen, hvis eftermiddags- og aftensolen skal kunne nydes. Man har eksempelvis ved promenaden langs Aker Brygge i Oslo en solorientering, der minder om Kalvebod Brygge, og her har man placeret en række pontoner ud foran kajkanten til ophold og udeservering, hvor solforholdene er væsentligt bedre end på selve promenaden.
2. Ved Havnegade er der tilsvarende, men mindre problemer, da bygningerne er lavere og kajretningen giver mulighed for eftermiddagssol, men ikke megen aftensol.
3. Hele Østerbro ligger med en potetiel rekreativ havnefront mod øst, men bydelen ligger bag store barrierer i form af jernbanedæmning og sporarealer m.v., og størstedelen af havnearealerne er her aktive dele af erhvervshavnen. Den fligede struktur i havnen giver dog gode sydvendte muligheder længere ude langs de store bassiner.

4. Potentielt har de syd og vestvendte strækninger, som ligger i forbindelse med et bykvarter, gode muligheder for at udvikle steder der også kan være levende om aftenen. Nyhavns sydvendte kajside er et oplagt eksempel på denne problematik.

1. Kalvebod Brygge

2. Havnegade

3. Nordhavnen

4. Islands Brygge/
Vestvendt kyst

Udendørsservering på »Lægteren«, Aker Brygge, Oslo. Bemærk at bygning og del af promenaden er i skygge.

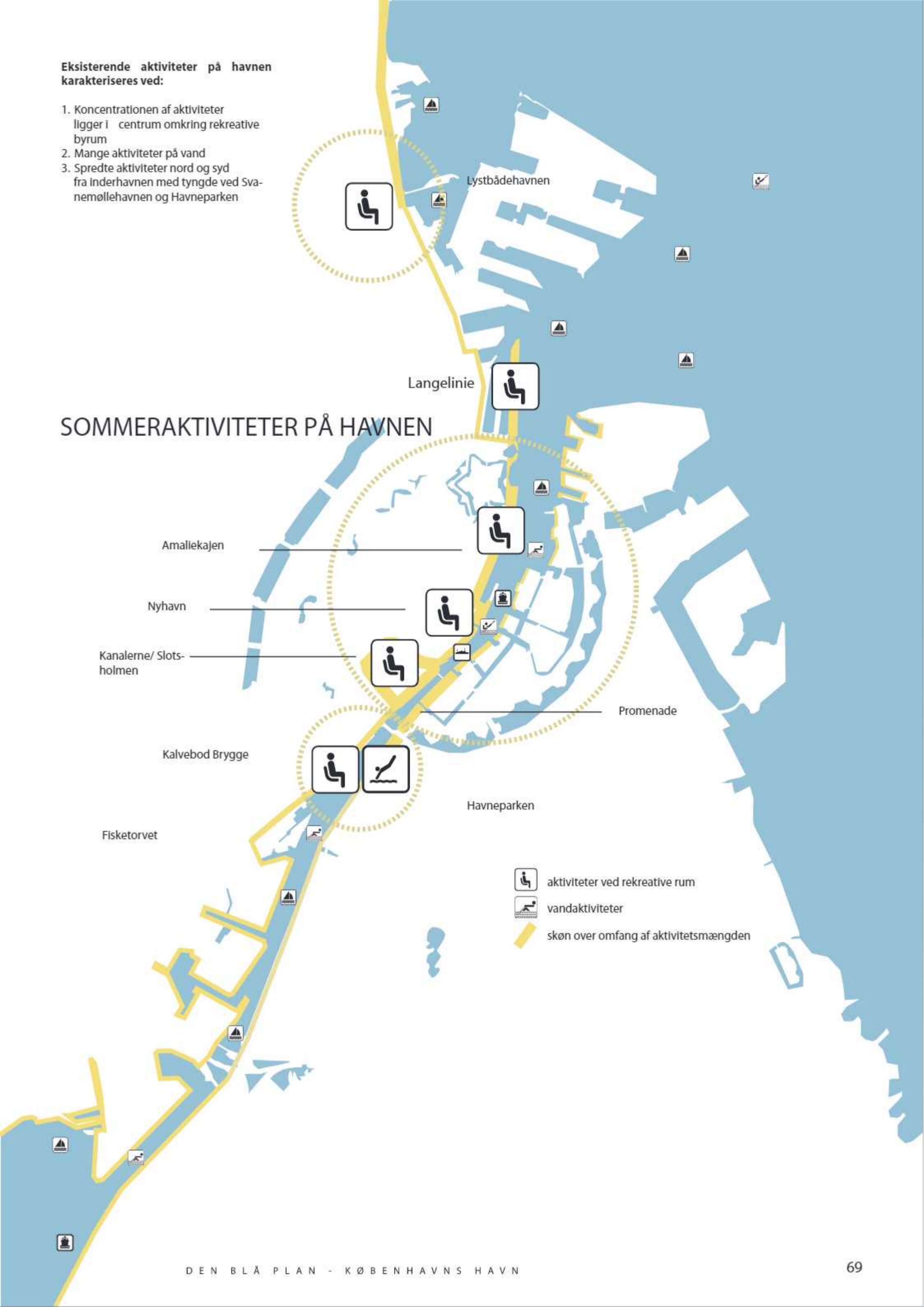

For skandinaver er god solorientering en meget vigtig kvalitet - især i forårsmånederne.

Eksisterende aktiviteter på havnen karakteriseres ved:

1. Koncentrationen af aktiviteter ligger i centrum omkring rekreative byrum
2. Mange aktiviteter på vand
3. Spredte aktiviteter nord og syd fra Inderhavnen med tyngde ved Svaneøllehavnen og Havneparken

SOMMERAKTIVITETER PÅ HAVNEN

Christianshavns Kanal en vinterdag

HAVNEN - ET VINTERDØGN

Liv i havnen - henover døgnet

Forskellene imellem vinter og sommer afspejles også markant i brugen af havnerummene ved dag og ved nat. Om sommeren med de lyse nætter, vil både vandet og havnens kyster være ivrigt brugt indtil midnat, og sommernattens trylteri fortsætter natten igennem på de gode dage. Eksempelvis kulminerer døgnet aktiviteter i Nyhavn mellem kl. 23 og 24 på de gode junidage!

Om vinteren hvor dagene er korte og mørke, vil der foregå meget lidt om aftenen. Hverken på vandet eller på kajerne vil der være mange livstegn. Til gengæld kan man forvente, at havnens kulturinstitutioner som Skuespilhuset og Operaen (og evt. andre tilbud til vinterens kultursæson) stort set vil ligge øde hen om sommeren, men vil komme i spil på vinterrafetener. Publikum vil færdes til og fra, cigaretter vi gløde på balkonerne og flygtige glimt af glæde og lys vil skinne ud i den mørke havnenat, men meget natteliv på og langs havnen vil der ikke blive tale om.

Traditionelt har vinteren været betragtet som et mellemrum, en pause, og derfor har man ikke gjort meget for at optimere forholdene for de mennesker, der færdes i byens uderum i disse måneder.

En af de væsentligst kvaliteter ved København er, at det er en sommerby. En by, som har fået det optimale ud af de varme dage.

For vinteren kunne man forestille sig en mere opfindsom politik, så perioden får sine egne kvaliteter og selvstændige identitet, også i havnen.

Erfaringer fra andre havnefronter antyder, at gålivet på de livlige steder er 8-10 gange så stort om sommeren som om vinteren. Tilsvarende er opholdet meget beskedent om vinteren og begrænset i karakter. Gode solrige dage om vinteren trækker dog på de solorienterede og de mest indarbejdede promenader et endog meget stort antal besøgende, specielt i weekender med, efter årstiden godt vejr.

Fodgængertællinger i Københavns havn, søndag d.23.02.03. Solskin 4-5 grader C.

Svanemøllehavnen kl. 12:20 -12:30

Antal fodgængere ind og ud ad den nordlige mole (ud for café »Jorden Rundt«) 61 personer på 10 min svarende til 366 personer/timen.

Langelinie kl. 13:20-13:30

Antal fodgængere ind og ud ad Langelinie på selve kajen og langs butikkerne på det hævede dæk, men ikke oven på promenaden. (Tællingen er foretaget ud for butikkerne ved begyndelsen af Langelinie). 227 personer på 10 min svarende til 1.362 personer/timen

Ved Den Lille Havfrue

Her promenerede tilsvarende strømme af fodgængere, mange med barnevogne.

Promenaden langs Amaliehaven

Tilsvarende eller større mængder af promenerende som på Langelinie.

Der er således en del liv på havnen om vinteren når det er solskinsvejr.

For at aktivere havnen på regnvejrskage og dårlige vinterdage, må man derfor etablere nye funktioner og aktiviteter.

Hvis der ønskes en livlig havn også uden for den varme sæson, må man skabe særlig opmærksom på nye aktiviteter, der kan trække folk ned til vandet.

Ideer:

- Flydende skøjtebaner med musik og theudskænkning
- Julemarkeder
- Suppekiosker svarende til sommerens iskiosker
- Opvarmede bænke enkelte steder
- Varme bækken
- Lysinstallationer i de mørke vinterrafetener
- Vinterunderholdning svarende til sommerunderholdning

Svanemøllehavnen

Langelinie

Ved Den Lille Havfrue

Promenaden langs Amaliehaven

Opvarmet bæk

Julemarked i Nyhavn

Eksisterende aktiviteter på havnen karakteriseres ved:

1. Hovedparten af besøgene har de Indendørs destinationer som mål
2. Få rekreative aktiviteter på vandet
3. Højt aktivitetsniveau på promenade strækninger på gode vinterdage og i weekenden
4. Aktiviteter koncentreret om Svanemøllehavnen og Havneparken
5. Få aktiviteter syd for inderhavnen

VINTERAKTIVITETER PÅ HAVNEN

Nyhavn - sommer

HAVNEN - SOMMER / DAG

Hvem kommer?	Hvor kommer de fra?	Hvordan kommer de?	Hvad foregår en sommerdag?	Hvad foregår en sommeraften/nat?	Særlige krav og tilbud:
<p>1A - Brugere fra lokalområdet</p> <p>(Ialt 95.000 potentielle brugere)</p> <p>1B - Brugere fra nærområdet</p> <p>(Ialt 140.000 potentielle brugere)</p>	<p>Lokalomsråde indenfor 500 m.</p> <p>Nærområde 2 km.</p>	<p>Gå, cykel</p> <p>Gå, cykel, bil og kollektiv trafik samt både og havnebus</p> 	<ol style="list-style-type: none"> Promenade/ cykelture Ophold/passiv rekreation Motion/ aktiv rekreation Pauser og pusterum/ kortvarige ophold Søsport/ vandaktiviteter Tilskuere/ deltagere i events 	<ol style="list-style-type: none"> Evt. restaurant og natklubber Sove/ophold i husbåde (3.) Motion/ aktiv rekreation 	<ol style="list-style-type: none"> God generel kvalitet i kantzonen. (Grundstrukturen: gå-, ophold-, cykel- og motionslandskab) God kantkvalitet for småbåde, kanoer, kajaker og lystbåde. Varierede funktioner som inviterer til besøg for brugere i Nærområdet
<p>2 - Regionale brugere</p> <p>(Ialt 1 mill potentielle brugere)</p>	<p>Stor København</p>	<p>Cykel, bil, bus og kollektiv trafik samt lystbåde og havnebus</p> 	<ol style="list-style-type: none"> Promenade/ cykelture Ophold/passiv rekreation Motion/ aktiv rekreation Særlige turmål/ kultur/oplevelse/ destinationer Søsport/ vandaktiviteter Tilskuere/ deltagere i events 	<p>(Restauranter og Natklubber)</p> 	<ol style="list-style-type: none"> God generel kvalitet i kantzonen (Grundstrukturen: gå, ophold, cykel, motion) Særlige tilbud om aktiviteter og oplevelser. »Noget at komme efter«
<p>3 - Nationale - og internationale brugere</p>	<p>Danmark og Turister</p>	<p>Gående fra city, bil, bus og krydstogtskibe</p> 	<ol style="list-style-type: none"> Promenade Ophold i Midtbyen og ved kulturtilbud Gå til og fra kulturtilbud Tilskue/deltagere i events 	<p>(Restauranter og Natklubber)</p>	<ol style="list-style-type: none"> God grundstruktur God generel struktur fra vandsiden for krydstogtskibe. Særlige strækninger for turbåde, krydstogtskibe m.v. Særlige tilbud om aktiviteter og oplevelser. »Noget at komme efter«

Christianshavn - vinter

HAVNEN - VINTER

Hvem kommer?	Hvor kommer de fra?	Hvordan kommer de?	Hvad foregår en vinterdag?	Hvad foregår en vinteraften/nat?	Særlige krav og tilbud:
<p>1A - Brugere fra lokalområdet</p> <p>(Ialt 95.000 potentielle brugere)</p> <p>1B - Brugere fra nærområdet</p> <p>(Ialt 140.000 potentielle brugere)</p>	<p>Lokalomsråde indenfor 500 m.</p> <p>Nærområde 2 km.</p>	<p>Gå, cykel</p> <p>Gå, cykel, bil og kollektiv trafik samt både og havnebus</p> 	<p>1. Promenade/ cykelture</p> <p>2. Motion/ aktiv rekreation</p> <p>3. Pauser og Pusteru/ kortvarige ophold</p> 	<p>(1. Evt. restaurant og natklubber)</p> <p>2. Sove/ophold i husbåde</p>	<p>1. God generel kvalitet i kantzonen. (Grundstrukturen: gå-, ophold-, cykel- og motionslandskab)</p> <p>2. Varierede funktioner i som inviterer til besøg for brugere i nærområdet</p>
<p>2 - Regionale brugere</p> <p>(Ialt 1 mill potentielle brugere)</p>	<p>Stor København</p>	<p>Cykel, bil, bus og kollektiv trafik samt lystbåde og havnebus</p> 	<p>1. Promenade/ cykelture</p> <p>2. Særlige turmål/kultur/ oplevelse/ destinationer</p> 	<p>1. Opera og øvrige kulturtilbud</p> <p>2. (Restauranter og Natklubber)</p>	<p>1. God generel kvalitet i kantzonen (Grundstrukturen: gå, ophold, cykel, motion)</p> <p>2. Særlige tilbud om aktiviteter og oplevelser. »Noget at komme efter«</p> <p>3. God generel kantkvalitet for både m.v.</p> <p>4. Særlige steder for turbåde.</p>
<p>3 - Nationale og Internationale brugere</p>	<p>Danmark og Turister</p>	<p>Gående fra city, bil, bus og krydstogtskibe</p> 	<p>1. Gå til og fra kulturtilbud</p>	<p>1. Opera og øvrige kulturtilbud</p> <p>2. (Restauranter og Natklubber)</p>	<p>1. God grundstruktur</p> <p>2. God grundstruktur fra vandsiden.</p> <p>3. Særlige strækninger for turbåde, krydstogtskibe m.v.</p> <p>4. Særlige tilbud om aktiviteter og oplevelser. »Noget at komme efter«</p>

Havneparken om aftenen, Kbh.

HAVNEN - NAT

»Fejring af havnerummet om natten« Tanker om en overordnet belysningsstrategi.

Overvejelserne om en belysningsstrategi for havnen er af skitse-mæssig karakter. Der er således tale om tanker og ideer, og i sagens natur ikke tale om et belysningsprojekt. Dette vil være en opgave i sig selv.

Det vil i den fremtidige planlægning af havnen være vigtigt, at der udarbejdes en samlet belysningsstrategi, der sikrer helheden og tydeliggør de enkelte delområder. Fremfor alt skal en belysningsstrategi give retningslinier for den offentlige såvel som den private belysning.

Der kan skitseres 3 hovedprincipper for belysningen:

1. Lysbåndsstrategi - almenbelysning af hensyn til færdsel til fods langs kajerne. Den primære belysning langs havnerummet kommer inde fra bygningerne, suppleret med dæmpet belysning langs kajerne i et kontinuerligt bånd.

2. Punktvis lysstrategi - belysning i forhold til de vigtige funktions- og aktivitetspunkter. Her vil lys optræde i tilknytning til en bygning eller en park.

3. Effektbelysning - belysning for at skabe en stor og pompøs iscenesættelse af betydningsfulde bygningsværker, broer o.a. i tydelige »highlights«.

Ved festlige lejligheder kan havnen også optræde som en oplyst balsal i forbindelse med events, kulturnat og særlige mærkedage i form af markante lyskulpturer og illuminationer.

Belysning skaber tryghed

Når aktiviteterne i kontorer, forretninger og caféer holder op og lyset slukkes, opleves havnens arealer mange steder mørke og forladte, og inviterer ikke til ophold og promenade langs kajen. Dette vil en god belysning kunne være med til at ændre, idet et »venligt« lys vil kunne lede mennesker ned til havnen uden frygt for skumle steder. Erfaringer har vist, at hvis antallet af mørke arealer er stort, får det negativ effekt på antallet af besøgende hvormed der skabes en dårlig spiral - jo »færre øjne på gaden« des færre besøgende. Får man derimod mennesker ned til havnen, kan det øge sikkerheden på alle tider af døgnet, og en større præventiv virkning opnås.

1. Langsgående lysstrategi

2. Effektbelysning, Havneparken, Kbh.

3. Effektbelysning, Iscenesættelse af »Pont de Palace de Justice« i Lyon

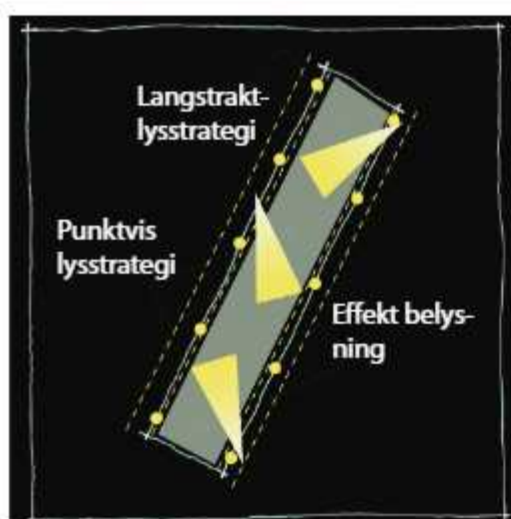

Diagram for belysning

Nat ved ved Århus Å

Aftenaktiviteter, Nyhavn

HAVNEN - NAT

- ● ● Belysning langs vandet
- Punkt belysning:
Opsættes i forhold til vigtige
funktioner og aktiviteter.
- Effekt belysning:
Opsættes i forbindelse med
broer og vigtige byggerier.

Udlejning af sejlbåde i et afgrænset bassin ved en af kajerne i Torontos havn.

HAVNEN SOM PROCES

Den Blå Plan - som en begyndelse

Den Blå Plan samt andre planer for havnens fremtid fastlægger, lokaliserer og beskriver en række fysiske indgreb der kan anbefales i forskellige havneafsnit for at styrke visionen om "Havn for alle". Den Blå Plan introducerer forslagene i tre kategorier:

1. Det Faste som bygges/anlægges, som invitation til besøg på havnen
2. Det Flydende som bygges, søsættes og bevæges rundt på vandfladen
3. De flygtige begivenheder, der henlægges til havnen eller arrangeres specielt for havnen.

På alle områder kan der hentes inspiration fra havne ude i verden. Fælles for mange havne er, at aktiviteterne langs vandet, på vandet samt arrangementerne der gennemføres i havnen koordineres. Livet på havnen ses som en proces, hvorfor der løbende foregår en planlægning af aktiviteterne.

Havnen i Toronto ved Lake Ontario er i denne sammenhæng specielt interessant. Som så mange andre havne i verden, var inderhavnen stort set forladt af industri og handelsskibe i 1970'erne. Efter et intenst tovtrækkeri imellem kommunen og havnevæsenet om ejerskab til de velbeliggende arealer langs vandet, gik staten/provinsregeringen ind og eksproprierede hele området og fastlagde, at hele havnen skulle udlægges som en regional "havnepark", således at Torontos 3 millioner indbyggere kunne få optimal

Begrebet "havnepark" indbefatter i canadisk tolkning ikke, at hele havnen udlægges som grønt areal, tværtimod, er der gennemført en visionær planlægning med en stor vifte af kulturelle og rekreative tilbud. Yderligere er en stor funktionsblanding sikret ved indplacering af mange boliger, en række kontorer samt detailhandelstilbud. Marinaer, maritime museer, teatre, tribuner, markeder, kunsthåndværkerhuse m.v. udgør på havnen i Toronto et meget attraktivt og alsidigt havnemiljø.

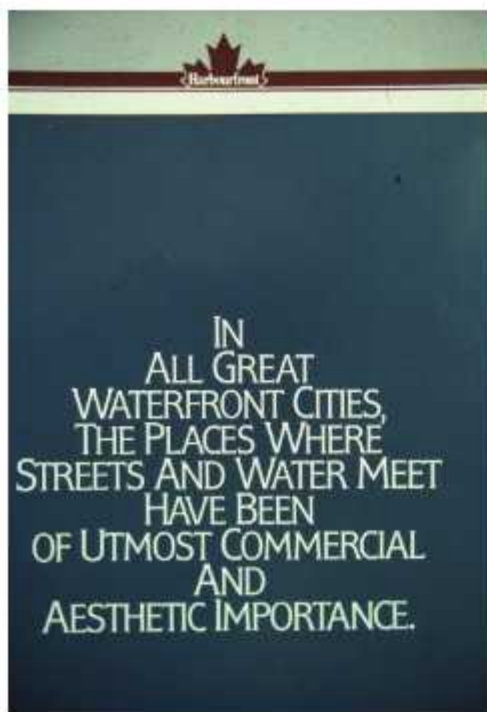
På en god weekend har havnen ca. 1 million besøgende, ud af byens samlede befolkning på 3 millioner. En havn for mange!

Aktiviteterne i Torontos "havnepark" styres som aktiviteterne i landets øvrige "Nationalparker" af en havneparkkomité, der visionært tilrettelægger årets og sæsonens arrangementer. Desuden styres dagligdagen af hjælpsomme "park-rangers" der, ligesom »skovløberne« i Københavns Dyrehave eller opsynsmændene i Tivoli ser til at alt er vel.

Ideen med "park-rangers" eller "Park-pædagoger" kendes løvrigt også fra bemandede parker og legepladser i København. Der er således nogle, der løbende er ansvarlige for planlægningen og ansvarlige for den daglige drift. En tilsvarende aktiv havneprogrammering kan bestemt anbefales i Københavns Havn.

Promenade, Toronto Havn

HAVNEN SOM PROCES

Havnen som proces: Organisation

I Toronto orienteres man både på havnen og ude i byen om, hvad havnen nu og her kan byde på. I aviserne er der annoncer og artikler, på bibliotekerne ligger foldere, der inviterer til gå og cykelture på havnen. Der er arrangementer for børn, unge og ældre, for forskellige sportsgrene, samlere og motionsfreaks osv.

Om vinteren løbes på skøjter på spejldammen. Om sommeren sejles med radiostyrede skibsmodeller på den samme sø. Og så kan man løvrigt også leje de fjernstyrede vidundere - hvilket er en stor attraktion for alle aldre, måske endog mest for bedsteforældrene!

2.

1.

1. Folder der inviterer til vandretur på havnen

2. Folder om havnens vintertilbud

3.

3. Havnefronten præsenterer: Børnematiné

Havnen som proces: Information

Hele havneområdet er velforsynet med informationstavler, plakatsøjler og andet, der fortæller den besøgende om stedets attraktioner. Der er orienteringstavler, men også historiske tavler der sektor for sektor fortæller, hvad der tidligere er foregået på netop dette sted i havnen.

Nogen har gjort sig umage for at alle skal føle sig velkomne, velorienterede og klogere når de går derfra!

2.

3.

1.

1. Oversigtstavle der fortæller om kultur og indkøbsmuligheder på havnen.

2. Oversigtstavle der fortæller om parkerne langs havnen

3. Oversigtstavle der fortæller om Torontos nye "Music Garden", hvor alle bedene er opbygget efter musikalske forbilleder: Preludium, Sarabande, Rondo osv.

TYPEMODELLER

Typemodeller og arkitektonikker kan betragtes som generaliserede og forenklede arkitektoniske komponenter, hvis endelige udformning endnu ikke er fastlagt og derfor stadigvæk er fortolkelig.

Typemodeller og arkitektonikker finder deres endelige, arkitektoniske form som konkrete modeller eller projekter i konfrontationen med den stedlige kontekst og byggeprogrammet.

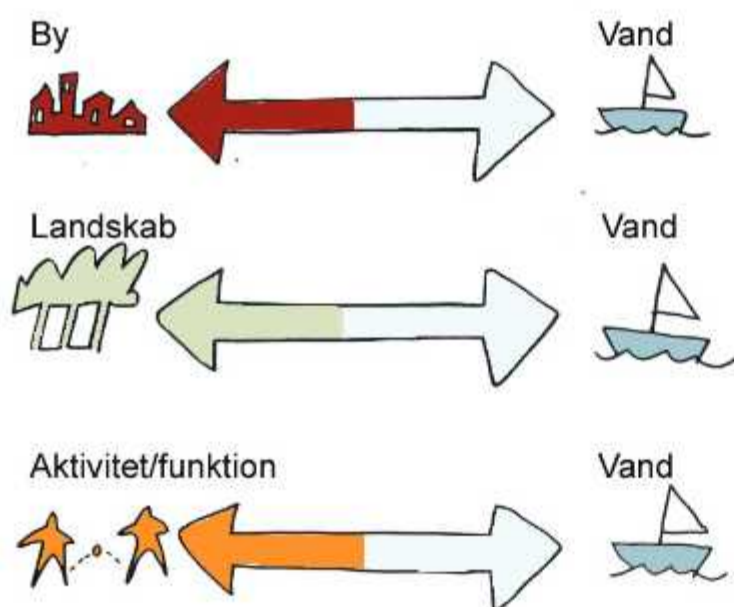
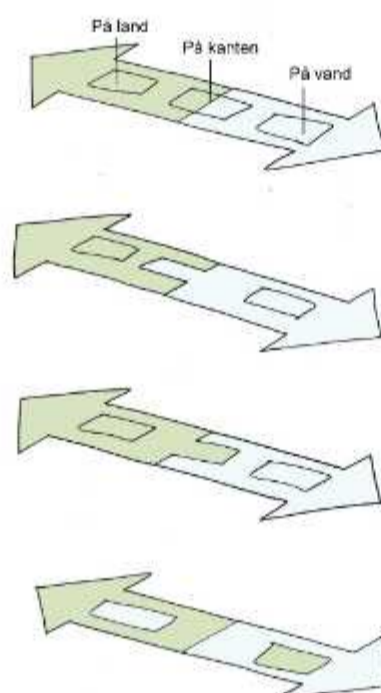
Den blå plan er tænkt som en plan, et planredskab og et idékatalog, der kan udbygges kontinuerligt under planlægningsprocessen. I den forbindelse fungerer typemodeller og arkitektonikker som udkast og indlæg i planlægningsprocessen.

Den blå plan viser typemodeller af overgange mellem land og vand opdelt i kategorierne **hårde**, **faste** og **bløde** overgange. Typemodellerne kan kombineres frit efter den konkrete tilpasning i havneafsnittene.

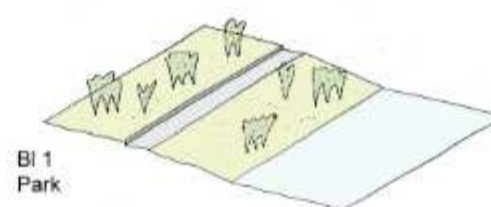
Typemodellerne af land-vand overgangene kombinerer samtidig en serie bo-

arbejds-, rekreations- og cirkulationseksempler.

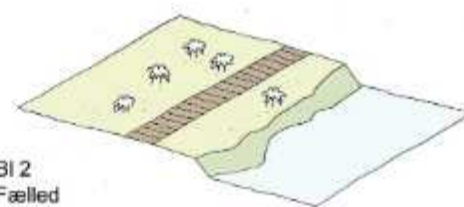
Den blå plan fremstiller forslag til udbygningen af havnedelene med faste og flydende arkitektonikker, hvis program og placering er nærmere beskrevet i plankortene.

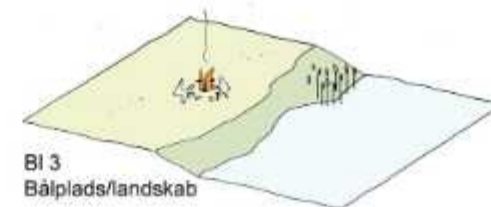
BLØD KANT

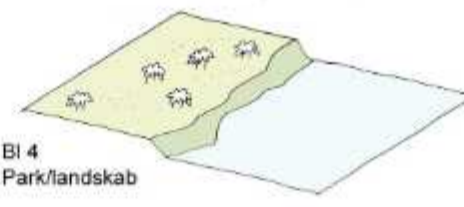
BI 1
Park

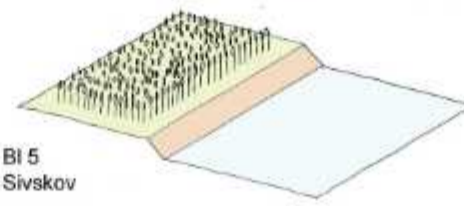
BI 2
Fælled

BI 3
Bålplads/landskab

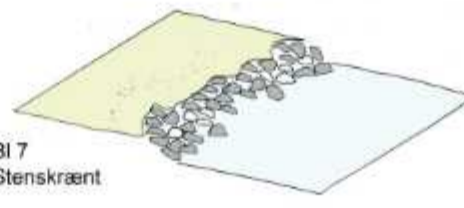
BI 4
Park/landskab

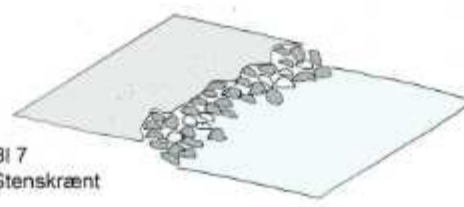
BI 5
Sivskov

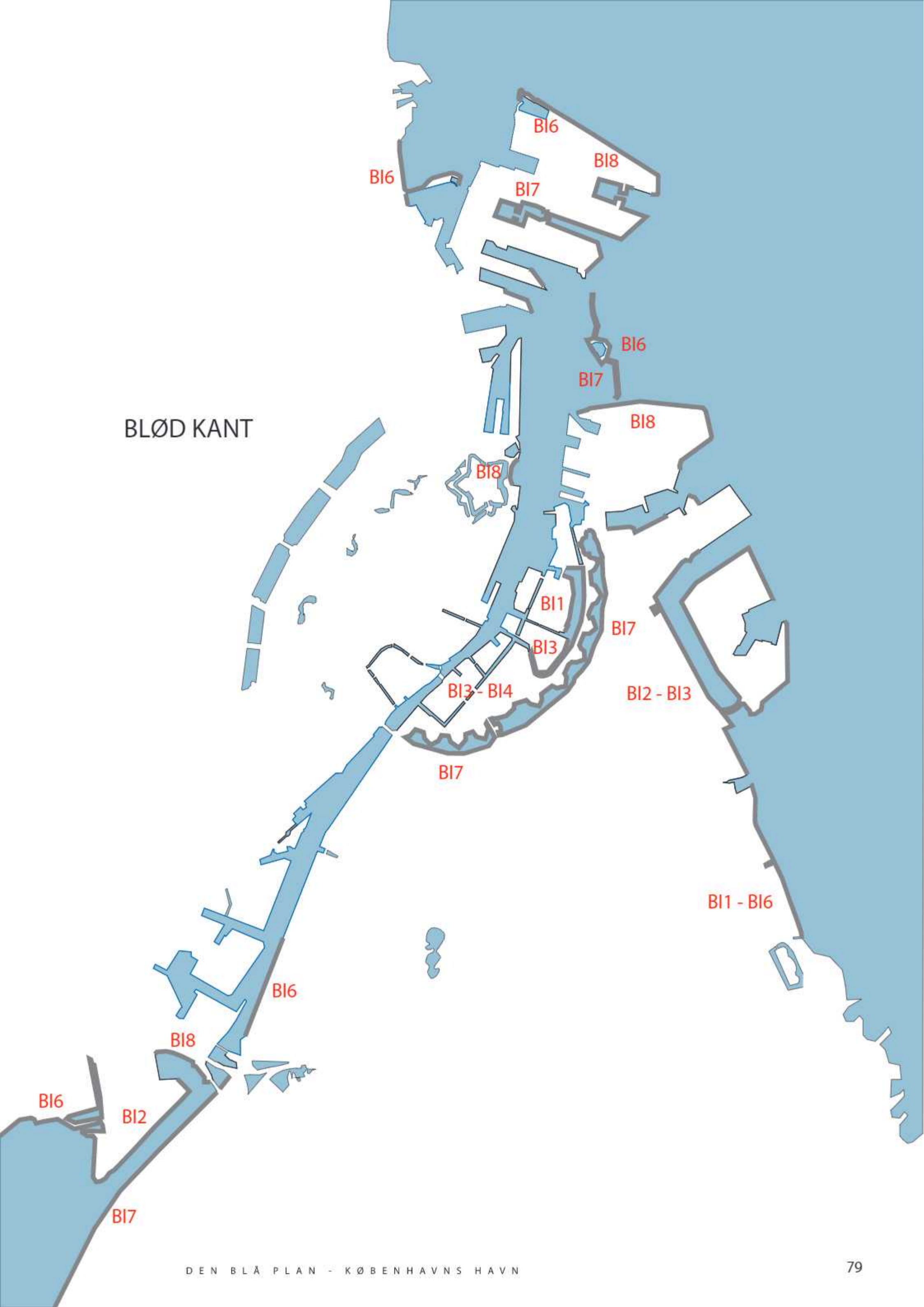
BI 6
Strand

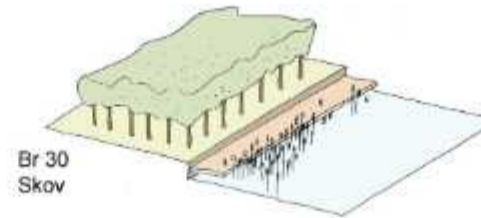
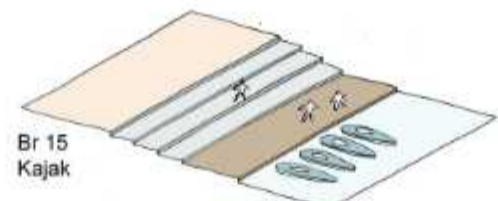
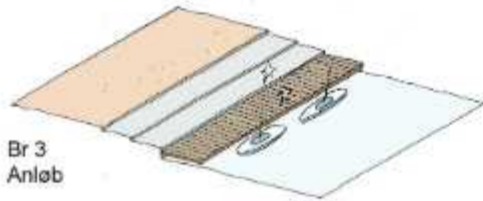
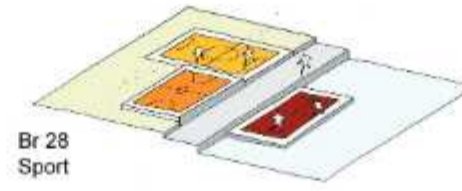
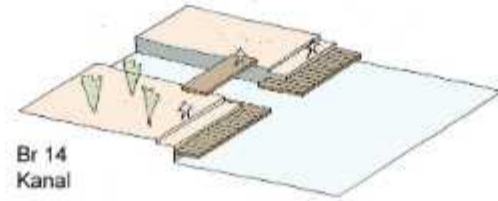
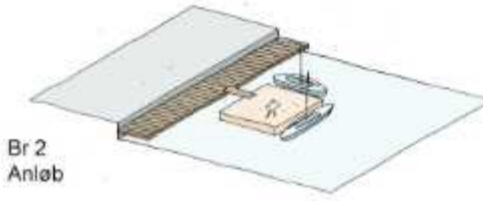
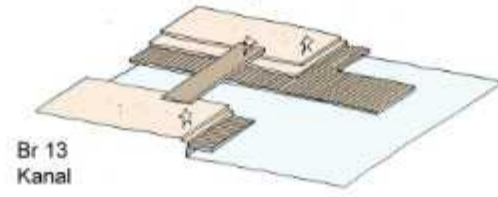
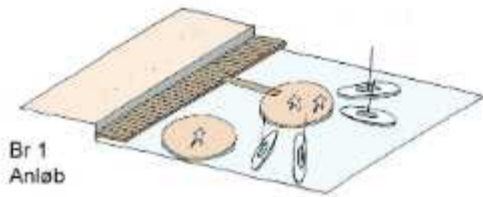
BI 7
Stenskrænt

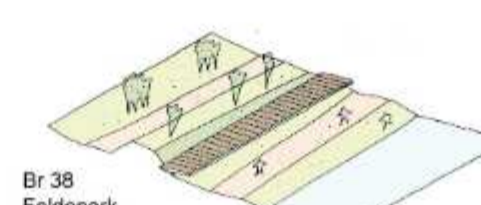
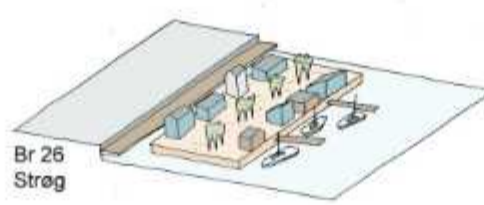
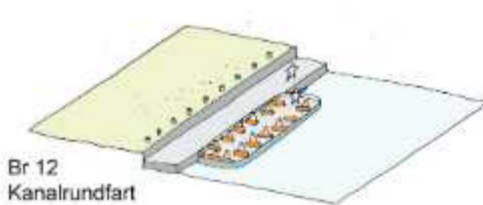
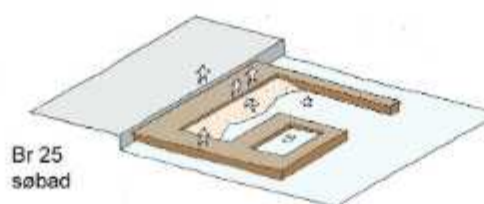
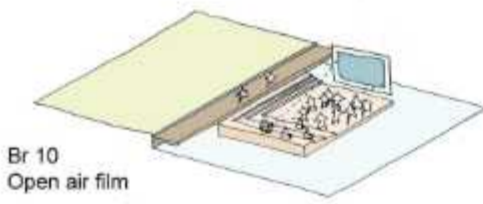
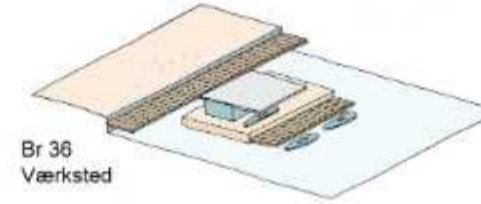
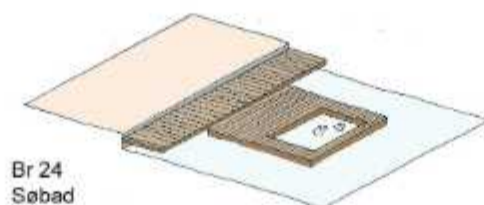
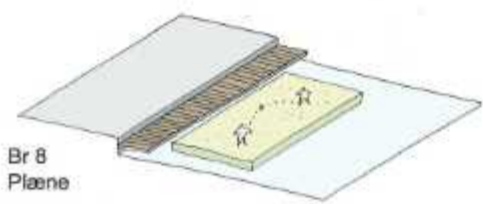
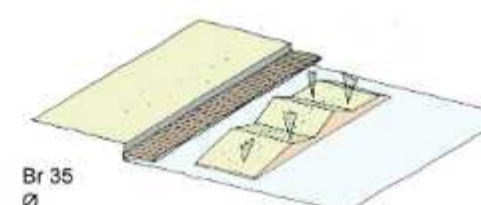
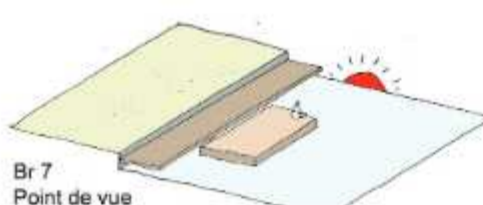
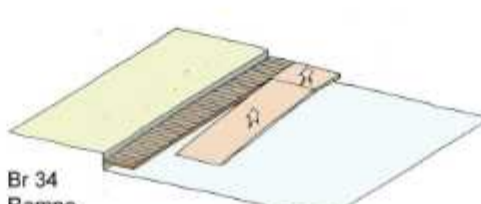
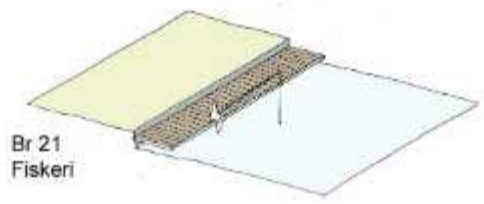
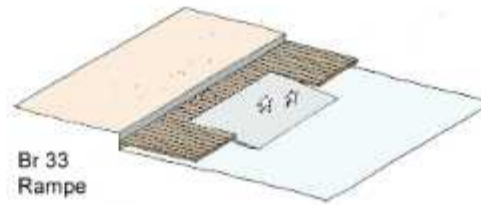
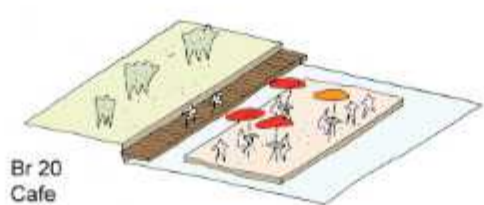
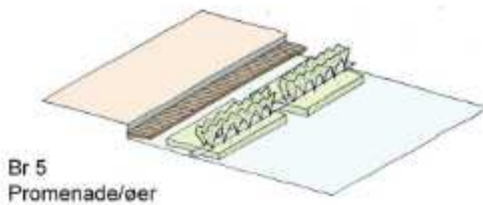
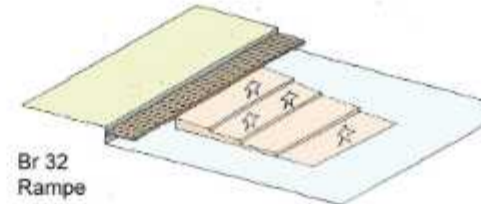
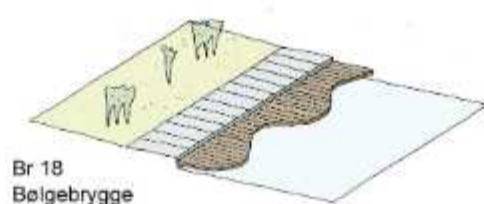
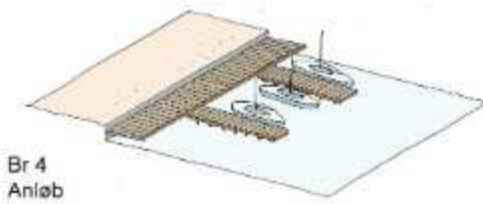
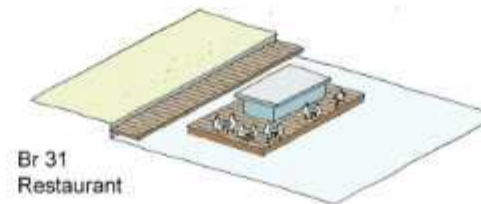
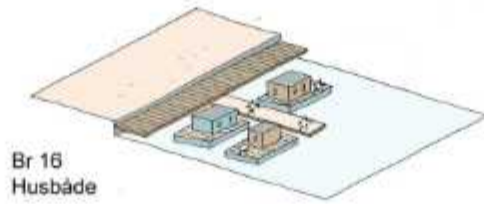
BI 7
Stenskrænt

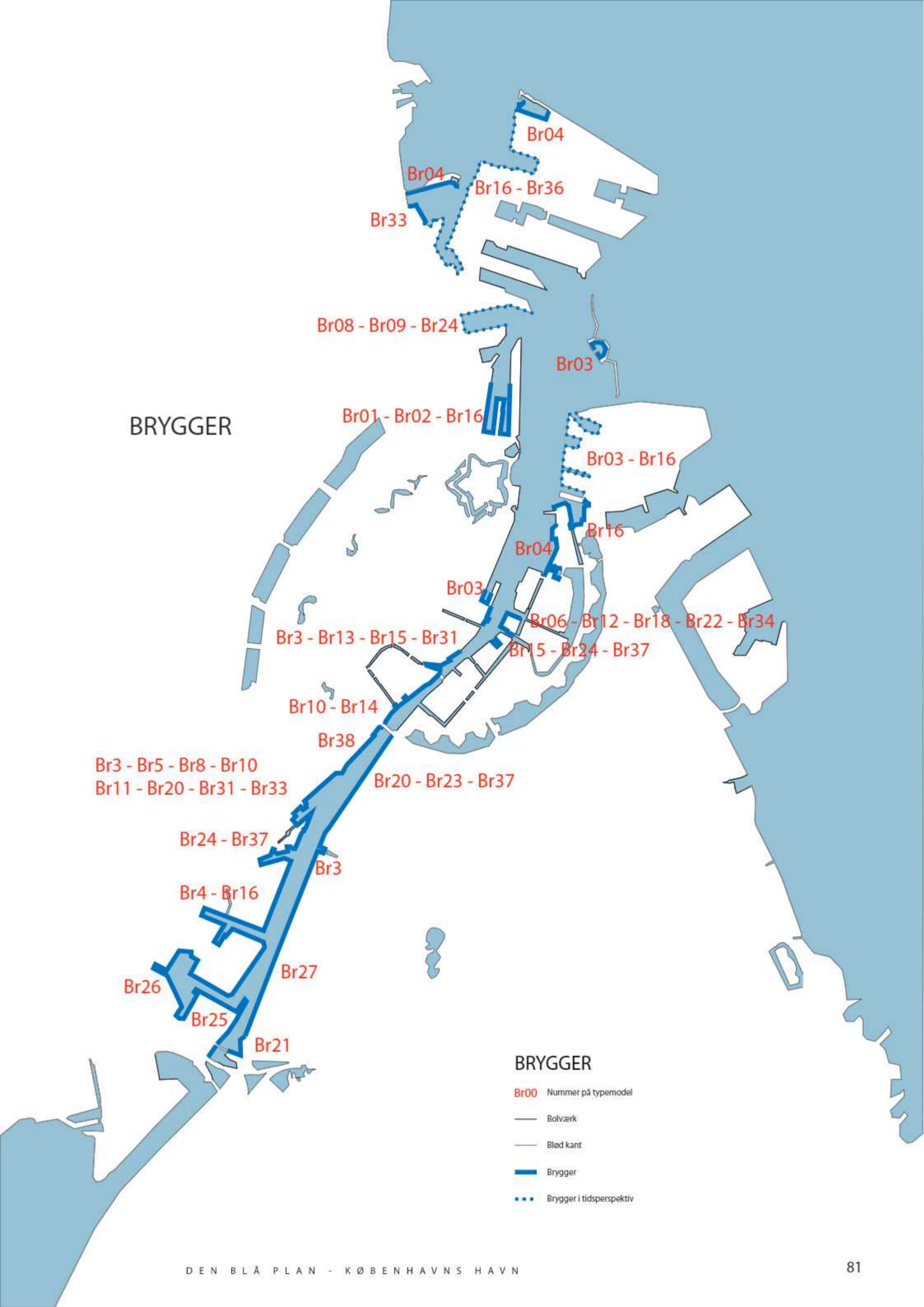

BLØD KANT

BRYGGER

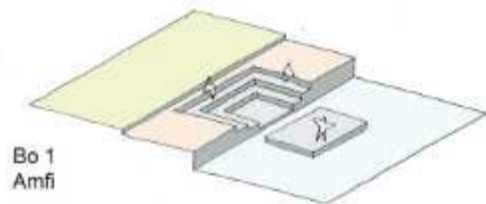

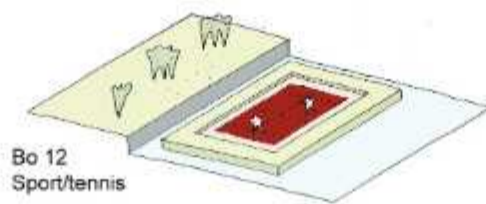
BRYGGER

BRYGGER

- Br00 Nummer på typemodel
- Bolværk
- Blød kant
- Brygger
- ... Brygger i tidsperspektiv

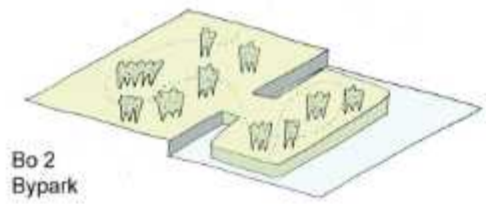
Bo 1
Amfi

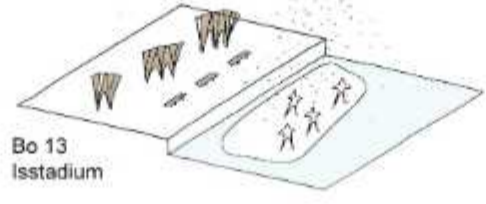
Bo 12
Sport/tennis

Bo 25
Bad

Bo 2
Bypark

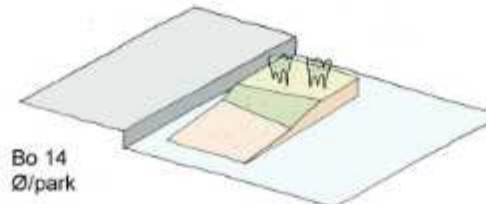
Bo 13
Isstadium

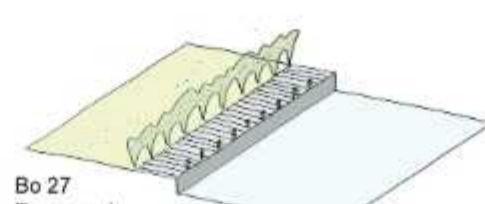
Bo 26
Trappe/eventspace

Bo 3
Marked

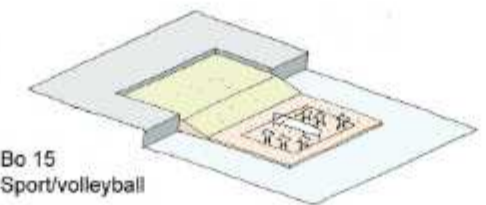

Bo 14
Ø/park

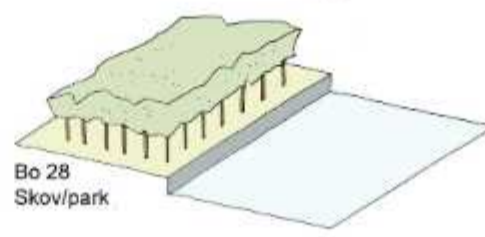

Bo 27
Promenade

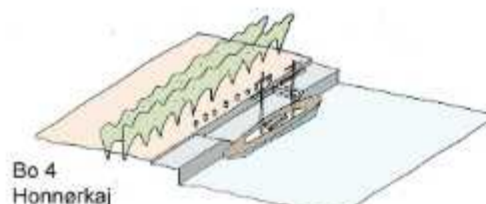
BOLVÆRKER

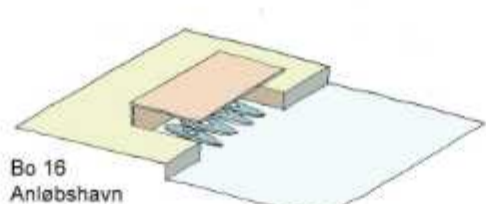
Bo 15
Sport/volleyball

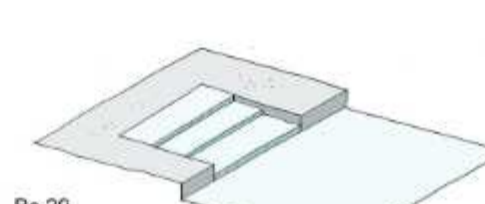
Bo 28
Skov/park

Bo 4
Honnørkaj

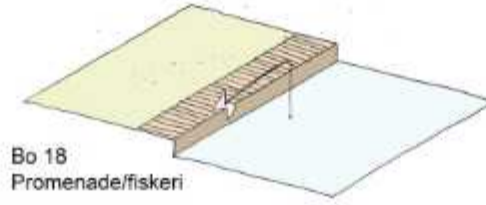
Bo 16
Anløbshavn

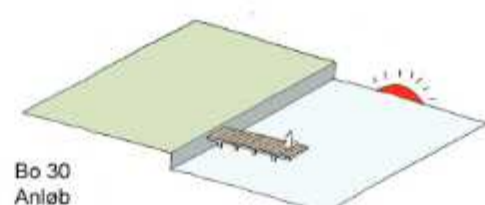
Bo 29
Vandtrappe

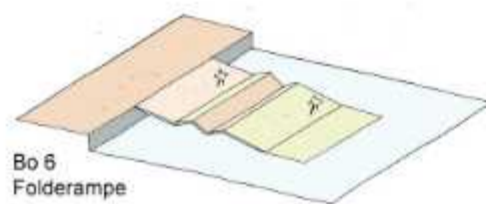
Bo 5
Forsænket plads

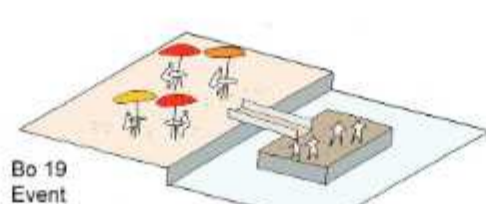
Bo 18
Promenade/fiskeri

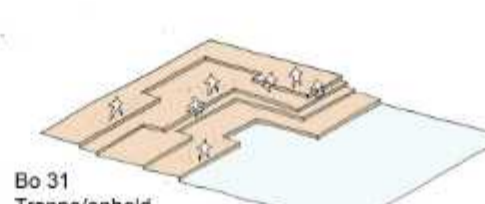
Bo 30
Anløb

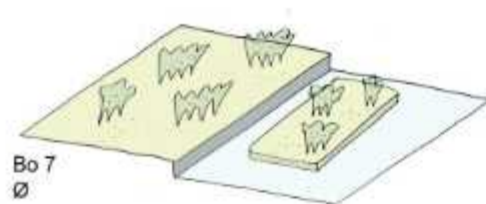
Bo 6
Folderampe

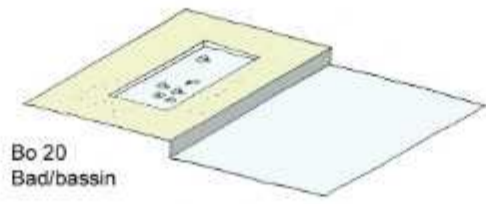
Bo 19
Event

Bo 31
Trappe/ophold

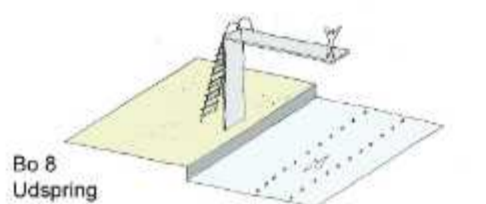
Bo 7
Ø

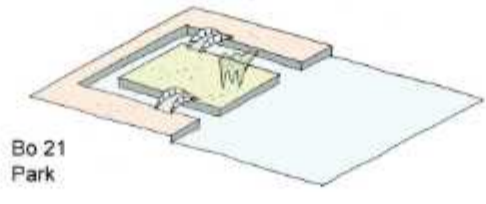
Bo 20
Bad/bassin

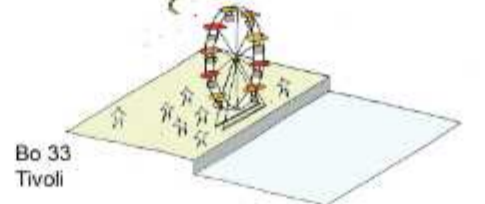
Bo 32
Trampe

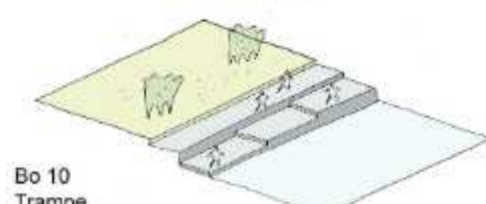
Bo 8
Udspring

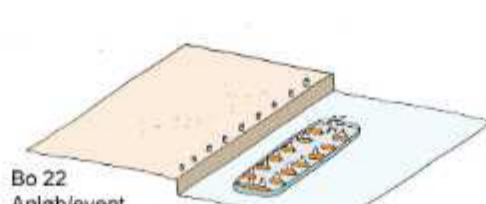
Bo 21
Park

Bo 33
Tivoli

Bo 10
Trampe

Bo 22
Anløb/event

Bo 34
Søbad

Bo 11
Event/tivoli

Bo 24
Leg

Bo 35
Sport

BOLVÆRKER

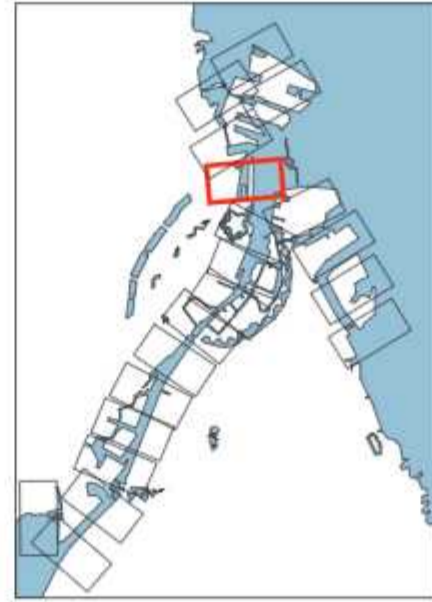
MELLEMBASSINET

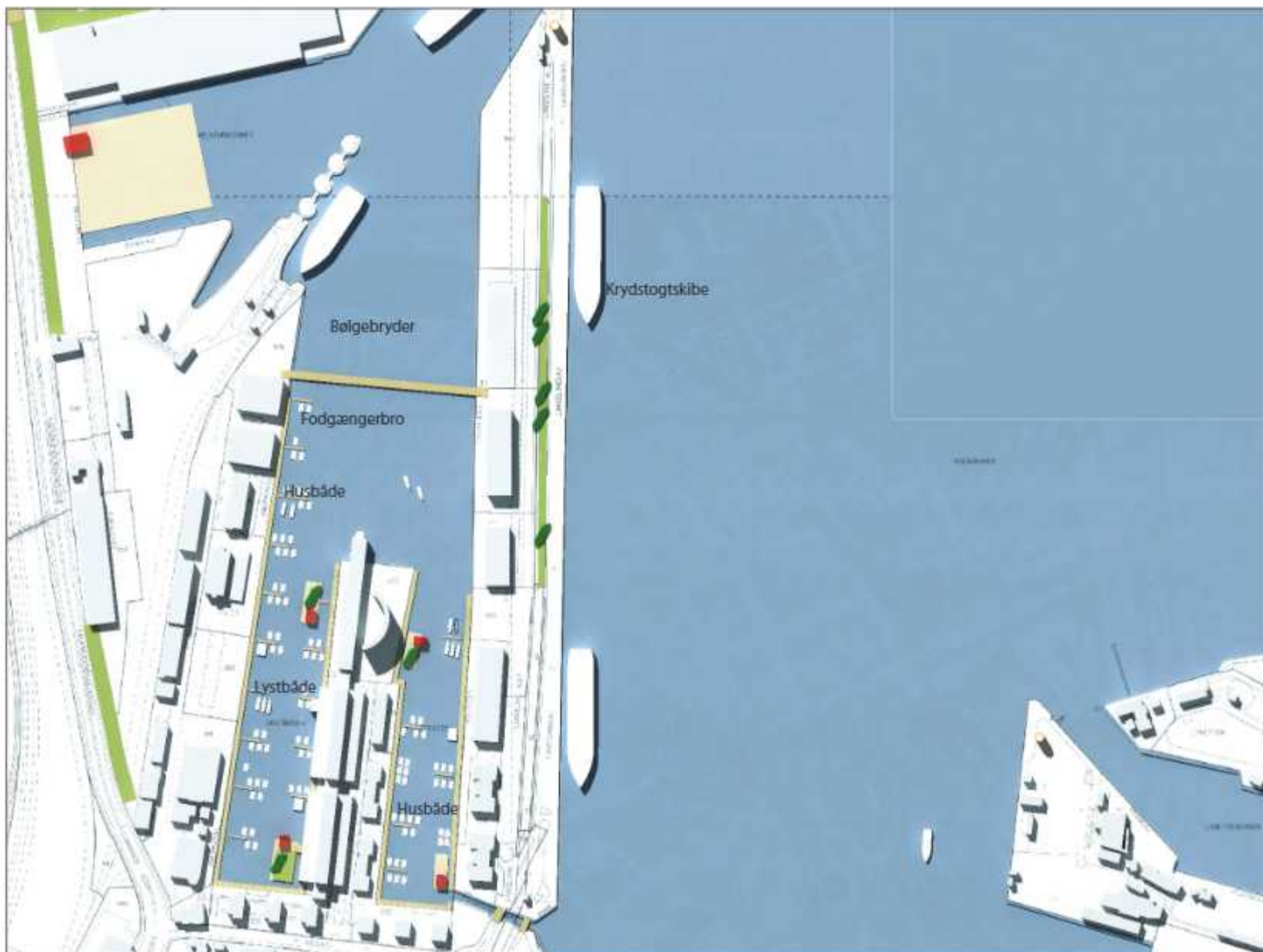
Plan Mellembassinet

MELLEMBASSINET

FRIHAVNEN

Plan Frihavnen

FRIHAVNEN

FLÅDENS LEJE

Plan Flådens Leje

FLÅDENS LEJE

KVÆSTHUSBROEN

Plan Kvæsthusbroen

KVÆSTHUSBROEN

HAVNEGADE

Plan Havnegade

HAVNEGADE

KNIPPELSBRO/LANGEBRO

Plan Knippelsbro-Langebro

KNIPPELSBRO/LANGEBRO

KALVEBOD BRYGGE

Plan Kalvebod Brygge

KALVEBOD BRYGGE

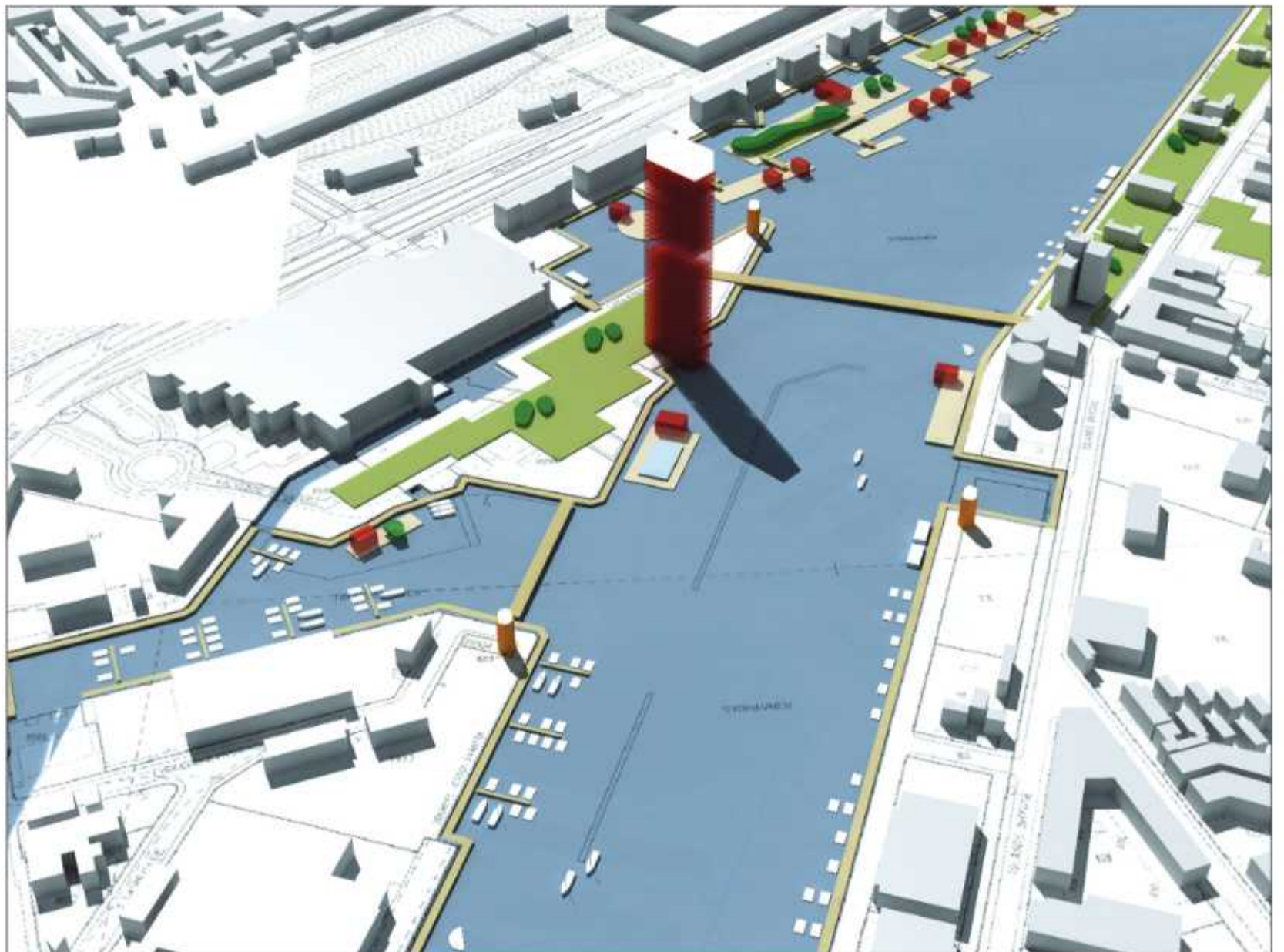

FISKETORVET

Plan Fisketorvet

FISKETORVET

FREDERIKSHOLMSLØBET

Plan Frederiksholmsløbet

FREDERIKSHOLMSLØBET

TEGLVÆRKSHAVNEN

Plan Teglværkshavnen

TEGLVÆRKSHAVNEN

KALVEBODBRYGGE

Kalvebod Brygge, set fra nord

KALVEBODBRYGGE

Kalvebod Brygge, set fra syd

KALVEBODBRYGGE

Panoramisk foto af eksisterende situation

Panoramaperspektiv Kalvebod Brygge